

Diagnoza uzależnień młodzieży szkolnej w Mieście i Gminie Pleszew

Pleszew, wrzesień 2019 rok

Spis treści

1. Wstęp - problematyka uzależnień młodzieży
2. Metodologia badania
3. Charakterystyka badanej próby i populacji
4. Korzystanie z używek. Źródła ich pochodzenia. Dostępność i powody
5. Korzystanie z internetu. Postrzeganie i skala cyberprzemocy
6. Sytuacje rodzinne
7. Wnioski i rekomendacje
8. Spis tablic i wykresów

Problematyka uzależnień młodzieży

Szybkie zmiany społeczno-ekonomiczne, kulturowe, globalizacja, swobodny dostęp do Internetu oraz osłabienie więzi rodzinnych doprowadziły do erozji dotychczasowego systemu wartości etycznych i norm moralnych. Zmiany te pociągnęły za sobą wzrost liczby osób uzależnionych, w tym zwłaszcza dzieci i młodzież.

W literaturze przedmiotu uzależnienie postrzegane jest jako odczuwalny przez jednostkę nacisk zażywania określonych środków, które mogą wywoływać niebezpieczne dla zdrowia lub życia skutki. Przyczyny sięgania po substancje psychoaktywne przez młodzież są różne i mogą być w dużej mierze związane z wiekiem. Okres dojrzewania jest trudnym czasem, momentem buntów i często odrzucania wartości. Ignorowania ostrzeżeń przed zagrożeniami przekazywanych przez dorosłych. *Wielu badaczy uważa, że sięganie po alkohol lub inne środki odurzające przez młodzież może być próbą ucieczki od problemów. Poszukiwaniem nowych wrażeń, czy też próbą znalezienia własnego ja.* Ponadto pokusa spróbowania zazwyczaj łatwo dostępnych, aczkolwiek zakazanych substancji, jest bardzo duża. Chęć bycia dorosłym, imponowania rówieśnikom, staje się przyczyną używania substancji psychoaktywnych. Często zdarza się, że przyczyną sięgania po alkohol, papierosy czy narkotyki, jest przeżywanie przez młodzież osobistych problemów i nieradzenie sobie z nimi. Istotne znaczenie ma również presja grupy rówieśniczej. Bywa ona motywem sięgania po tego typu środki. Przyjmowanie danej substancji niejednokrotnie jest przepustką dającą możliwość przynależności do pożądanego grupy. Innym powodem jest ciekawość oraz myślenie, że pozwoli im to uwolnić się od stresu i zaspokoi „**złudę bycia dorosłym**”.

Problematyka uzależnień młodzieży

Kolejna grupa uzależnień, którą obserwujemy coraz częściej, jest uzależnienie od nowoczesnych technologii: komputera, Internetu (intrnetoholizm), telefonów komórkowych (fonoholizm) oraz **cyberprzemoc** (agresja elektroniczna), **cyberstalkingu** (złośliwe i powtarzające się nagabywanie, naprzykrzanie się czy prześladowanie, nękanie zagrażające czyjemuś bezpieczeństwu w sieci internetowej) czy **cyberbullyingu** mobbingu elektronicznego (stosowanie przemocy poprzez: prześladowanie, zastraszanie, nękanie, wyśmiewanie innych osób z wykorzystaniem Internetu i narzędzi typu elektronicznego). Autor raportu J. Sierosławski „*Używanie alkoholu i narkotyków przez młodzież szkolną*” podaje, że wyniki dotychczasowych badań ogólnopolskich, picie alkoholu przez młodzież stało się niemal statystyczną normą. Używanie substancji nielegalnych stawało się coraz bardziej widocznym problemem. Pod względem rozpowszechnienia używania leków uspokajających i nasennych bez zalecenia lekarza, polskie piętnasto- szesnastolatki plasują się na pierwszym miejscu w Europie. Nie wszystkie z tych typów uzależnień doczekały się oficjalnego sklasyfikowania jako jednostki chorobowe, mimo to można jednak przypuszczać, że będą one w najbliższym czasie stanowiły coraz większy problem społeczny. Świadczy o tym **wprowadzenie 25.02.2011 roku do polskiego Kodeksu karnego art. 190a kk § 1 zwanym uporczywym nękaniami lub tzw. stalkingiem**. Warto podkreślić, że w dniu 20 lipca 2018 r. Sejm RP przyjął nowelizację ustawy o zmianie ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii oraz ustawy o Państwowej Inspekcji Sanitarnej, dzięki której dopalacze są traktowane na równi z narkotykami.

Problematyka uzależnień młodzieży

Nowe przepisy zapewniają takie samo wsparcie osobom uzależnionym od dopalaczy, jak tym uzależnionym od narkotyków – będą one mogły liczyć na leczenie, rehabilitację i wsparcie psychologiczne.

Przytoczone opinie, jak również wiele innych badań o tych zagadnieniach wskazuje, że problematyka ta obejmuje swym negatywnym zasięgiem coraz większe grono dzieci i młodzieży, a zjawiska te podlegają dynamice. Należy zauważyć, że działania profilaktyczne podejmowane w skali kraju, regionu i na poziomie lokalnym wymagają wiedzy o rozmiarach i trendach występowania tych zjawisk, dlatego wydaje się za uzasadnione podjęcie próby zdiagnozowania problemów uzależnień wśród dzieci i młodzieży szkolnej w Mieście i Gminie Pleszew. Badania mają również wesprzeć przyjęte przez Radę Miejską w Pleszewie: „*Gminny Program Przeciwdziałania Narkomanii na 2019 rok*” oraz *Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na 2019 rok*”. Wydaje się niezmiernie interesujące przeprowadzenie analizy porównawczej wyników badania z 2015 roku na temat „*Problemy uzależnień młodzieży szkolnej Miasta i Gminy Pleszew*”. W badaniu położono nacisk na analizę diachroniczną, czyli opis zmian postaw dzieci i młodzieży w tych obszarach badawczych w roku 2015 i w 2019 roku.

Młodzi 2018, red. M. Grabowskiej, M. Gwiazdy, Centrum Badania Opinii, Społecznej, Krajowe Biuro ds. Przeciwdziałania Narkomanii. Warszawa 2019, Dz. U. 2005 Nr 179 poz. 1485, Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii. Opracowano na podstawie tj. Dz.U. z 2019 r. poz. 852. USTAWA z dnia 20 lipca 2018 r. o zmianie ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii oraz ustawy o Państwowej Inspekcji Sanitarnej.

Cele badania

Głównym celem badania jest zdiagnozowanie obszarów potencjalnych uzależnień dzieci i młodzieży od używania substancji psychoaktywnych, w tym alkoholu, papierosów, narkotyków, dopalaczy. Uzależnienia od mediów elektronicznych i cyberprzemocy. W konsekwencji pytania badawcze ogniskowały się wokół liczby dzieci i młodzieży, które miały doświadczenia z tego typu substancjami i zjawiskami oraz o stopień ich nasilenia. Jednym z celów badania była identyfikacja tych problemów w poszczególnych typach szkół, przedziałach wieku, płci i innych cech społeczno-demograficznych.

Autor projektu ma świadomość, że wiele zagadnień w nim omawianych w żaden sposób nie wyczerpuje tej problematyki i mają one charakter wskazań do dalszych, pogłębionych badań. Dotyczy to szczególnie problematyki uzależnień od Internetu, cyberprzemocy, czyli tzw. nałogu technologicznego. Pierwszym i niezwykle ważnym etapem zapobiegania nowym problemom społecznym, zwłaszcza w środowisku młodzieży, jest ich uświadomienie opinii publicznej i społeczności szkolnej. Właśnie to zagadnienie jest jednym z głównych celów tego projektu.

Metodologia badania

- ❖ **badanie – ilościowe** - próba uczniów szkół ponadpodstawowych i ponadgimnazjalnych dobranych losowo, cała populacja uczniów VII i VIII klas szkół podstawowych w gminie Pleszew w roku szkolnym 2019-2020
- ❖ **liczebność populacji i próby** – zadanej 1000 respondentów, zrealizowanej **N=956** w tym: N=505 cała populacja uczniów VII i VIII klas szkół podstawowych N=451 próba uczniów szkół ponadpodstawowych i ponadgimnazjalnych w gminie Pleszew
- ❖ **technika socjologiczna** – wywiady audytoryjne, kwestionariusz wywiadu
- ❖ **termin, miejsce badania** - badanie zostało zrealizowane w miesiącu wrześniu 2019 r.
- ❖ **techniki analizy statystycznej:** ilościowe narzędzia wskaźnikowe, jakościowe miary powiązań między zjawiskami, wybrane instrumenty statystyki indukcyjnej zorientowane na weryfikację stawianych hipotez badawczych
- ❖ **podmiot badania:** populacja młodzieży szkolnej ze szkół podstawowych, ponadpodstawowych, ponadgimnazjalnych w gminie Pleszew

Charakterystyka badanej próby i populacji

Tablica nr 1. Uczniowie szkół ponadgimnazjalnych i ponadpodstawowych w powiecie pleszewskim w roku szkolnym 2019/2020

Lp.	Typ szkoły ponadpodstawowej, ponadgimnazjalnej	Absolwenci szkół:	Klasa I		Klasa II		Klasa III		Klasa IV		Liczba uczniów	liczba oddz.
			liczba uczniów	liczba oddz.	liczba uczniów	liczba oddz.	liczba uczniów	liczba oddz.	liczba uczniów	liczba oddz.		
1	I Liceum Ogólnokształcące, ul. Poznańska 38	podstawowych	97	4	0	0	0	0	0	0	97	4
		gimnazjalnych	120	4	100	4	106	4	0	0	326	12
		razem	217	8	100	4	106	4	0	0	423	16
2	Niepubliczne Liceum Ogólnokształcące, ul. B. Krzywoustego 4	podstawowych	32	1	0	0	0	0	0	0	32	1
		gimnazjalnych	22	1	24	1	20	1	0	0	66	3
		razem	54	2	24	1	20	1	0	0	98	4
3	ZSU-G, Branżowa Szkoła I Stopnia, ul. Poznańska 36	podstawowych	116	4	0	0	0	0	0	0	116	4
		gimnazjalnych	125	4	139	5	113	4	0	0	377	13
		razem	241	8	139	5	113	4	0	0	493	17
4	Zespół Szkół Technicznych, technikum, ul. Zielona 3	podstawowych	148	5	0	0	0	0	0	0	148	5
		gimnazjalnych	134	4	168	6	142	5	107	4	551	19
		razem	282	9	168	6	142	5	107	4	699	24
5	Zespół Szkół Centrum Kształcenia Rolniczego w Marszewie	podstawowych	76	4	0	0	0	0	0	0	76	4
		gimnazjalnych	60	3	49	2	65	2	65	3	239	10
		razem	136	7	49	2	65	2	65	3	315	14
6	Ogółem	podstawowych	469	18	0	0	0	0	0	0	469	18
		gimnazjalnych	461	16	480	18	446	16	172	7	1559	57
		razem	930	34	480	18	446	16	172	7	2028	75

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych otrzymanych od Starostwa Powiatowego w Pleszewie 06.09.2019r.

W powiecie pleszewskim w roku szkolnym 2019/2020 w szkołach ponadpodstawowych jest 469 uczniów w 18 klasach oraz w ponadgimnazjalnych 1559 uczniów w 57 klasach. W liceach ogólnokształcących uczy się 521 uczniów w 20 klasach. Natomiast w technikum 1014 uczniów w 38 klasach. Z kolei w szkole branżowej I stopnia uczy się 493 uczniów w 17 klasach. Łącznie do szkół ponadpodstawowych i ponadgimnazjalnych uczęszcza **2028 uczniów w 75 klasach. Uczniowie liceów ogólnokształcących stanowią 25,7% wszystkich uczniów szkół ponadpodstawowych i ponadgimnazjalnych.**

Tablica nr 2. Próba uczniów szkół ponadgimnazjalnych i ponadpodstawowych w powiecie pleszewskim N=451

Lp.	Typ szkoły ponadpodstawowej, ponadgimnazjalnej	Absolwenci szkół:	Klasa I		Klasa II		Klasa III		Klasa IV		Liczba ucz.	liczba oddz.	% próby do populacji	
			liczba ucz.	liczba oddz.	liczba ucz.	liczba oddz.	liczba ucz.	liczba oddz.	liczba ucz.	liczba oddz.			ucz.	oddz.
1	I Liceum Ogólnokształcące, ul. Poznańska 38	podstawowych	23	1	0	0	0	0	0	0	23	1	23,7	25,0
		gimnazjalnych	30	1	12	1	27	1	0	0	69	3	21,2	25,0
		razem	53	2	12	1	27	1	0	0	92	4	21,7	25,0
2	Niepubliczne Liceum Ogólnokształcące, ul. B. Krzywoustego 4	podstawowych	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
		gimnazjalnych	25	1	23	1	17	1	0	0	65	3	66,3	100,0
		razem	25	1	23	1	17	1	0	0	65	3	66,3	75,0
3	ZSU-G, Branżowa Szkoła I Stopnia, ul. Poznańska 36	podstawowych	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
		gimnazjalnych	26	1	22	1	16	1	0	0	64	3	17,0	23,1
		razem	26	1	22	1	16	1	0	0	64	3	13,0	17,6
4	Zespół Szkół Technicznych, technikum, ul. Zielona 3	podstawowych	28	1	0	0	0	0	0	0	29	1	19,6	20,0
		gimnazjalnych	26	1	25	1	11	1	26	1	86	4	15,6	21,0
		razem	54	2	25	1	11	1	26	1	116	5	16,9	20,8
5	Zespół Szkół Centrum Kształcenia Rolniczego w Marszewie	podstawowych	37	1	0	0	0	0	0	0	37	1	48,7	25,0
		gimnazjalnych	32	1	19	1	12	1	14	1	77	4	32,2	40,0
		razem	69	2	19	1	12	1	14	1	114	5	36,2	35,7
6	Ogółem	podstawowych	88	3	0	0	0	0	0	0	83	3	17,7	16,7
		gimnazjalnych	139	5	101	5	83	5	40	2	368	17	23,6	29,8
		razem	224	8	101	5	83	5	40	2	451	20	22,2	26,7
% próby do populacji			24,1	21,6	21,0	27,8	18,6	31,3	23,3	28,6	22,2	26,7		

Źródło: opracowanie własne na podstawie badania: „Diagnoza uzależnień młodzieży szkolnej w Mieście i Gminie Pleszew, wrzesień 2019 rok”

Z populacji uczniów szkół ponadpodstawowych i ponadgimnazjalnych (N=2028) wyłoniono losowo próbę badawczą na poziomie 510 uczniów, z czego osiągnięto efektywną próbę 451 uczniów z tych typów szkół. Więcej niż co czwarty (22,2%) uczeń szkół ponadpodstawowych i ponadgimnazjalnych wziął udział w badaniu oraz 26,7% oddziałów tych szkół. Należy podkreślić, że blisko dwie trzecie (66,3%) uczniów Niepublicznego Liceum Ogólnokształcącego wzięło udział w badaniu oraz ponad jedna trzecia (36,2%) uczniów Zespołu Szkół Centrum Kształcenia Rolniczego w Marszewie.

Tablica nr 3. Uczniowie VII i VIII klas szkół podstawowych w Mieście i Gminie Pleszew w roku szkolnym 2019/2020 N=539

Lp.	Siedziba szkoły podstawowej	Klasa VII		Klasa VIII		Razem	
		liczba uczniów	liczba oddziałów	liczba uczniów	liczba oddziałów	liczba uczniów	liczba oddziałów
1	Zespół Szkół Publicznych nr 1, ul. Szkolna 5, Pleszew	42	2	61	3	103	5
2	Zespół Szkół Publicznych nr 2, ul. Ogrodowa 2, Pleszew	86	3	54	3	140	6
3	Zespół Szkół Publicznych nr 3, ul. B. Krzywoustego 4, Pleszew	83	3	70	3	153	6
4	Zespół Szkół Publicznych w Kowalewie, ul. B. Chrobrego 36	36	2	38	2	74	4
5	Zespół Szkół Publicznych w Taczanowie Drugim, Taczanów Drugi 32c	14	1	15	1	29	2
6	Zespół Szkół Publicznych w Lenartowicach, Lenartowice 59	18	1	22	1	40	2
Ogółem		279	12	260	13	539	25

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Miasta i Gminy Pleszew

W roku szkolnym 2019/2020 w Mieście i Gminie Pleszew, w sześciu Zespołach Szkół Publicznych w VII klasach uczy się 279 uczniów w 12 oddziałach oraz w VIII klasach 260 uczniów w 13 oddziałach. Łącznie w tych klasach uczy się 539 uczniów w 25 oddziałach. Średnia liczba uczniów w tych klasach przypadająca na jeden oddział wynosi 21,6 uczniów.

Tablica nr 4. Uczniowie z VII i VIII klas szkół podstawowych w gminie Pleszew N=505

Lp.	Nazwa i siedziba szkoły podstawowej	Klasa VII				Klasa VIII				Ogółem			
		liczba uczniów		liczba oddziałów		liczba uczniów		liczba oddziałów		liczba uczniów		liczba oddziałów	
		stan	udział w badaniu	stan	udział w badaniu	stan	udział w badaniu	stan	udział w badaniu	stan	udział w badaniu	stan	udział w badaniu
1	Zespół Szkół Publicznych nr 1, ul. Szkolna 5, Pleszew	42	43	2	2	61	53	3	2	103	93	5	5
2	Zespół Szkół Publicznych nr 2, ul. Ogrodowa 2, Pleszew	86	79	3	3	54	53	3	3	140	132	6	6
3	Zespół Szkół Publicznych nr 3, ul. B. Krzywoustego 4, Pleszew	83	76	3	3	70	62	3	3	153	138	6	6
4	Zespół Szkół Publicznych w Kowalewie, ul. B. Chrobrego 36	36	37	2	2	38	40	2	2	74	77	4	4
5	Zespół Szkół Publicznych w Taczanowie Drugim	14	13	1	1	15	15	1	5	29	28	2	2
6	Zespół Szkół Publicznych w Lenartowicach	18	15	1	1	22	55	1	5	40	37	2	2
Ogółem		279	260	12	12	260	245	13	13	539	505	25	25

Źródło: opracowanie własne na podstawie badania: „Diagnoza uzależnień młodzieży szkolnej w Mieście i Gminie Pleszew, wrzesień 2019 rok” oraz danych Urzędu Miasta i Gminy Pleszew, czerwiec 2019r.

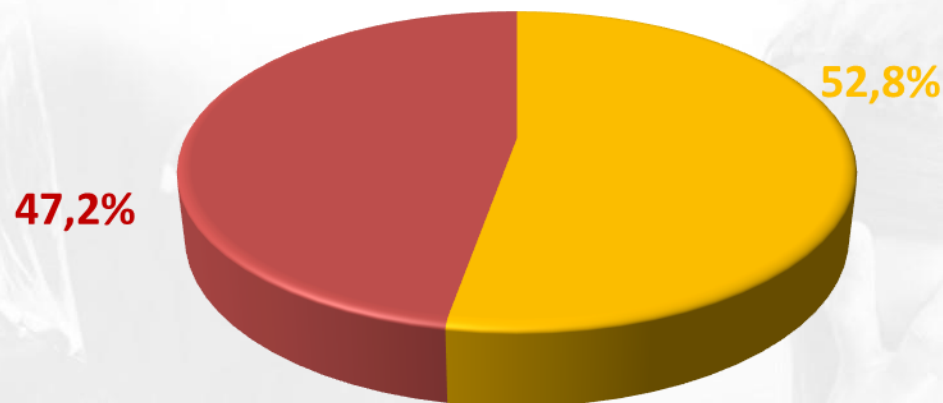
Badanie przeprowadzono na populacji uczniów z VII i VIII klas szkół podstawowych w gminie Pleszew, których w roku szkolnym 2019/2020 było w VII klasach 279, a w VIII klasach 260 uczniów. Osiągnięto efektywnych wywiadów kwestionariuszowych N=505 uczniów.

W sumie w szkołach ponadpodstawowych i ponadgimnazjalnych oraz w klasach VII i VIII szkół podstawowych przeprowadzono 956 efektywnych wywiadów kwestionariuszowych.

Wykres nr 1. Struktura próby i populacji uczniów objętych badaniem

■ Szkoły podstawowe kl.VII i VIII

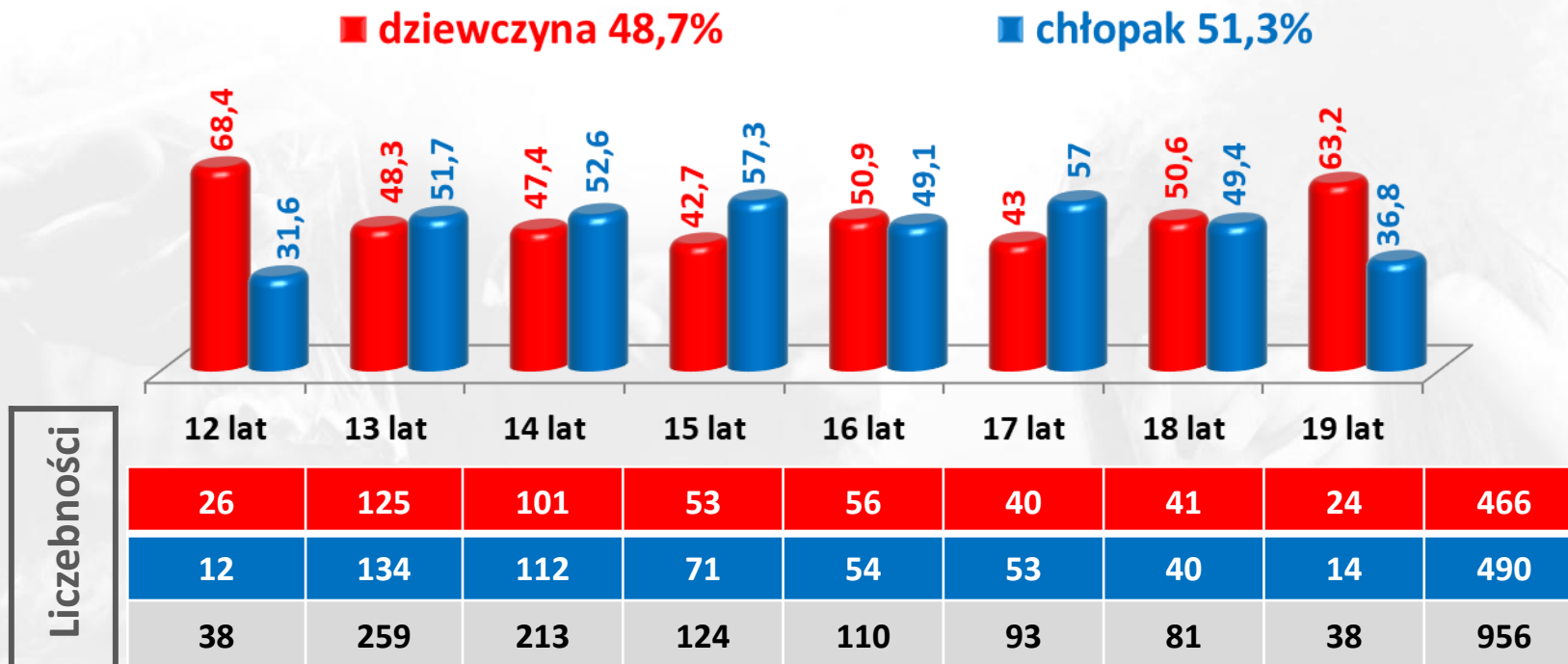
■ Szkoły ponadpodstawowe i ponadgimnazjalne

Źródło: opracowanie własne na podstawie badania: „Diagnoza uzależnień młodzieży szkolnej w Mieście i Gminie Pleszew, wrzesień 2019 rok”

Z populacji (2028) uczniów szkół ponadgimnazjalnych i ponadpodstawowych powiatu pleszewskiego w roku szkolnym 2019/2020 wyłoniono, w sposób losowy, próbę badawczą na poziomie 510 uczniów, z czego osiągnięto efektywną próbę N=451 uczniów z tych typów szkół. W szkołach podstawowych przeprowadzono badania na populacji uczniów klas VII i VIII (539 uczniów) i uzyskano 505 efektywnych wywiadów kwestionariuszowych. Łącznie uzyskano 956 efektywnych wywiadów, z czego 52,8% to uczniowie VII i VIII klas szkół podstawowych i 47,2% uczniów szkół ponadgimnazjalnych i ponadpodstawowych.

Wykres nr 2. Struktura próby według wieku i płci w % i liczbach N=956

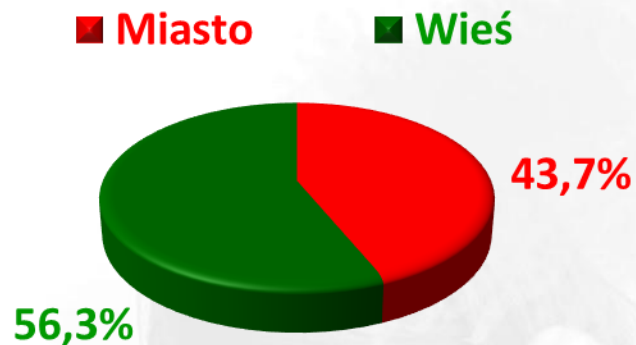

Źródło: opracowanie własne na podstawie badania: „Diagnoza uzależnień młodzieży szkolnej w Mieście i Gminie Pleszew, wrzesień 2019 rok”

W grupie badawczej znalazło się 51,3% chłopców oraz 48,7% dziewcząt. Należy odnotować istotną różnicę rozkładów według płci w przedziale wiekowym 12 i 19 lat, w których występuje istotna przewaga liczebna dziewcząt nad chłopcami. Przyczyną takiego rozkładu może być mniejsza liczba chłopców, którzy w dniu badania nie byli obecni w szkole oraz małą liczebnością uczniów (N=38 uczniów) w tych przedziałach wieku.

Wykres nr 3. Miejsce zamieszkania badanej młodzieży szkolnej N=956

Na wsi mieszka 56,3% badanej młodzieży szkolnej a w mieście 43,7%.

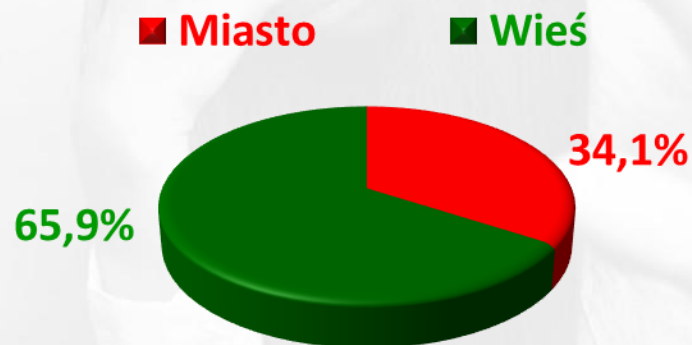

Wykres nr 4. Miejsce zamieszkania młodzieży z VII i VIII klasy szkoły podstawowej N=505

W mieście mieszka 52,3% badanej młodzieży z VII i VIII klas szkół podstawowych natomiast na wsi 47,7%.

Wykres nr 5. Miejsce zamieszkania młodzieży ze szkół ponadpodstawowych i ponadgimnazjalnych N=451

Na wsi mieszka 65,9% badanej młodzieży ze szkół ponadpodstawowych i ponadgimnazjalnych, w mieście 34,1%.

Źródło: opracowanie własne na podstawie badań: „Diagnoza uzależnień młodzieży szkolnej w Mieście i Gminie Pleszew, wrzesień 2019 rok”

Tablica nr 5. Młodzież szkolna według płci i miejsca zamieszkania. N=956

Miejsce zamieszkania	Płeć				Liczebność ogółem	%
	dziewczyna		chłopak			
	Liczebność próby	%	Liczebność próby	%		
Miasto	217	46,6	201	41,0	418	43,7
Wieś	249	53,4	289	59,0	538	56,3
Ogółem	466	100,0	490	100,0	956	100,0

Źródło: opracowanie własne na podstawie badania: „Diagnoza uzależnień młodzieży szkolnej w Mieście i Gminie Pleszew, wrzesień 2019 rok”

Więcej o 12,6 punktów procentowych ankietowanych uczniów zamieszkuje na wsi (56,3%) niż w mieście Pleszewie (43,7%). Według danych GUS z 2018 roku relacja ta jest odwrotna 58,1 miasto, 41,9 wieś.

Tablica nr 6. Młodzież szkolna według typu szkoły i miejsca zamieszkania. N=956

Miejsce zamieszkania	Typ szkoły				Liczebność ogółem	%
	szkoła podstawowa klasa VII i VIII		szkoła ponadpodstawowa i ponadgimnazjalna			
	Liczebność próby	%	Liczebność próby	%		
Miasto	264	52,3	154	34,1	418	43,7
Wieś	241	47,7	297	65,9	538	56,3
Ogółem	505	100,0	451	100,0	956	100,0

Źródło: opracowanie własne na podstawie badania: „Diagnoza uzależnień młodzieży szkolnej w Mieście i Gminie Pleszew, wrzesień 2019 rok”

Rozkłady podziału uczniów ze względu na miejsce zamieszkania, w przypadku badanych uczniów szkół podstawowych, zbliżone są do zakładanego błędu statystycznego (± 5). Należy przypuszczać, że różnice w rozkładach w próbie badawczej uczniów szkół ponadpodstawowych i ponadgimnazjalna są wynikiem większej absencji uczniów z miasta na lekcjach w pierwszych dniach nowego roku szkolnego oraz grupą uczniów tych szkół, którzy mieszkają poza gminą Pleszew.

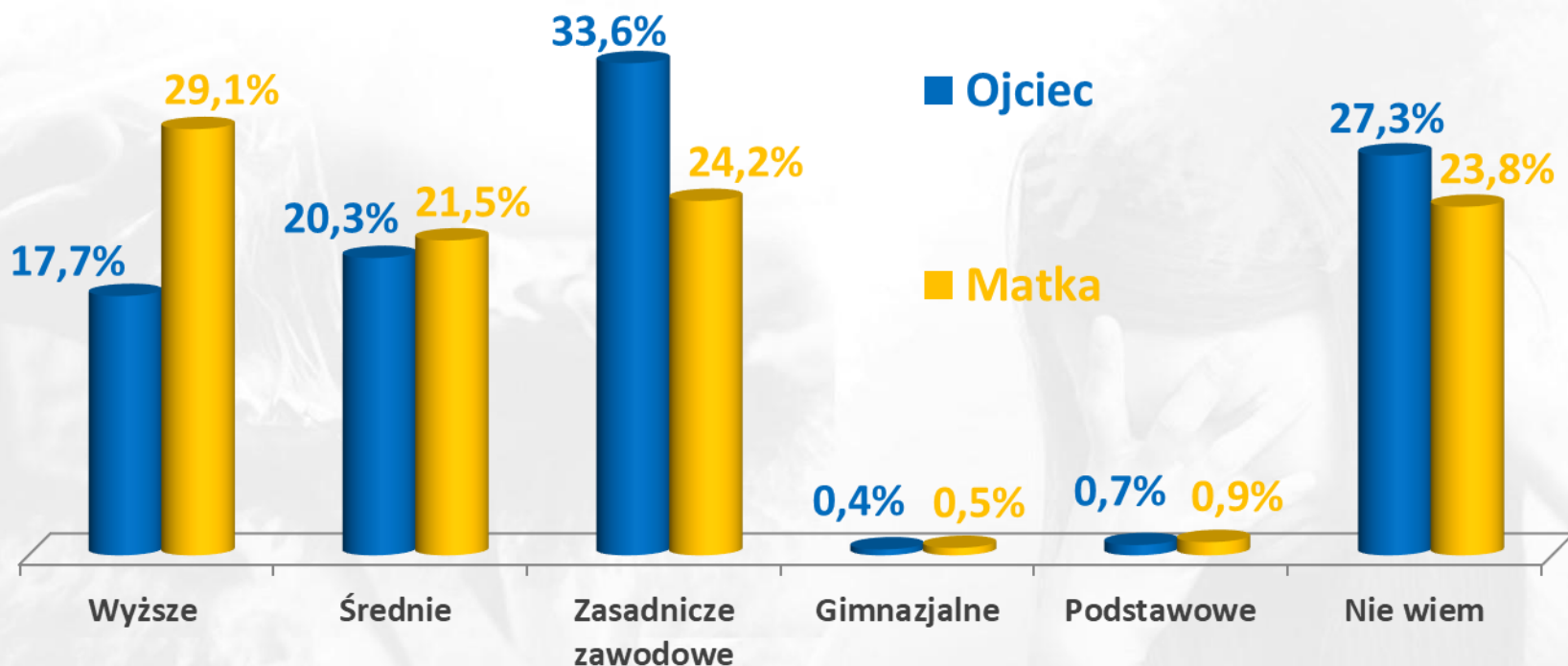
Tablica nr 7. Miejsce zamieszkania a liczba rodzeństwa N=956

Liczba rodzeństwa	Miasto		Wieś		Ogółem	
	Częstość	%	Częstość	%	Częstość	%
Nie mam rodzeństwa	77	18,4	62	11,5	139	14,5
Mam 1 brata/siostrę	223	53,4	293	54,6	516	54,0
Mam 2 braci/siostry	70	16,7	119	22,1	189	19,8
Mam 3 braci/siostry	29	6,9	32	5,9	61	6,4
Mam 4 braci/siostry	10	2,4	13	2,4	23	2,4
Mam więcej niż 5 braci/siostr	9	2,2	19	3,5	28	2,9
Ogółem	418	100,0	538	100,0	956	100,0

Źródło: opracowanie własne na podstawie badania: „Diagnoza uzależnień młodzieży szkolnej w Mieście i Gminie Pleszew, wrzesień 2019 rok”

Ponad połowa (54,0%) badanych uczniów ma jednego brata/siostrę. Blisko co piąty (19,8%) ankietowany ma 2 braci/siostry oraz 14,5% respondentów zadeklarowało, że nie ma rodzeństwa, przy czym częściej (o 6,9 punktów procentowych) deklarację taką złożyli uczniowie, którzy mieszkają w mieście.

Wykres nr 6. Wykształcenie rodziców ze względu płeć. N=956

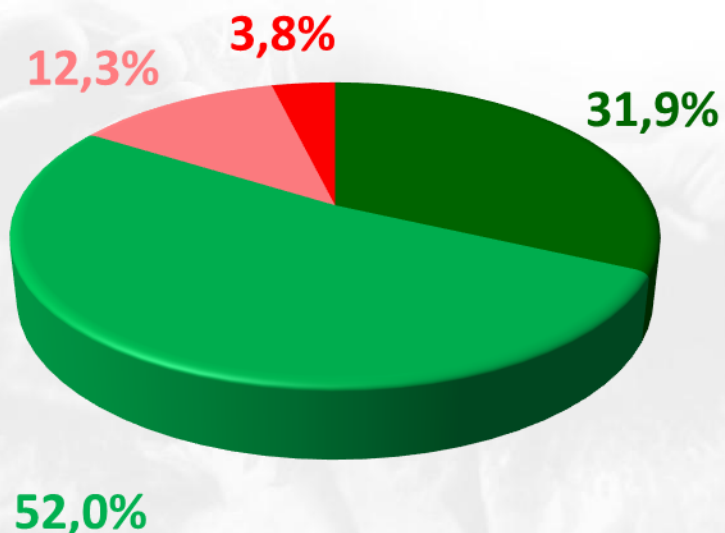

Źródło: opracowanie własne na podstawie badania: „Diagnoza uzależnień młodzieży szkolnej w Mieście i Gminie Pleszew, wrzesień 2019 rok”

Matki uczniów objętych badaniem (tak jak w tendencji ogólnopolskiej) są lepiej wykształcone od ojców. Wykształcenie wyższe posiada 29,1% matek i 17,7% ojców ankietowanych. Dominującym wykształceniem wśród ojców uczniów jest wykształcenie zasadnicze zawodowe. Więcej niż co czwarty uczeń nie zna wykształcenia swoich rodziców w tym 27,3% ojców i 23,8% matek.

Wykres nr 7. Samoocena respondentów. N=956

Co sądzisz o sobie samym/samej?

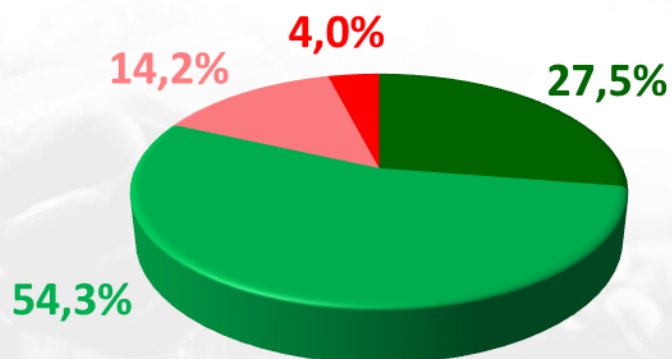
- Jestem zadowolony/a z siebie
- Myślę o sobie raczej pozytywnie, chociaż przydałoby się też trochę pracy nad sobą
- Nie jestem z siebie zadowolony/a choć mam kilka zalet
- Jest zaniżona, uważam siebie za gorszego/ą od innych

Źródło: opracowanie własne na podstawie badania: „Diagnoza uzależnień młodzieży szkolnej w Mieście i Gminie Pleszew, wrzesień 2019 rok”

Blisko jedna trzecia (31,9%) respondentów jest z siebie zadowolona. Natomiast 52,0% ankietowanych myśli o sobie raczej pozytywnie, chociaż przydałoby się też trochę pracy nad sobą. Z kolei pesymistycznie o sobie myśli 16,1% ankietowanych.

Wykres nr 8. Samoocena respondentów. N=451

Co sądzisz o sobie samym/samej? Uczniowie szkół ponadpodstawowych i ponadgimnazjalnych

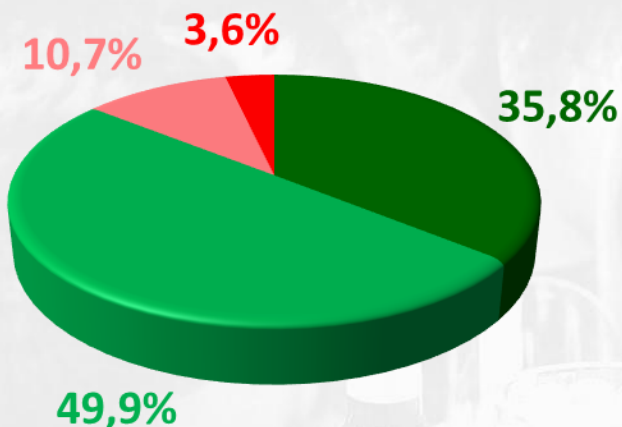
■ Jestem zadowolony/a z siebie

■ Myślę o sobie raczej pozytywnie, chociaż przydałoby się też trochę pracy nad sobą

■ Nie jestem z siebie zadowolony/a choć mam kilka zalet

■ Jest zaniżona, uważam siebie za gorszego/ą od innych

Wykres nr 9. Samoocena respondentów. N= 505 uczniowie VII i VIII klas szkół podstawowych

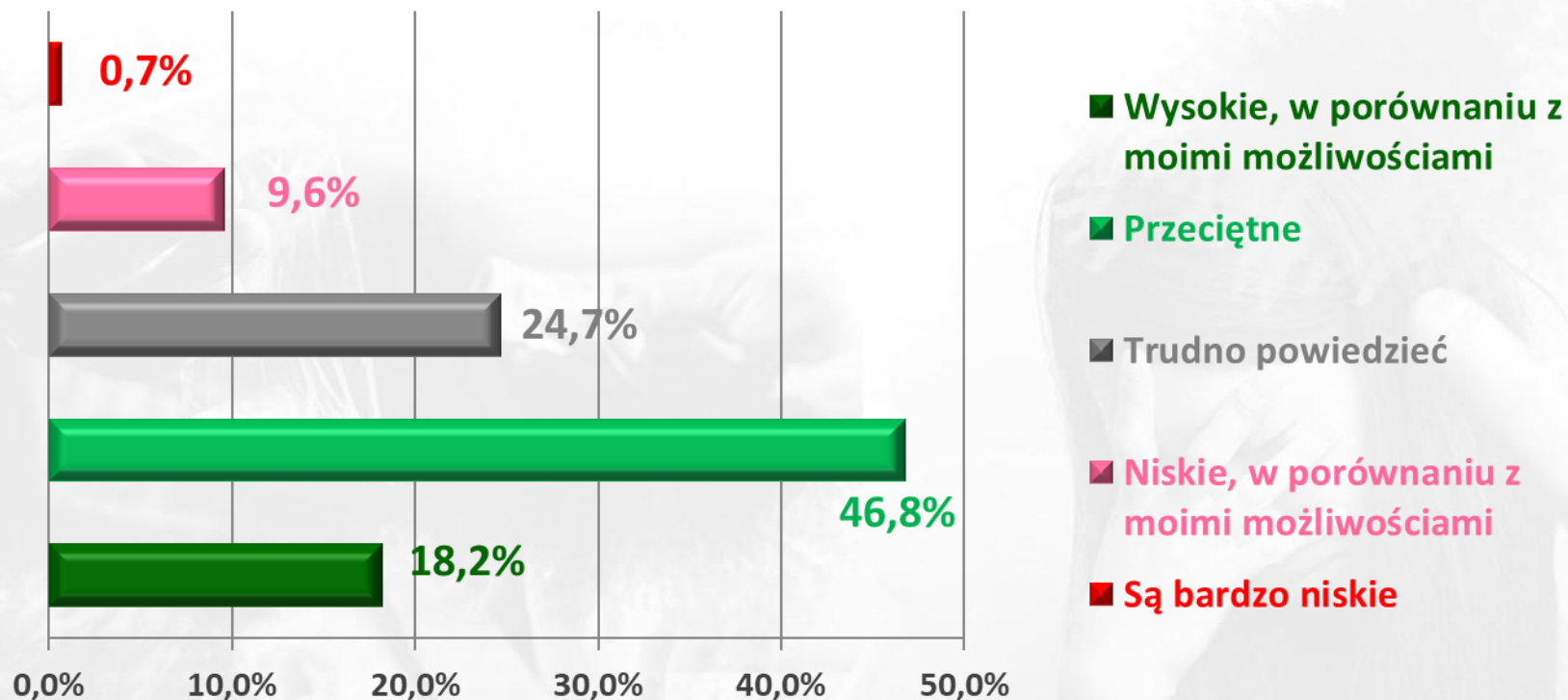

Uczniowie VII i VIII klas szkół podstawowych są nieznacznie bardziej optymistyczni o 3,9 punktów procentowych w samoocenie od ankietowanych ze szkół ponadpodstawowych i ponadgimnazjalnych.

Źródło: opracowanie własne na podstawie badania: „Diagnoza uzależnień młodzieży szkolnej w Mieście i Gminie Pleszew, wrzesień 2019 rok”

Wykres nr 10. Samoocena wyników w nauce. N=956

Czy Twoim zdaniem wyniki w nauce, które osiągasz są:

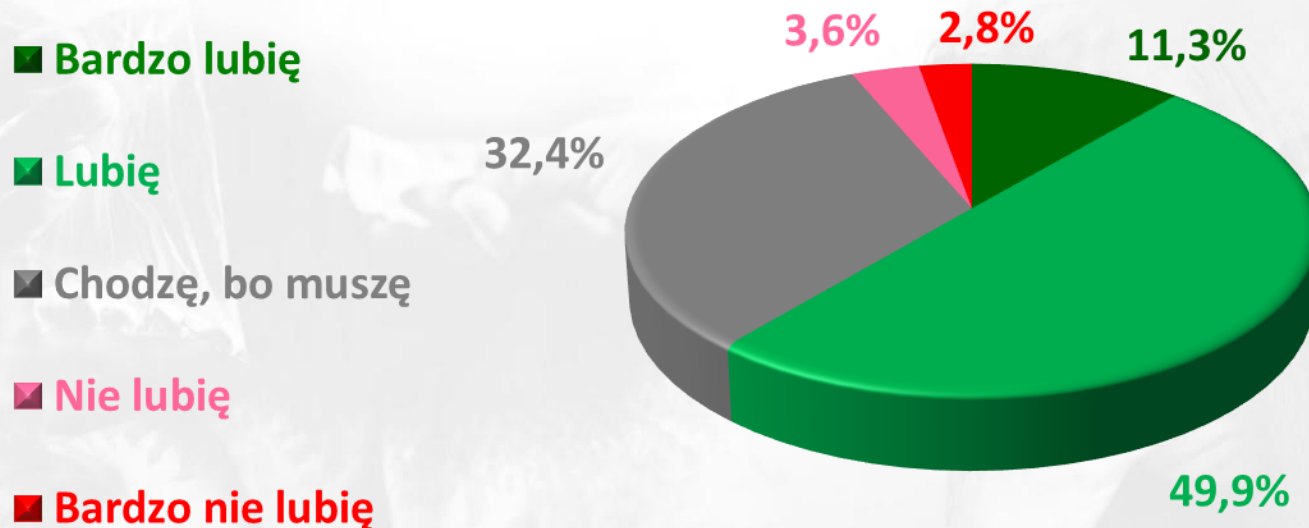

Źródło: opracowanie własne na podstawie badania: „Diagnoza uzależnień młodzieży szkolnej w Mieście i Gminie Pleszew, wrzesień 2019 rok”

Blisko połowa (46,8%) respondentów uznała swoje wyniki w nauce jako przeciętne. Krytyczny w stosunku do swoich wyników w nauce okazał blisko co dziesiąty (9,6%) ankietowany, uznając, że wyniki w nauce są niskie w porównaniu z ich możliwościami. Z kolei tylko 0,7% respondentów, przyjęła, że wyniki w nauce są wysokie w porównaniu z ich możliwościami.

Wykres nr 11. Stopień zadowolenie z chodzenia do szkoły. N=956

Czy lubisz chodzić do swojej szkoły?

Źródło: opracowanie własne na podstawie badania: „Diagnoza uzależnień młodzieży szkolnej w Mieście i Gminie Pleszew, wrzesień 2019 rok”

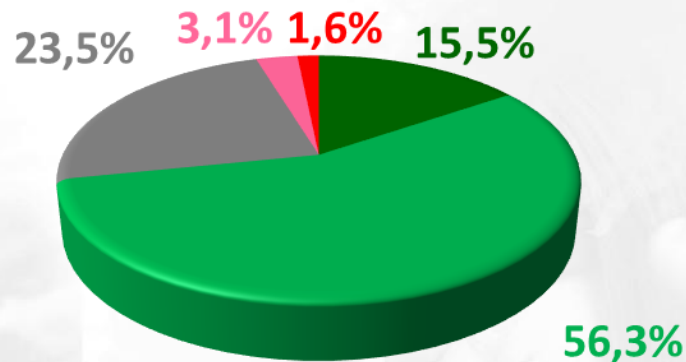
Ponad trzy piąte (61,2%) respondentów zadeklarowała, że lubi chodzić do szkoły oraz więcej niż co dziesiąty (11,3%) uczeń bardzo lubi chodzić do szkoły. Przeciwnego zdania jest 2,8% ankietowanych oraz 3,6% nie lubi chodzić do szkoły. Natomiast blisko jedna trzecia (32,4%), biorącej udział w badaniu kwestionariuszowym młodzieży, chodzi do szkoły bo musi.

Wykres nr 12. Stopień zadowolenie z chodzenia do szkoły ze względu na typ szkoły

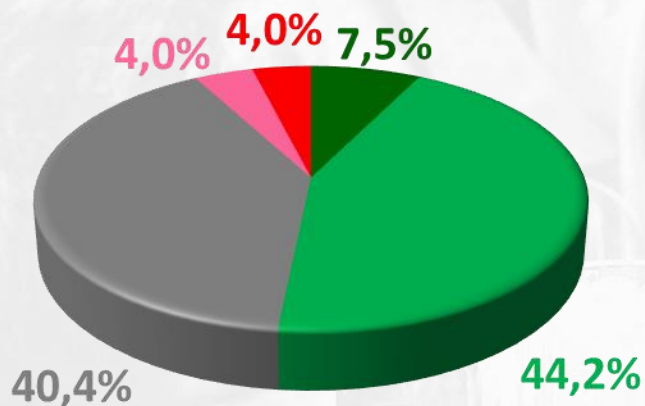
Czy lubisz chodzić do swojej szkoły?

Uczniowie szkół ponadpodstawowych i ponadgimnazjalnych N=451

- **Bardzo lubię**
- **Lubię**
- **Chodzę, bo muszę**
- **Nie lubię**
- **Bardzo nie lubię**

Uczniowie VII i VIII klas szkół podstawowych. N=505

Uczniowie szkół ponadpodstawowych i ponadgimnazjalnych (71,8%) zdecydowanie chętniej (o 20,1 punkt procentowy) chodzą do swojej szkoły w porównaniu do uczniów VII i VIII klas szkół podstawowych (51,7%).

Źródło: opracowanie własne na podstawie badania: „Diagnoza uzależnień młodzieży szkolnej w Mieście i Gminie Pleszew, wrzesień 2019 rok”

Charakterystyka badanej próby i populacji

Podsumowanie

W powiecie pleszewskim w roku szkolnym 2019/2020 w szkołach ponadpodstawowych jest 469 uczniów w 18 klasach. W ponadgimnazjalnych 1559 uczniów w 57 klasach.

W liceach ogólnokształcących uczy się 521 uczniów w 20 klasach. Natomiast w technikach jest 1014 uczniów w 38 klasach. Z kolei w szkole branżowej I stopnia uczy się 493 uczniów w 17 klasach. Łącznie do szkół ponadpodstawowych i ponadgimnazjalnych uczęszcza **2028 uczniów w 75 klasach. Uczniowie liceów ogólnokształcących stanowią 25,7% wszystkich uczniów szkół ponadpodstawowych i ponadgimnazjalnych.**

Z populacji uczniów szkół ponadpodstawowych i ponadgimnazjalnych (N=2028) wyłoniono losowo próbę badawczą na poziomie 510 uczniów, z czego osiągnięto efektywną próbę 451 uczniów z tych typów szkół. Więcej niż co czwarty (22,2%) uczeń szkół ponadpodstawowych i ponadgimnazjalnych wziął udział w badaniu oraz 26,7% oddziałów tych szkół. Należy podkreślić, że blisko dwie trzecie (66,3%) uczniów Niepublicznego Liceum Ogólnokształcącego wzięło udział w badaniu oraz ponad jedna trzecia (36,2%) uczniów Zespołu Szkół Centrum Kształcenia Rolniczego w Marszewie.

W roku szkolnym 2019/2020 w Mieście i Gminie Pleszew w sześciu Zespołach Szkół Publicznych w VII klasach uczy się 279 uczniów w 12 oddziałach oraz w VIII klasach 260 uczniów w 13 oddziałach. Łącznie w tych klasach uczy się 539 uczniów w 25 oddziałach. Średnia liczba uczniów w tych klasach przypadająca na jeden oddział wynosi 21,6 uczniów.

Charakterystyka badanej próby i populacji

Podsumowanie

Badanie przeprowadzono na populacji uczniów z VII i VIII klas szkół podstawowych w gminie Pleszew, których w roku szkolnym 2019/2020 było w VII klasach 279 i w VIII klasach 260 uczniów. Osiągnięto efektywnych wywiadów kwestionariuszowych N=505 uczniów. W sumie w szkołach ponadpodstawowych i ponadgimnazjalnych oraz w klasach VII i VIII szkół podstawowych przeprowadzono 956 efektywnych wywiadów kwestionariuszowych.

Z populacji (2028) uczniów, szkół ponadgimnazjalnych i ponadpodstawowych powiatu pleszewskiego, w roku szkolnym 2019/2020, wyłoniono w sposób losowy próbę badawczą na poziomie 510 uczniów, z czego osiągnięto efektywną próbę N=451 uczniów z tych typów szkół. W szkołach podstawowych przeprowadzono badania na populacji uczniów klas VII i VIII (539 uczniów) i uzyskano 505 efektywnych wywiadów kwestionariuszowych. Łącznie uzyskano 956 efektywnych wywiadów, z czego 52,8% to uczniowie VII i VIII klas szkół podstawowych i 47,2% uczniów szkół ponadgimnazjalnych i ponadpodstawowych. W grupie badawczej znalazło się 51,3% chłopców oraz 48,7% dziewcząt.

Należy odnotować istotną różnicę rozkładów według płci w przedziale wiekowym 12 i 19 lat, w których występuje znaczna przewaga liczebna dziewcząt nad chłopcami. Przyczyną takiego rozkładu może być mniejsza liczba chłopców, którzy w dniu badania nie byli obecni w szkole oraz mała liczebnością uczniów (N=38 uczniów) w tych przedziałach wieku.

Charakterystyka badanej próby i populacji

Podsumowanie

Na wsi mieszka 56,3% badanej młodzieży szkolnej natomiast w mieście 43,7%. W mieście mieszka 52,3% badanej młodzieży z VII i VIII klas szkół podstawowych oraz na wsi 47,7%. Na wsi mieszka 65,9% badanej młodzieży ze szkół ponadpodstawowych i ponadgimnazjalnych oraz w mieście 34,1%. Więcej o 12,6 punktów procentowych ankietowanych uczniów zamieszkuje na wsi (56,3%) niż w mieście Pleszewie (43,7%). Według danych GUS z 2018 roku relacja ta jest odwrotna 58,1 miasto, 41,9 wieś.

Rozkłady podziału uczniów ze względu na miejsce zamieszkania, w przypadku badanych uczniów szkół podstawowych, zbliżone są do zakładanego błędu statystycznego (± 5). Należy przypuszczać, że różnice w rozkładach w próbie badawczej uczniów szkół ponadpodstawowych i ponadgimnazjalna są wynikiem większej absencji uczniów z miasta na lekcjach w pierwszych dniach nowego roku szkolnego oraz grupą uczniów tych szkół, którzy mieszkają poza gminą Pleszew. Ponad połowa (54,0%) badanych uczniów ma jednego brata/siostrę. Blisko co piąty (19,8%) ankietowany ma 2 braci/siostry oraz 14,5% respondentów zadeklarowało, że nie ma rodzeństwa, przy czym częściej (o 6,9 punktów procentowych) deklarację taką złożyli uczniowie, którzy mieszkają w mieście. Matki uczniów objętych badaniem (tak jak w tendencji ogólnopolskiej) są lepiej wykształcone od ojców. Wykształcenie wyższe posiada 29,1% matek i 17,7% ojców ankietowanych.

Dominującym wykształceniem wśród ojców uczniów jest wykształcenie zasadnicze zawodowe. Więcej niż co czwarty uczeń nie zna wykształcenia swoich rodziców w tym 27,3% ojców i 23,8% matek.

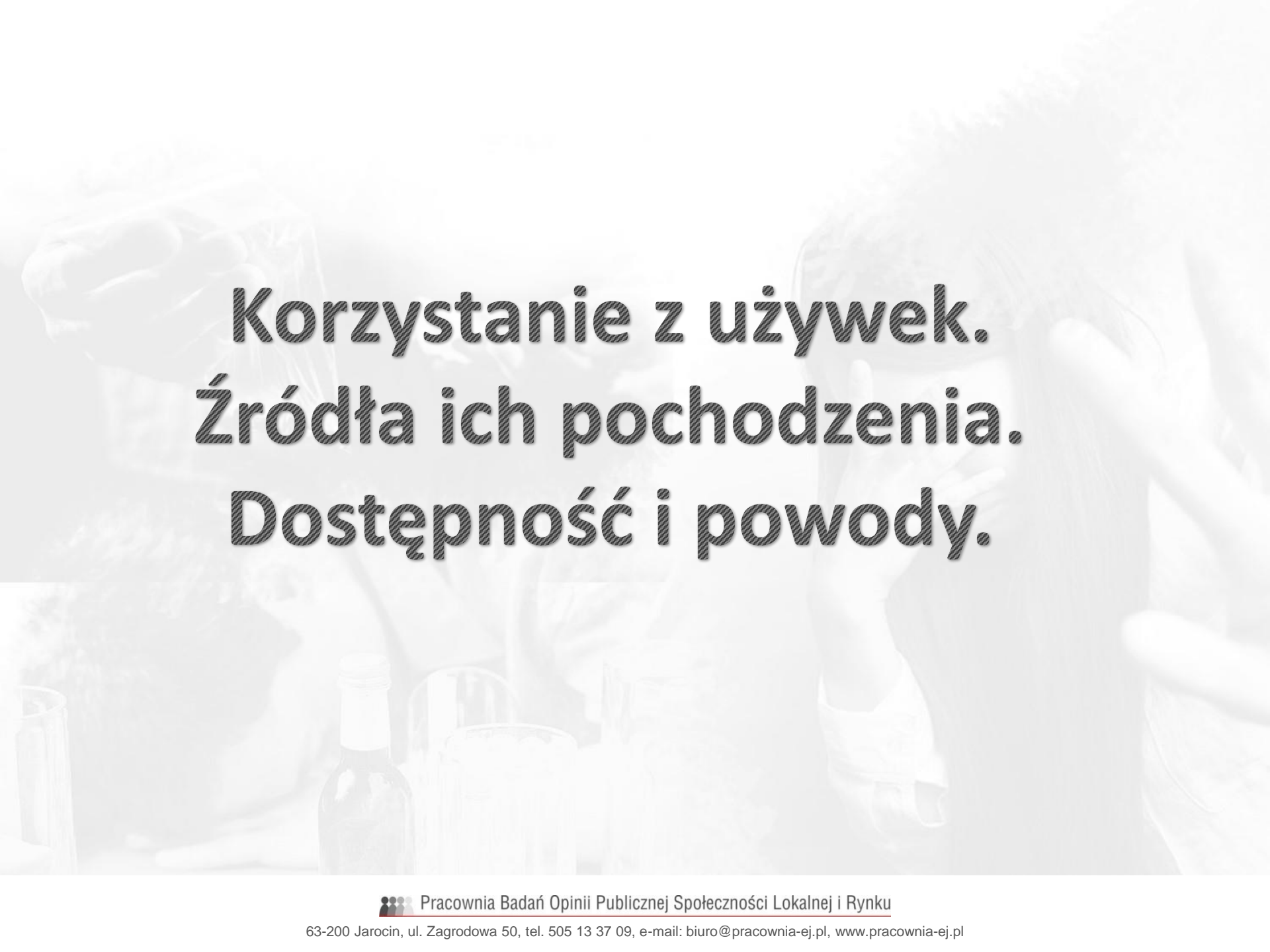
Charakterystyka badanej próby i populacji

Podsumowanie

Blisko jedna trzecia (31,9%) respondentów jest z siebie zadowolona. Natomiast 52,0% ankietowanych myśli o sobie raczej pozytywnie, chociaż przydałoby się też trochę pracy nad sobą. Z kolei pesymistycznie o sobie myśli 16,1% ankietowanych.

Uczniowie VII i VIII klas szkół podstawowych są nieznacznie bardziej optymistyczni o 3,9 punktów procentowych w samoocenie od ankietowanych ze szkół ponadpodstawowych i ponadgimnazjalnych. Blisko połowa (46,8%) respondentów uznała swoje wyniki w nauce jako przeciętne. Krytyczny w stosunku do swoich wyników w nauce okazał blisko co dziesiąty (9,6%) ankietowany, uznając, że wyniki w nauce są niskie w porównaniu z ich możliwościami. Z kolei tylko 0,7% respondentów, przyjęła, że wyniki w nauce są wysokie w porównaniu z ich możliwościami.

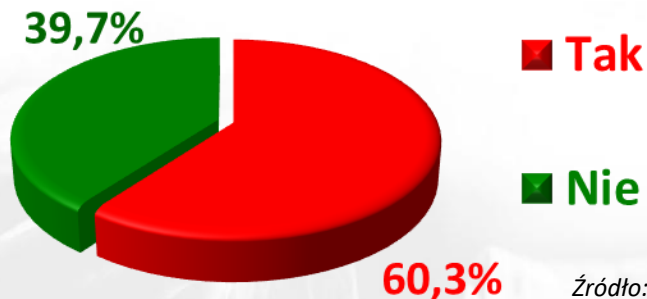
Ponad trzy piąte (61,2%) respondentów zadeklarowała, że lubi chodzić do szkoły oraz więcej niż co dziesiąty (11,3%) uczeń bardzo lubi chodzić do szkoły. Przeciwnego zdania jest 2,8% ankietowanych oraz 3,6% nie lubi chodzić do szkoły. Natomiast blisko jedna trzecia (32,4%) biorącej udział w badaniu kwestionariuszowym młodzieży chodzi do szkoły, bo musi. Uczniowie szkół ponadpodstawowych i ponadgimnazjalnych (71,8%) zdecydowanie chętniej (o 20,1 punktów procentowych) chodzą do swojej szkoły w porównaniu do uczniów VII i VIII klas szkół podstawowych (51,7%).

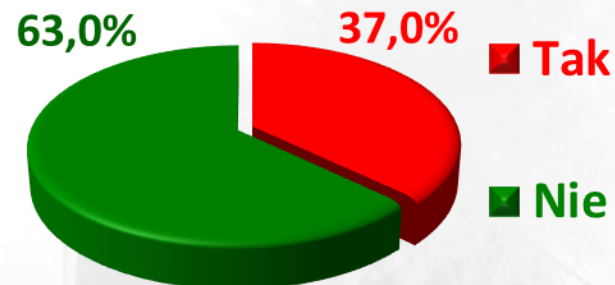
**Korzystanie z używek.
Źródła ich pochodzenia.
Dostępność i powody.**

Wykres nr 13. Czy kiedykolwiek w życiu? PIŁEŚ, PALIŁEŚ, PRÓBOWAŁEŚ. N=956

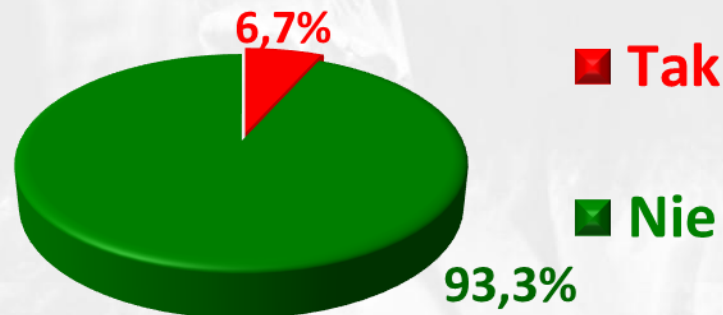
ALKOHOL

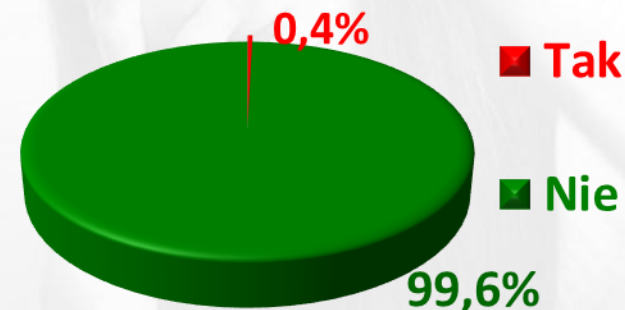
PAPIEROSY

NARKOTYKI

DOPALACZYE

Źródło: opracowanie własne na podstawie badania: „Diagnoza uzależnień młodzieży szkolnej w Mieście i Gminie Pleszew, wrzesień 2019 rok”

Więcej niż trzy piąte (60,3%) respondentów piła alkohol. Przy czym **po alkohol sięgnęło do 15 roku życia 63,0% ankietowanych**. 37,0% respondentów paliło papierosy, z czego 56,0% próbowała palić do 15 roku życia. Z kolei narkotyków próbowało 6,7% ankietowanych, w tym jedna czwarta (25,0%) do 15 roku życia. Natomiast dopalaczy próbowało 0,4% ankietowanych (4 osoby) oraz do 15 roku życia dopalaczy próbowały dwie osoby.

Tablica nr 8. Wiek respondentów, kiedy po raz pierwszy próbowali: alkohol, papierosy, narkotyki i dopalacze w % (pytanie 5)
Ile miałeś/miałaś lat, kiedy po raz pierwszy?

Lp	Rodzaj używek		Wiek respondentów													
			6 lat	7 lat	8 lat	9 lat	10 lat	11 lat	12 lat	13 lat	14 lat	15 lat	16 lat	17 lat	18 lat	19 lat
1	Alkohol N=576	%	1,9	1,0	0,7	0,7	3,0	3,5	12,0	19,6	20,1	15,8	12,3	6,4	2,8	0,2
		licz.	11	6	4	4	17	20	69	113	116	91	71	37	16	1
2	Papierosy N=354	%	0,3	0,3	0,8	0,8	2,8	1,7	11,3	19,8	18,1	19,8	12,1	8,2	4,0	0,3
		licz.	1	1	3	3	10	6	40	70	64	70	43	29	14	1
3	Narkotyki N=64	%	1,6	0	0	0	0	3,1	0	3,1	17,2	21,9	21,9	20,3	7,8	3,1
		licz.	1	0	0	0	0	2	0	2	11	14	14	13	5	2
4	Dopalacze N=4	%	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	25,0	0,0	0,0	25,0	25,0	25,0	0,0	0,0	0,0
		licz.	0	0	0	0	0	1	0	0	1	1	1	0	0	0

Źródło: opracowanie własne na podstawie badania: „Diagnoza uzależnień młodzieży szkolnej w Mieście i Gminie Pleszew, wrzesień 2019 rok”

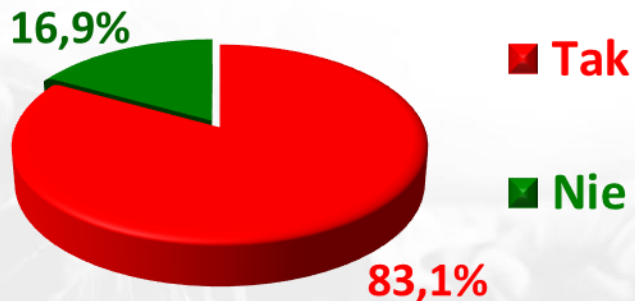
Należy odnotować, że uczniowie przeważnie rozpoczynają korzystanie z używek po raz pierwszy w wieku 12 i 16 lat. Najczęściej po raz pierwszy **po alkohol** sięgają trzynastolatkowie i czternastolatkowie, **po papierosy** trzynastolatkowie, czternastolatkowie, piętnastolatkowie **po narkotyki** piętnastolatkowie i szesnastolatkowie.

W wieku 16 lat po swojej inicjacji było 90,6% młodzieży, która sięgnęła po alkohol, 87,6% ankietowanych, która zapaliła pierwszego papierosa oraz 68,8% badanych uczniów, którzy sięgnęli po narkotyki oraz po dopalacze 100,0% uczniów (4).

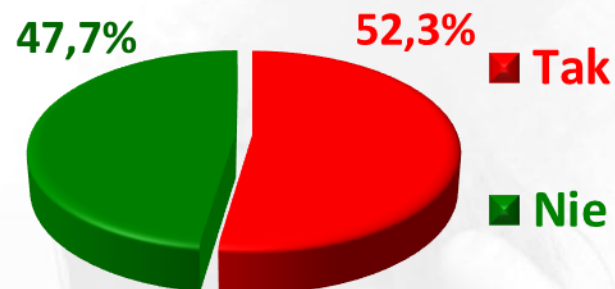
Wykres nr 14. Czy kiedykolwiek w życiu? PIŁEŚ, PALIŁEŚ, PRÓBOWAŁEŚ. N=451

Uczniowie szkół ponadgimnazjalnych i ponadpodstawowych (pytanie 4)

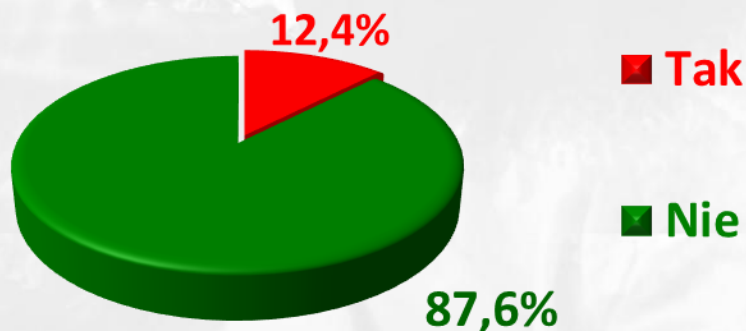
ALKOHOL

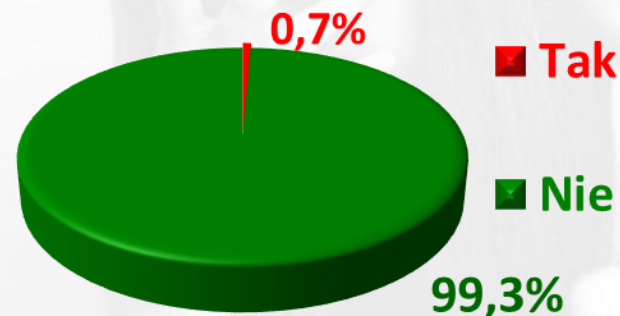
PAPIEROSY

NARKOTYKI

DOPALACZE

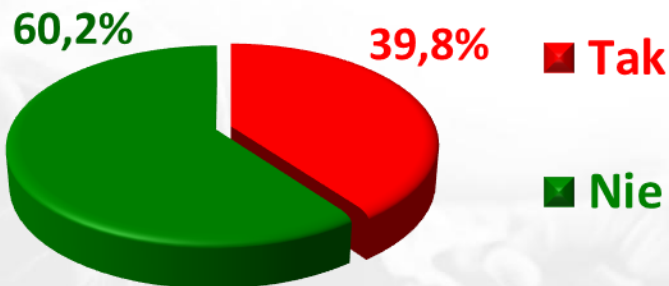
Ponad pięć szóstych (83,1%) uczniów szkół ponadgimnazjalnych i ponadpodstawowych piła alkohol, 52,3% paliła papierosy, 12,4% próbowała narkotyków 0,7% próbowała dopalaczy.

Źródło: opracowanie własne na podstawie badania: „Diagnoza uzależnień młodzieży szkolnej w Mieście i Gminie Pleszew, wrzesień 2019 rok”

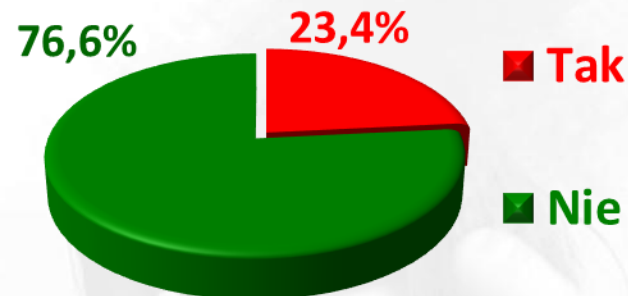
Wykres nr 15. Czy kiedykolwiek w życiu? PIŁĘŚ, PALIŁĘŚ, PRÓBOWAŁĘŚ. N=505

Uczniowie VII i VIII klas szkół podstawowych (pytanie 4)

ALKOHOL

PAPIEROSY

NARKOTYKI

DOPALACZE

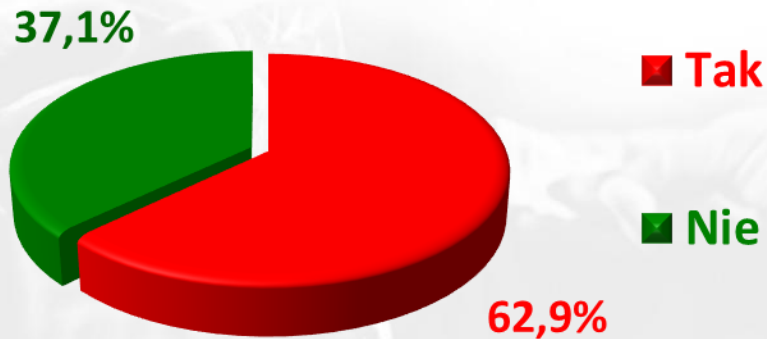

Źródło: opracowanie własne na podstawie badania „Waga uzależnień młodzieży szkolnej w Mieście i Gminie Pleszew, wrzesień 2009 roku”

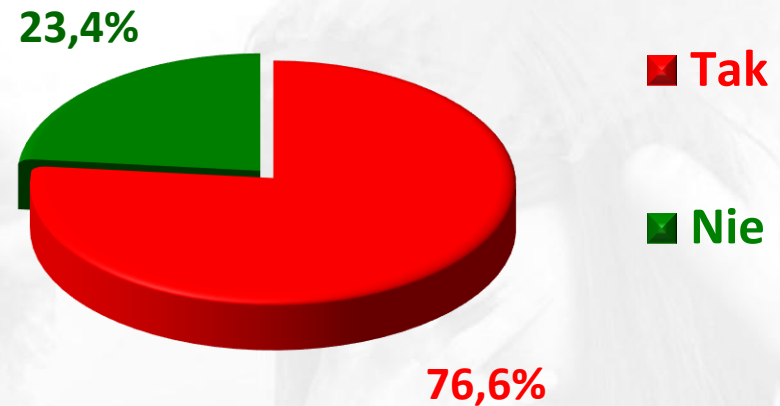
Uczniowie VII i VIII klas szkół podstawowych zdecydowanie mniej o 43,3 punkty procentowe od uczniów szkół ponadgimnazjalnych i ponadpodstawowych pili alkohol, o 28,9 punktów procentowych palili papierosy, o 10,5 punktów procentowych próbowali narkotyków oraz 0,5 punktu procentowego rzadziej próbowali dopalaczy.

Wykres nr 16. Picie alkoholu ze względu na płeć

Dziewczyna N= 466

Chłopak N=490

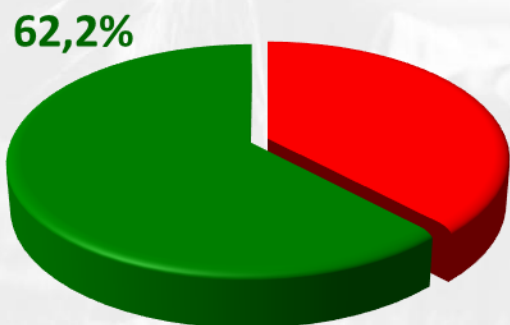

Źródło: opracowanie własne na podstawie badania: „Diagnoza uzależnień młodzieży szkolnej w Mieście i Gminie Pleszew, wrzesień 2019 rok”

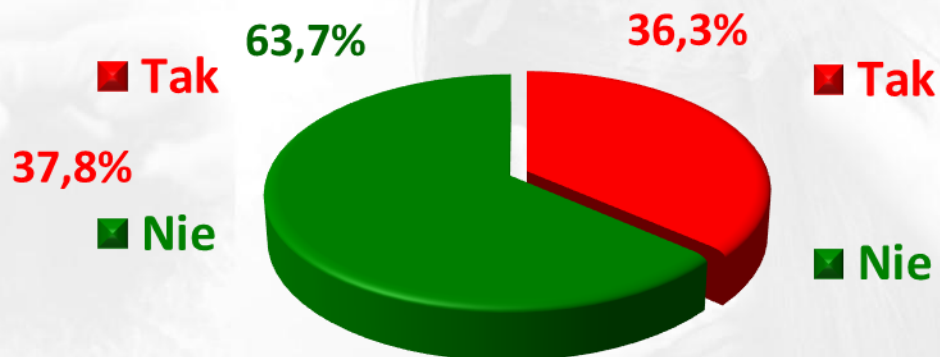
Przeprowadzona analiza spożywania napojów alkoholowych ze względu na płeć wskazuje, że picie alkoholu wśród chłopców jest większe o 13,7 punktów procentowych od dziewcząt. Większą częstotliwość spożywania alkoholu przez mężczyzn potwierdzają wyniki wielu badań, wśród dorosłych osób pijących alkohol. Jak podaje CBOS alkohol spożywany jest w przeważającej większości przez (84%) mężczyzn, natomiast wśród kobiet blisko jedną trzecią (30%) stanowią abstynentki.

Wykres nr 17. Palenie papierosów ze względu na płeć

Dziewczyna N= 466

Chłopak N=490

Źródło: opracowanie własne na podstawie badania: „Diagnoza uzależnień młodzieży szkolnej w Mieście i Gminie Pleszew, wrzesień 2019 rok”

Analiza palenia papierosów ze względu na płeć wskazuje, wśród dziewcząt występuje większy odsetek o 1,5 punktów procentowych palących papierosy niż w gronie chłopców.

Tablica nr 9. Miejsce zażywania używek N=956 (pytanie 6)

Lp	Miejsce inicjacji brania używek	W domu	W szkole na przerwach	W drodze do szkoły	W drodze ze szkoły	W parku, na ulicy	W klubach i kawiarniach	Na dyskotekach	Na wakacjach
1	Alkohol N=576	38,9	1,0	0,5	0,2	16,2	3,6	14,2	25,4
2	Papierosy N=354	16,1	10,7	2,5	3,1	39,6	0,6	9,9	17,5
3	Narkotyki N=64	9,4	3,1	1,6	0,0	32,7	1,6	20,3	31,3
4	Dopalacze N=4	0,0	0,0	0,0	0,0	25,0	0,0	75,0	0,0

Źródło: opracowanie własne na podstawie badania: „Diagnoza uzależnień młodzieży szkolnej w Mieście i Gminie Pleszew, wrzesień 2019 rok”

Blisko dla dwóch piątych (38,9%) ankietowanych, którzy po raz pierwszy pili alkohol miejscem tym był „dom”. Ponadto ponad jedna czwarta (25%) ankietowanych po raz pierwszy piła alkohol „na wakacjach” oraz 16,2% respondentów pierwszy raz próbowała alkoholu „w parku i na ulicy”. Również „w parku i na ulicy” rozpoczęło palenie 39,6% ankietowanych. Ten pierwszy raz próbowało narkotyków 31,3% respondentów „na wakacjach”. Z kolei ci respondenci, którzy zdecydowali się spróbować dopalaczy (75,0%) zrobili to „na dyskoteci”.

Tablica nr 10. Miejsce zażywania używek N=451 (pytanie 6)
Uczniowie szkół ponadgimnazjalnych i ponadpodstawowych

Lp	Miejsce inicjacji brania używek	W domu	W szkole na przerwach	W drodze do szkoły	W drodze ze szkoły	W parku, na ulicy	W klubach i kawiarniach	Na dyskotekach	Na wakacjach
1	Alkohol N=576	35,4	1,1	0,5	0	11,5	4,8	19,2	27,5
2	Papierosy N=354	15,7	9,3	3,4	3,8	35,6	0,8	13,6	17,8
3	Narkotyki N=64	10,7	3,6	1,8	0,0	30,3	0,0	23,2	30,4
4	Dopalacze N=4	0,0	0,0	0,0	0,0	33,3	0,0	66,7	0,0

Źródło: opracowanie własne na podstawie badania: „Diagnoza uzależnień młodzieży szkolnej w Mieście i Gminie Pleszew, wrzesień 2019 rok”

Uczniowie szkół ponadgimnazjalnych i ponadpodstawowych pierwszy raz pili alkohol „w domu” (35,4%), w drugiej kolejności „na wakacjach” (27,5%), a w trzej „na dyskotekach” (19,2%). Natomiast respondenci, którzy zdecydowali się zapalić pierwszego papierosa robili to najczęściej „w parku i na ulicy” (35,6%) i „na wakacjach” (17,8%).

Respondenci, którzy zdecydowali się spróbować narkotyków najbardziej sprzyjającym dla nich czasem i miejscem były: „wakacje” (30,4%) oraz „park i ulica” (30,3%).

Z kolei ci respondenci ze szkół ponadgimnazjalnych i ponadpodstawowych, którzy zdecydowali się spróbować dopalaczy zrobili to „na dyskotece” (66,7%).

Tablica nr 11. Miejsce zażywania używek N=505 (pytanie 6)
 Uczniowie VII i VIII klas szkół podstawowych

Lp	Miejsce inicjacji brania używek	W domu	W szkole na przerwach	W drodze do szkoły	W drodze ze szkoły	W parku, na ulicy	W klubach i kawiarniach	Na dyskotekach	Na wakacjach
1	Alkohol N=576	45,2	1,0	0,5	0,5	24,9	1,5	5,0	21,4
2	Papierosy N=354	16,9	13,6	0,8	1,7	47,6	0,0	2,5	16,9
3	Narkotyki N=64	0,0	0,0	0,0	0,0	50,0	12,5	0,0	37,5
4	Dopalacze N=4	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	100	0,0

Źródło: opracowanie własne na podstawie badania: „Diagnoza uzależnień młodzieży szkolnej w Mieście i Gminie Pleszew, wrzesień 2019 rok”

„Dom” okazał się najbardziej sprzyjającym miejscem dla uczniów VII i VIII klas szkół podstawowych na inicjacje picia alkoholu (45,2%). Drugim miejscem był „park i ulica” (24,9%) oraz trzecim wakacje (21,4%).

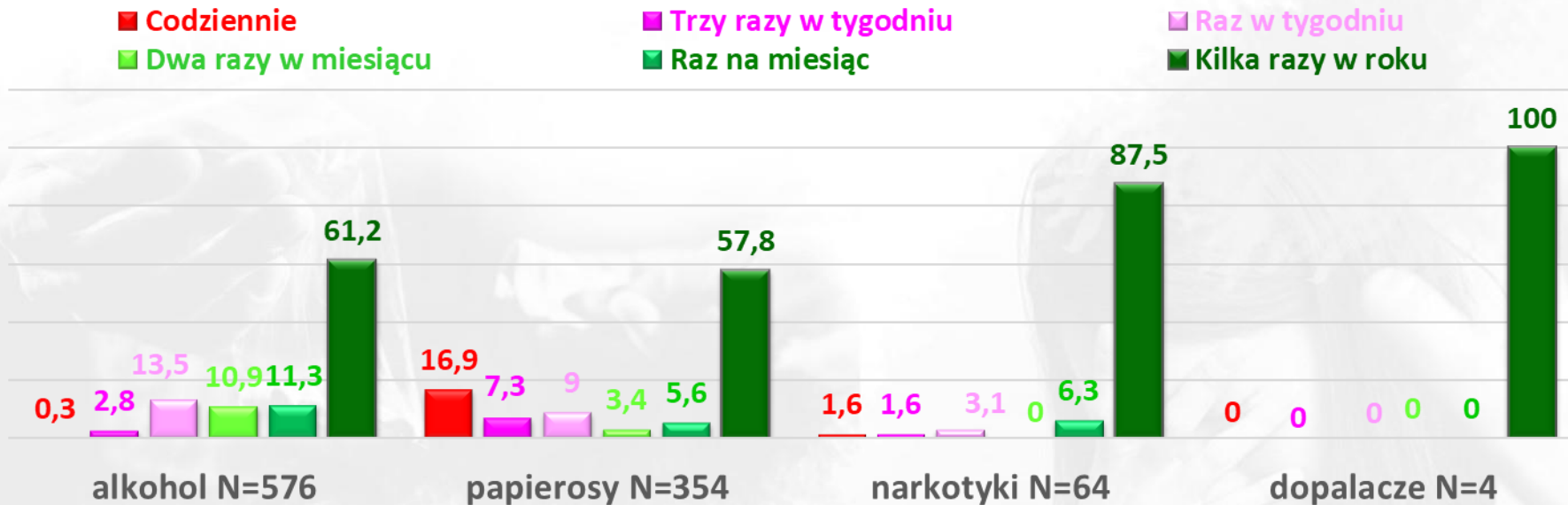
Blisko połowa (47,6%) palących papierosy swojego pierwszego papierosa zapaliła „w parku i na ulicy”. „Park i ulica” była miejscem inicjacji zażywania narkotyków dla połowy (50,0%) uczniów z VII i VIII klasy.

Natomiast respondenci, którzy zdecydowali się „zapalić papierosy” po raz pierwszy robili to najczęściej „w parku i na ulicy” (35,6%) i „na wakacjach” (17,8%).

Dyskoteka była dla jednego (100,0%) ucznia ze szkoły podstawowej miejscem gdzie po raz pierwszy spróbował dopalaczy.

Wykres nr 18. Częstotliwość korzystania z używek w % N=956

Z jakich i jak często, pijesz, palisz i sięgasz używek w %. (pytanie 9)

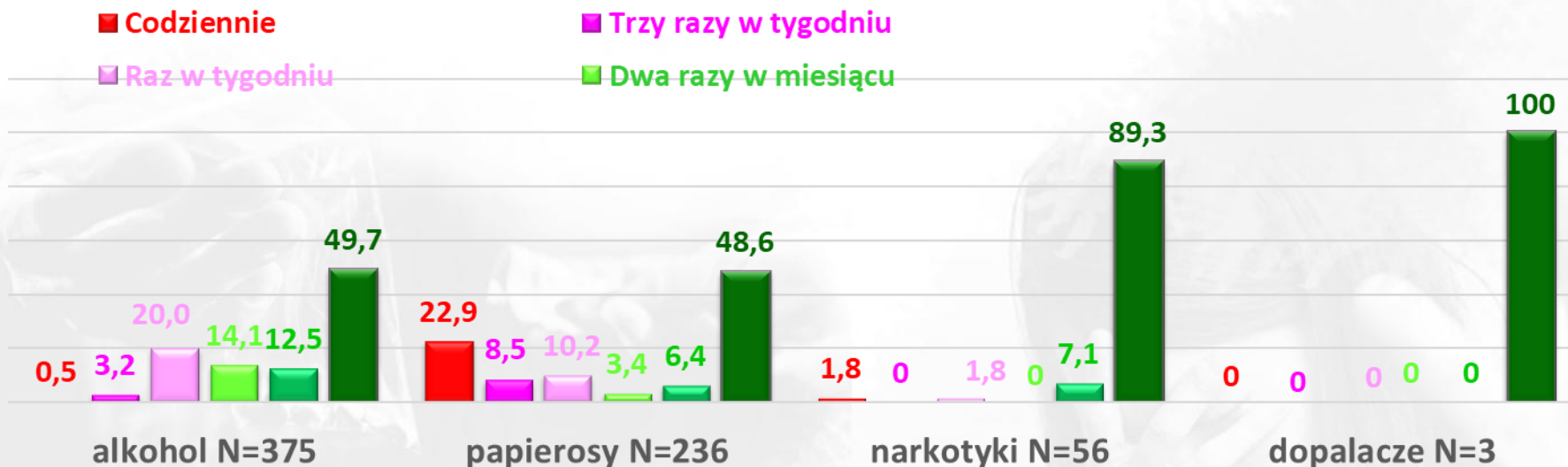

Źródło: opracowanie własne na podstawie badania: „Diagnoza uzależnień młodzieży szkolnej w Mieście i Gminie Pleszew, wrzesień 2019 rok”

„**Codziennie**” pije alkohol **0,3%** (dwie osoby) respondentów z grupy 576 ankietowanych, „**trzy razy w tygodniu**” pije alkohol, 2,8%. „**Raz w tygodniu**” 13,5% oraz 61,2% „**kilka razy w roku**”. Papierosy „**codziennie**” pali **16,9%** (60 ankietowanych), „**trzy razy w tygodniu**” 7,3% (26 respondentów) oraz 57,8% „**kilka razy w roku**”.

Z kolei narkotyki „**codziennie**” i „**trzy razy w tygodniu**” zażywa po 1,6% (łącznie cztery osoby) oraz **raz w roku 87,5%** respondentów, którzy zadeklarowali, że zażywają narkotyki. Natomiast **czterech ankietowanych, którzy w pytaniu 4. zadeklarowało, że kiedykolwiek próbowało dopalaczy, na pytanie 9.4 udzieliło odpowiedzi, że korzysta z dopalaczy okazjonalnie kilka razy w roku.**

Wykres nr 19. Częstotliwość korzystania z używek w % N=451
 Uczniowie szkół ponadgimnazjalnych i ponadpodstawowych (pytanie 9)

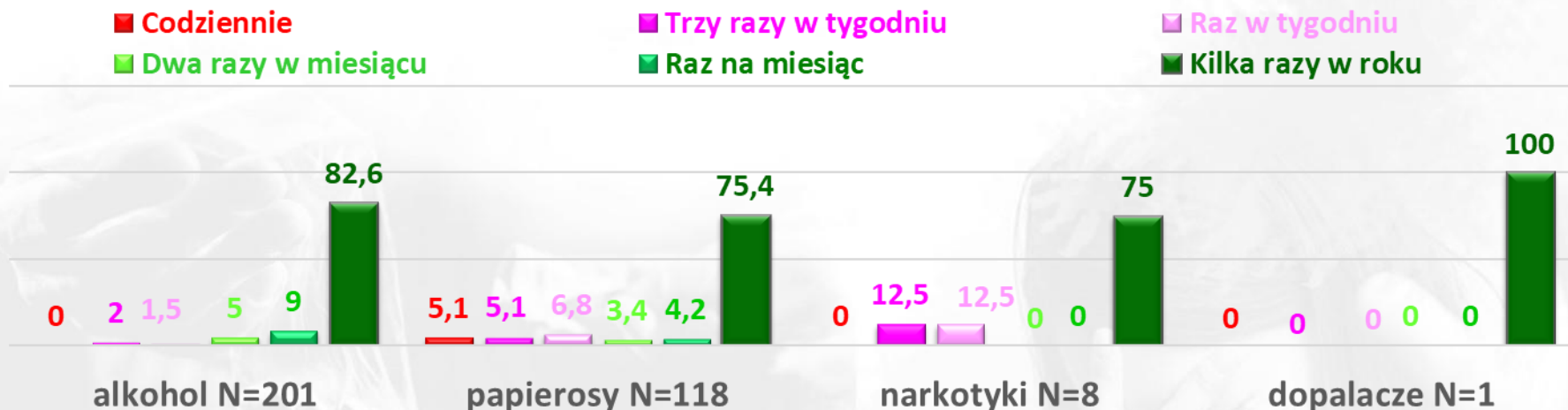

Źródło: opracowanie własne na podstawie badania: „Diagnoza uzależnień młodzieży szkolnej w Mieście i Gminie Pleszew, wrzesień 2019 rok”

Dwóch uczniów (0,5% ankietowanych) szkół ponadgimnazjalnych i ponadpodstawowych, którzy zadeklarowali, że piją alkohol, robią to „codziennie” 3,2% „trzy razy w tygodniu”, 20,0% „raz w tygodniu” oraz blisko połowa uczniów (49,7) tych szkół pije alkohol okazjonalnie „kilka razy w roku”. Papierosy pali „codziennie” 22,9% (54) ankietowanych uczniów szkół ponadgimnazjalnych i ponadpodstawowych, „trzy razy w tygodniu” 8,5% oraz 48,6% respondentów pali papierosy „kilka razy w roku”. Z kolei narkotyki „codziennie” i „raz w tygodniu” zażywa po 1,8% (łącznie dwie osoby), „raz w miesiącu” 7,1% (4 ankietowanych) oraz „kilka razy w roku” 89,3% respondentów, którzy zadeklarowali, że zażywają narkotyki. Natomiast okazjonalnie „kilka razy w roku” dopalaczy używa 3 respondentów szkół ponadgimnazjalnych i ponadpodstawowych.

Wykres nr 20. Częstotliwość korzystania z używek w % N=505

Uczniowie VII i VIII klas szkół podstawowych

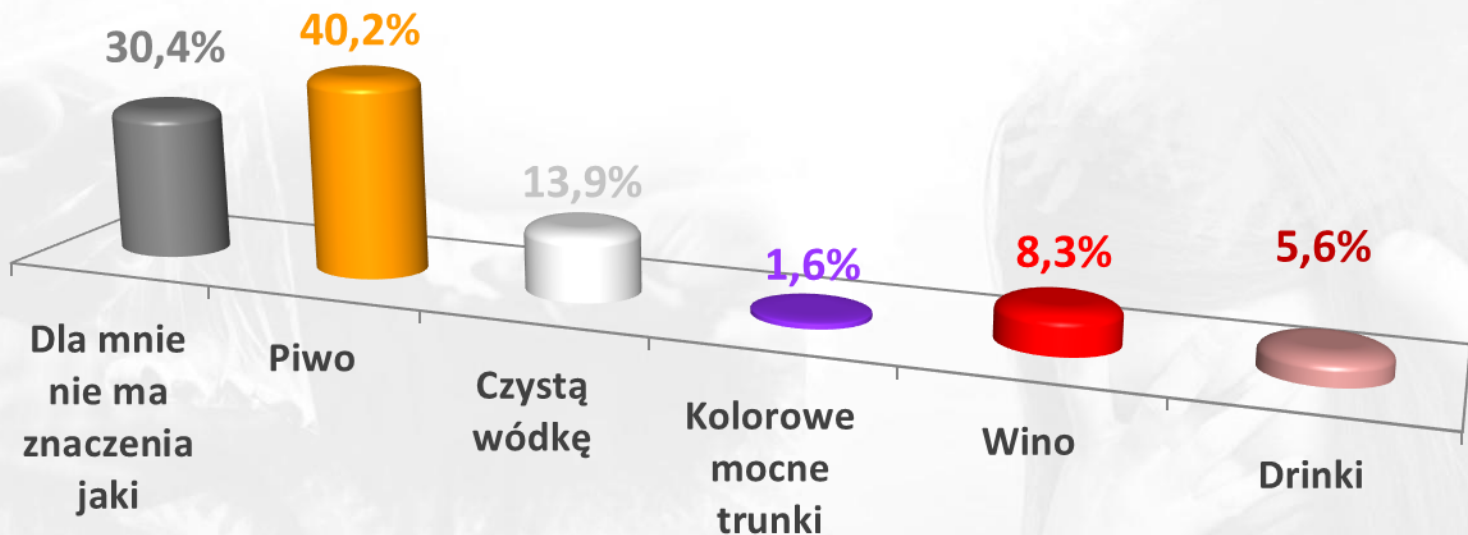

Źródło: opracowanie własne na podstawie badania: „Diagnoza uzależnień młodzieży szkolnej w Mieście i Gminie Pleszew, wrzesień 2019 rok”

Czterech uczniów (2,0% ankietowanych) szkół podstawowych, którzy zadeklarowali, że piją alkohol, robi to „trzy razy w tygodniu”, natomiast „raz w tygodniu” trzech uczniów (tj. 1,5% ankietowanych), „dwa razy w miesiącu” 10 uczniów (tj.5,0%), „raz w miesiącu” 18 uczniów (tj.9,0%) oraz „kilka razy w roku” 166 uczniów (tj.82,6%) ankietowanych, którzy piją alkohol. Papierosy pali „codziennie” oraz „trzy razy w tygodniu” po 5,1% (tj. po 6 uczniów), „raz w tygodniu” 6,8% ankietowanych, „dwa razy w miesiącu” 3,4% respondentów, „raz na miesiąc” 4,2% uczniów oraz „kilka razy w roku” 89 uczniów czyli 75,4% uczniów szkół podstawowych, którzy zadeklarowali, że palą papierosy. Z kolei narkotyki „trzy razy w tygodniu” i „raz w tygodniu” zażywa po 12,8% czyli 2 ankietowanych oraz „kilka razy w roku” z narkotyków korzysta 6 ankietowanych czyli 75,0% wszystkich respondentów, którzy zażywają narkotyki. Natomiast okazjonalnie „kilka razy w roku” dopalaczy używał 1 respondent.

Wykres nr 21. Rodzaj spożywanego alkoholu N=576

Jeśli pijesz/aś alkohol, to jaki? (pytanie 10)

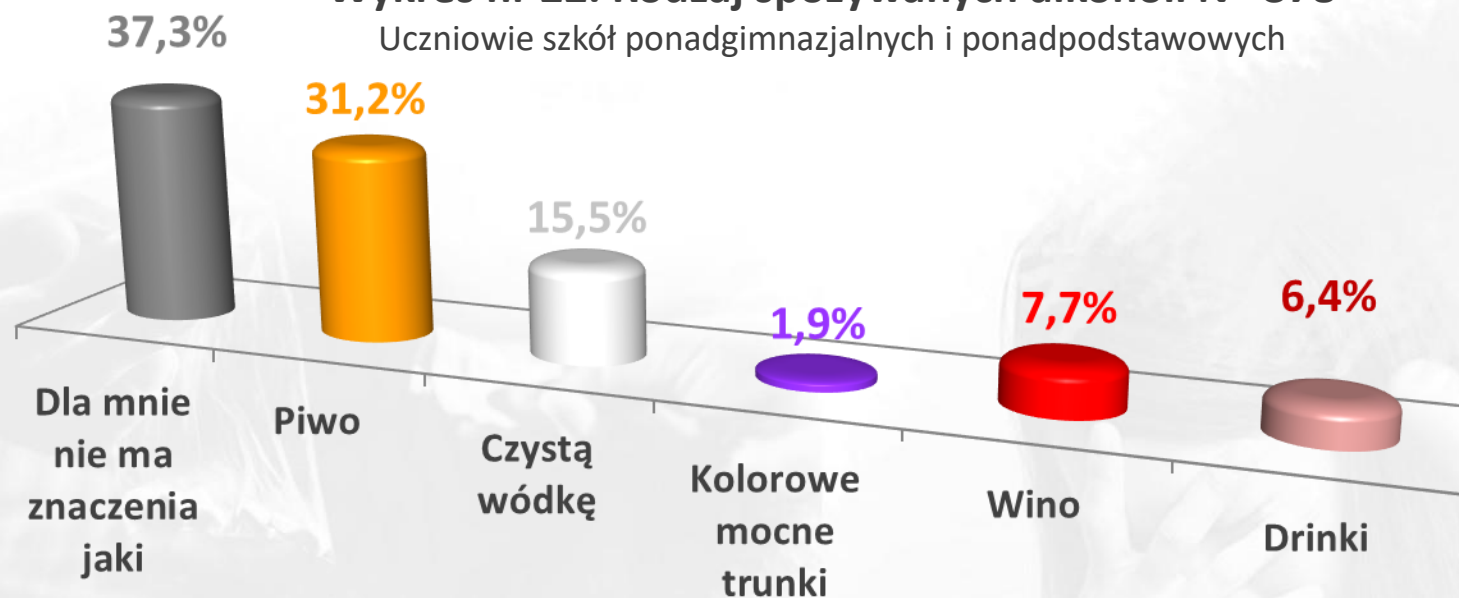
Źródło: opracowanie własne na podstawie badania: „Diagnoza uzależnień młodzieży szkolnej w Mieście i Gminie Pleszew, wrzesień 2019 rok. Nie sumuje się do 100, można było dokonać więcej wskazań”

Młodzież, która pije alkohol najczęściej wybiera „*piwo*” (40,2%, w 2015 roku 33,6%) oraz „*czystą wódkę*” (13,6%, w 2015 roku 21,0%).

W następnej kolejności „*wino*” (8,3% w 2015 roku 15,4%), „*drinki*” (5,6%, w 2015 roku 14,6%) oraz „*kolorowe mocne trunki*” (1,6%, w 2015 roku 7,0%). Natomiast dla blisko jednej trzeciej (30,4%) ankietowanych „*nie ma to znaczenia*” (w 2015 roku taką odpowiedź wybrało 13,3% ankietowanych).

Wykres nr 22. Rodzaj spożywanego alkoholu N= 378

Uczniowie szkół ponadgimnazjalnych i ponadpodstawowych

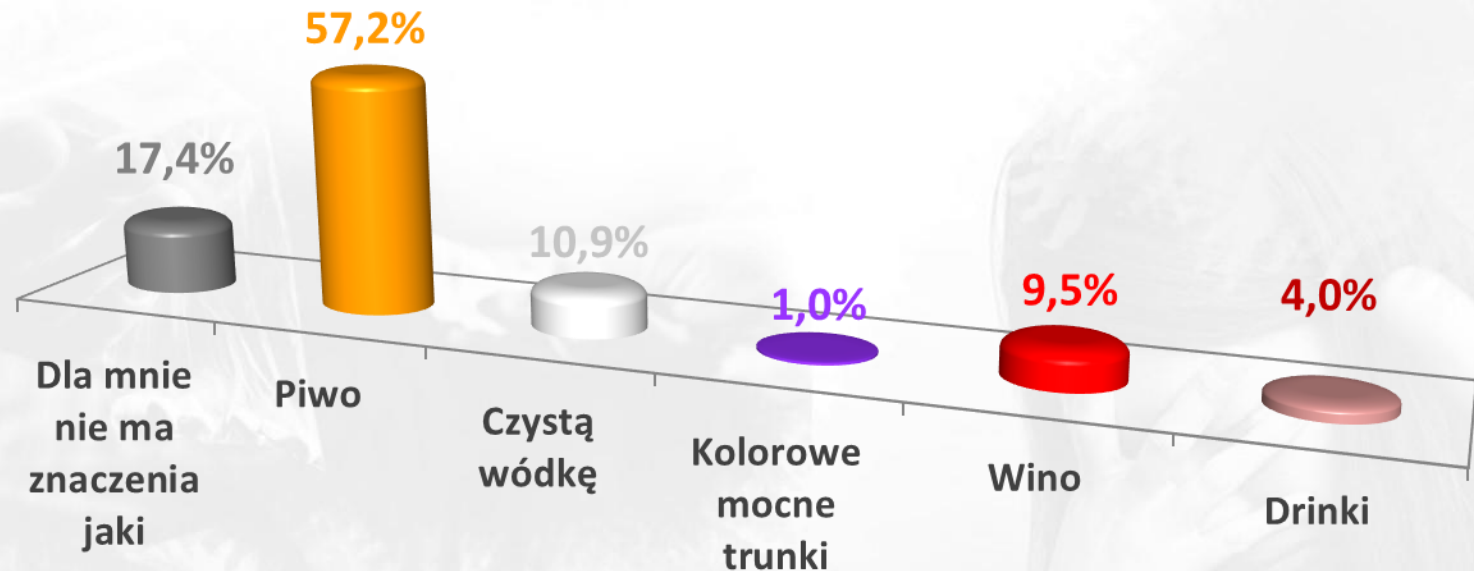
Źródło: opracowanie własne na podstawie badania: „Diagnoza uzależnień młodzieży szkolnej w Mieście i Gminie Pleszew, wrzesień 2019 rok. Nie sumuje się do 100, można było dokonać więcej wskazań”

Blisko dwie piąte (37,3%) uczniów szkół ponadgimnazjalnych i ponadpodstawowych, która pije alkohol wybrała odpowiedź „*dla mnie nie ma znaczenia*” (w 2015 roku taką odpowiedź wybrało 21,9% ankietowanych uczniów szkół ponadgimnazjalnych). Drugi wybór to „*piwo*” 31,2% respondentów z tych typów szkół (w 2015 roku 43,3%) oraz „*czystą wódkę*” (15,5%, w 2015 roku 33,4%).

W następnej kolejności „*wino*” (7,7%, w 2015 roku 20,7%), „*drinki*” (6,4%, w 2015 roku 21,8%) oraz „*kolorowe mocne trunki*” (1,9%, w 2015 roku 11,5%).

Wykres nr 23. Rodzaj spożywanego alkoholu N=201

Uczniowie VII i VIII klas szkół podstawowych

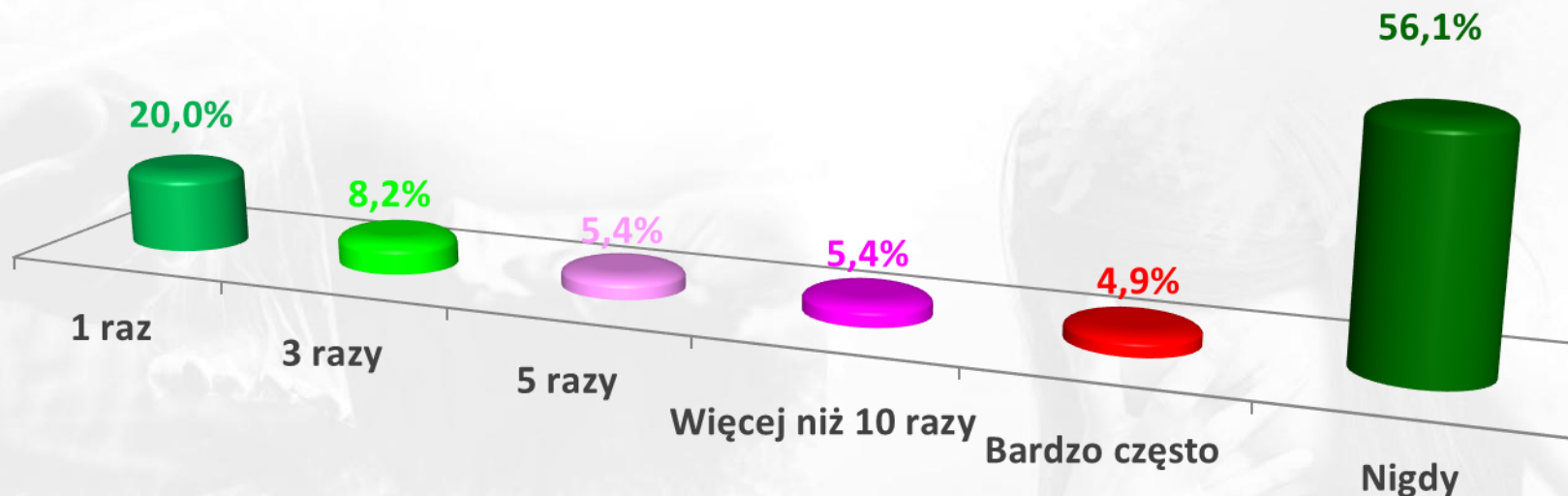

Źródło: opracowanie własne na podstawie badania: „Diagnoza uzależnień młodzieży szkolnej w Mieście i Gminie Pleszew, wrzesień 2019 rok. Nie sumuje się do 100, można było dokonać więcej wskazań”

Uczniowie VII i VIII klas szkół podstawowych (dawniej gimnazjum), którzy piją alkohol najczęściej wybierają „*piwo*” (57,2%, w 2015 roku 23,6%) oraz „*czystą wódkę*” (10,9%, w 2015 roku 8,2%). W następnej kolejności „*wino*” (9,5% w 2015 roku 9,8%), „*drinki*” (4,0%, w 2015 roku 7,1%) oraz „*kolorowe mocne trunki*” (1,0%, w 2015 roku 2,3%). Natomiast dla 17,4% ankietowanych z tego typu szkół (w 2015 roku 4,3%) rodzaj spożywanego alkoholu „*nie ma to znaczenia*”.

Wykres nr 24. Częstotliwość upicia się alkoholem N=576 (pytanie 11)

Czy zdarzało Ci się upić alkoholem?

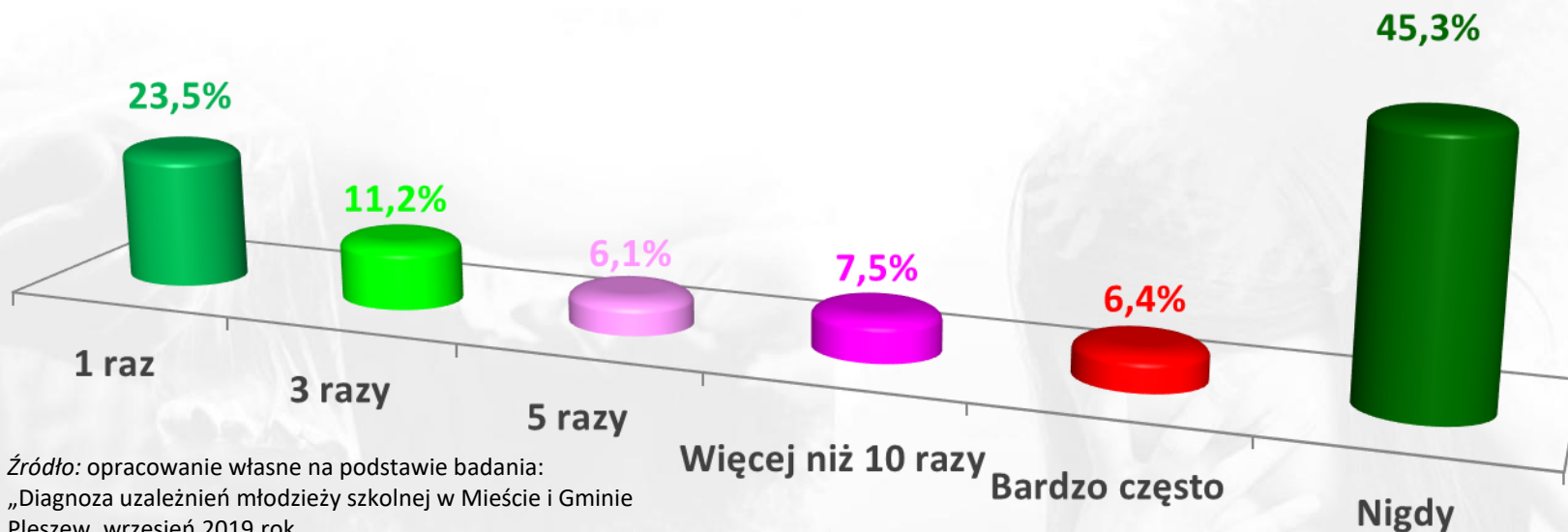

Źródło: opracowanie własne na podstawie badania: „Diagnoza uzależnień młodzieży szkolnej w Mieście i Gminie Pleszew, wrzesień 2019 rok

Ponad dwie piąte (43,9%) ankietowanych upiło się alkoholem. „Nigdy” nie upiło się alkoholem 56,1% (w 2015 roku 63,1%) ankietowanych, którzy zadeklarowali, że próbowali alkoholu. Natomiast 4,9% (w 2015 roku 5,0%) respondentów zadeklarowało, że „bardzo często” upija się alkoholem. Z kolei „więcej niż 10 razy” upiło się alkoholem 5,4% (w badaniu z 2015 roku 5,2%) ankietowanych oraz „pięć razy” 5,4% (w 2015 roku 6,4%) badanych. „Trzy razy” upiło się alkoholem 8,2% ankietowanych (w 2015 roku 8,4%). Tylko „jeden raz” upił się co piąty (20,0%) respondent (w badaniu w 2015 roku 11,9%).

Wykres nr 25. Częstotliwość upicia się alkoholem N=375

Uczniowie szkół ponadpodstawowych i ponadgimnazjalnych (pytanie 11)

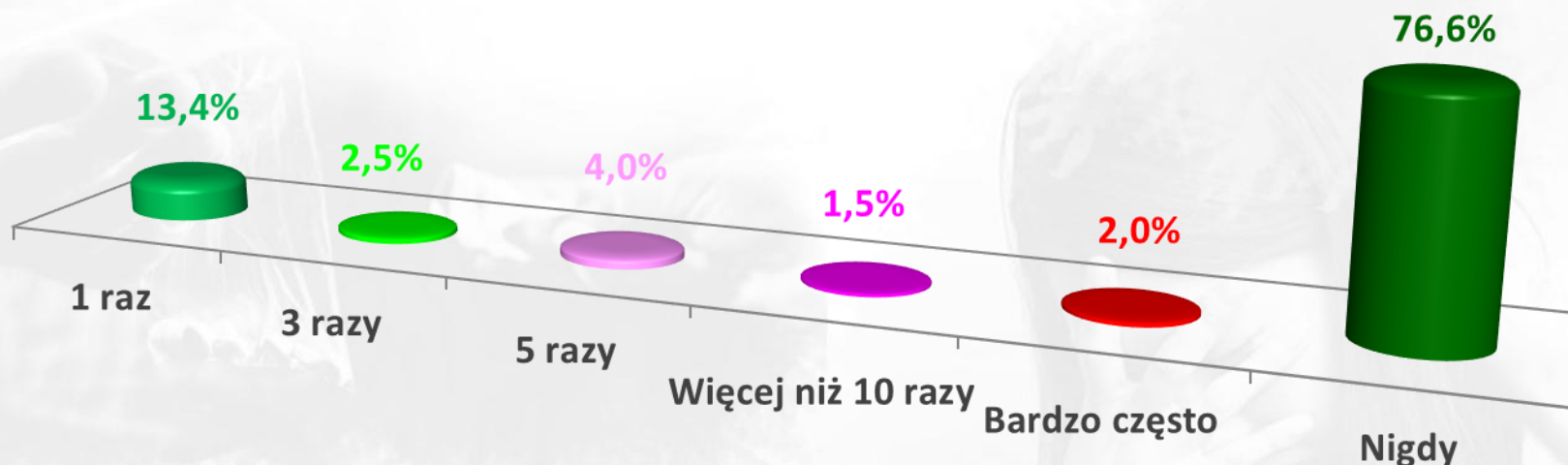

Źródło: opracowanie własne na podstawie badania:
„Diagnoza uzależnień młodzieży szkolnej w Mieście i Gminie
Pleszew, wrzesień 2019 rok

Warto przypomnieć, że 83,1% uczniów szkół ponadpodstawowych i ponadgimnazjalnych przyznało, że pije alkohol. Ponad połowa (54,7%) uczniów tych szkół upiło się alkoholem. „Nigdy” nie upiło się alkoholem 45,3% (w badaniu w 2015 roku, wówczas szkół ponadgimnazjalnych 40,6%). Natomiast 6,4% (w 2015 roku 8,4%) respondentów zadeklarowało, że „bardzo często” upija się alkoholem. Z kolei „więcej niż 10 razy” upiło się alkoholem 7,5% (w 2015 roku 8,8%) ankietowanych oraz „pięć razy” 6,1% (w 2015 roku 10,9%) badanych. „Trzy razy” upiło się alkoholem 11,2% ankietowanych (w 2015 roku 14,1%). Tylko „jeden raz” upiło się 23,5% (w badaniu w 2015 roku 17,2%) ankietowanych.

Wykres nr 26. Częstotliwość upicia się alkoholem N=201

Uczniowie VII i VIII klas szkół podstawowych

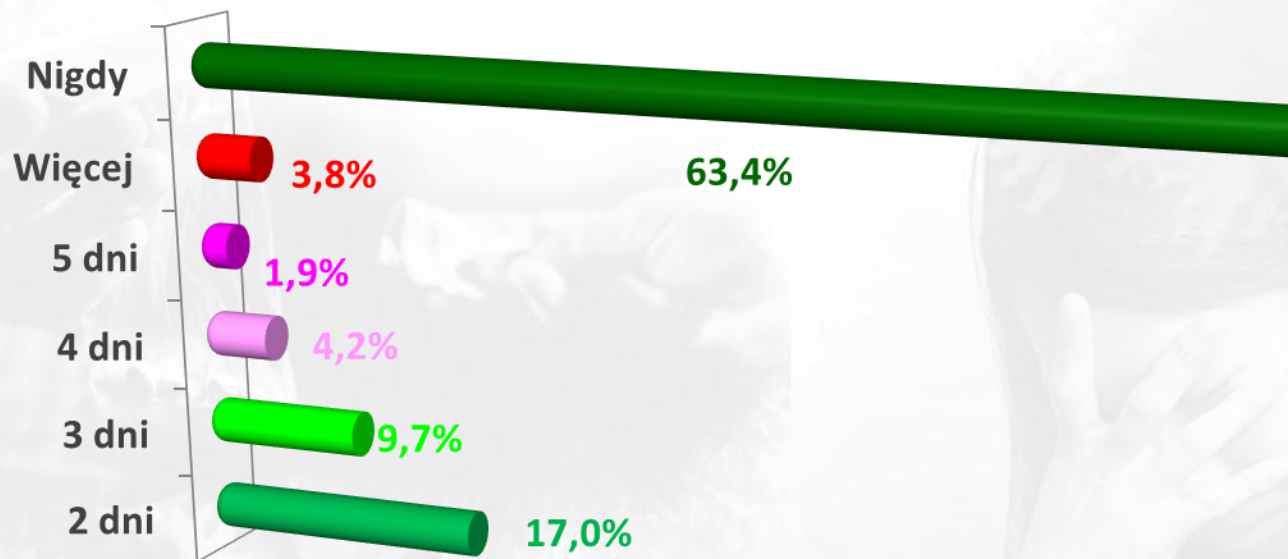

Źródło: opracowanie własne na podstawie badania: „Diagnoza uzależnień młodzieży szkolnej w Mieście i Gminie Pleszew, wrzesień 2019 rok

Ponad trzy czwarte (76,6%) uczniów VII i VIII klas szkół podstawowych, którzy zadeklarowali, że próbowało alkohol (w 2015 roku 86,6%, wówczas gimnazjalistów) „nigdy” nie upiło się alkoholem. Natomiast 2,0% (w 2015 roku 1,4%) respondentów zadeklarowało, że „bardzo często” upija się alkoholem. Z kolei „więcej niż 10 razy” upiło się alkoholem 1,5% (w 2015 roku 1,4%) ankietowanych oraz „pięć razy” upiło się 4,0% (w 2015 roku 1,7%) badanych. „Trzy razy” upiło się alkoholem 2,5% ankietowanych (tyle samo w 2015 roku). Natomiast „jeden raz” upiło się alkoholem 13,4% (w 2015 roku gimnazjalistów 6,4%) ankietowanych.

Wykres nr 27. Częstotliwość picia alkoholu N=576

Czy zdarzało Ci się pić alkohol kilka dni z rzędu? (pytanie 12)

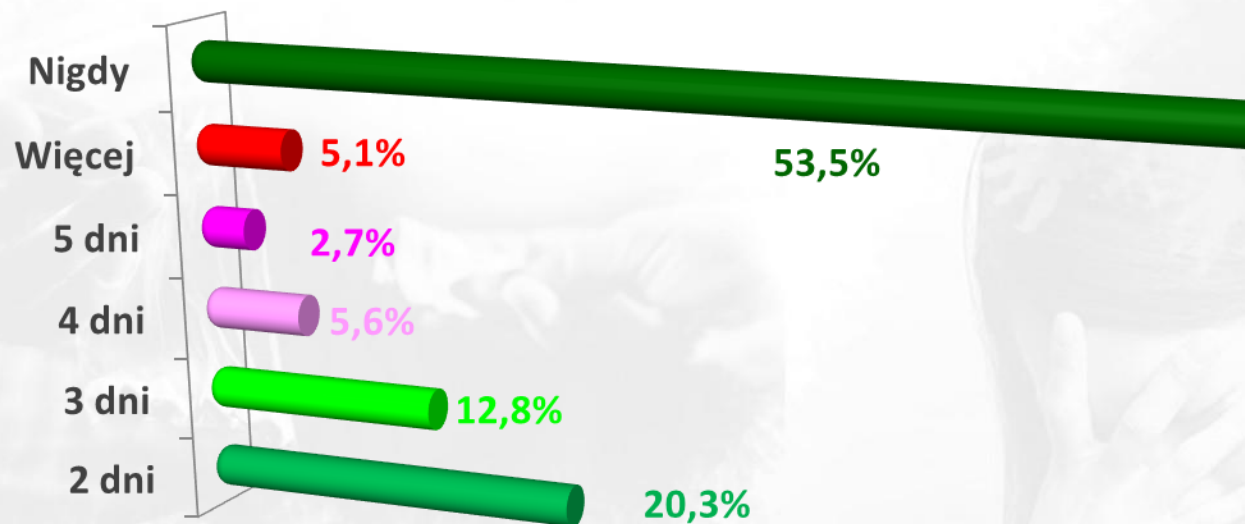

Źródło: opracowanie własne na podstawie badania: „Diagnoza uzależnień młodzieży szkolnej w Mieście i Gminie Pleszew, wrzesień 2019 rok.

Blisko dwie trzecie 63,4% (w badaniu w 2015 roku 76,6%) badanych zadeklarowało, że „*nigdy*” nie zdarzyło im się pić alkoholu kilka dni z rzędu. Natomiast 2 do 3 dni pod rząd piło alkohol 26,7% (w 2015 roku 15,8%) respondentów oraz 4 do 5 dni 6,1% (w badaniu w 2015 roku 4,7%) ankietowanych. Z kolei więcej niż 5 dni z rzędu piło alkohol 1,9% (w 2015 roku 2,9%) badanych, którzy zadeklarowali, że próbowali alkohol.

Wykres nr 28. Częstotliwość picia alkoholu N=375

Uczniowie szkół ponadpodstawowych i ponadgimnazjalnych
Czy zdarzało Ci się pić alkohol kilka dni z rzędu? (pytanie 12)

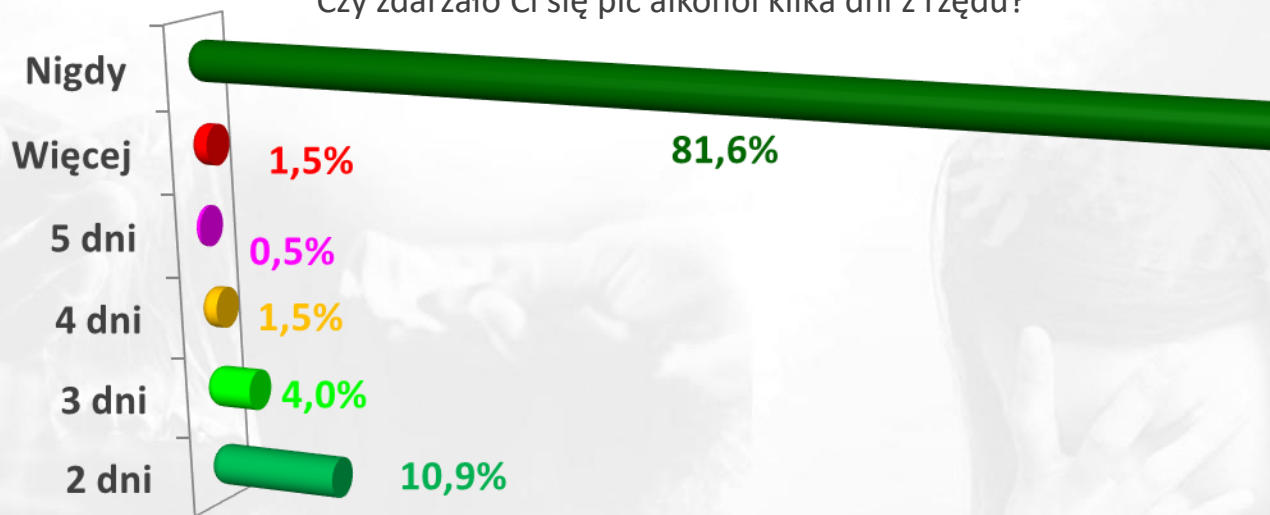
Źródło: opracowanie własne na podstawie badania: „Diagnoza uzależnień młodzieży szkolnej w Mieście i Gminie Pleszew, wrzesień 2019 rok.

53,5% (w 2015 roku 59,4%) badanych uczniów szkół ponadpodstawowych i ponadgimnazjalnych zadeklarowało, że nigdy nie zdarzyło im się pić alkoholu kilka dni z rzędu. Natomiast 2 do 3 dni z rzędu piło alkohol 33,1% (w 2015 roku 26,3%) respondentów oraz 4 do 5 dni z rzędu piło alkohol 8,3% (w 2015 roku 8,6%) ankietowanych. Z kolei więcej niż 5 dni z rzędu piło alkohol 5,1% ankietowanych (w 2015 roku 5,7% uczniów szkół ponadgimnazjalnych).

Wykres nr 29. Częstotliwość picia alkoholu N=201

Uczniowie VII i VIII klas szkół podstawowych pytanie 12)

Czy zdarzało Ci się pić alkohol kilka dni z rzędu?

Źródło: opracowanie własne na podstawie badania: „Diagnoza uzależnień młodzieży szkolnej w Mieście i Gminie Pleszew, wrzesień 2019 rok.

Blisko pięć szóstych (81,6%) uczniów VII i VIII klas szkół podstawowych (w 2015 roku 94,4% gimnazjalistów) zadeklarowało, że nigdy nie zdarzyło im się pić alkoholu kilka dni z rzędu. Z kolei 2 dni z rzędu piło alkohol 10,9% (w 2015 roku 3,6%) respondentów oraz 3 dni 4,0% (w 2015 roku 1,4%) ankietowanych. Natomiast 4 dni z rzędu piło alkohol 1,5% ankietowanych (w 2015 roku 0,4% ankietowanych uczniów gimnazjum), 5 dni piło alkohol 0,5% respondentów (w 2015 roku 0,1%). Z kolei więcej niż 5 dni z rzędu piło alkohol 1,5% uczniów VII i VIII klas szkół podstawowych (w 2015 roku żaden z gimnazjalistów nie pił więcej niż 5 dni z rzędu alkoholu).

Tablica nr 12. Substancje odurzające używane przez uczniów, którzy przyznali, że korzystali z narkotyków (pytanie7)

Lp.	Rodzaj substancji odurzającej	Uczniowie VII i VIII klas szkół podstawowych N= 8	Szkoły ponadpodstawowe i ponadgimnazjalne N=56	W % N=64
1	Marihuana lub haszysz	87,5	96,4	95,3
2	Amfetamina	25,0	7,1	9,4
3	Leki uspokajające lub nasenne	0,0	10,7	9,4
4	Ecstasy	0,0	7,1	6,3
5	Sterydy	25,0	1,8	4,7
6	LSD	0,0	3,6	3,1
7	Kokaina	0,0	3,6	3,1
8	Grzyby halucynogenne	0,0	1,8	1,6
9	Crak	0,0	1,8	1,6
10	Heroina	0,0	0,0	0,0
11	Kompot tzw. polska heroina	0,0	0,0	0,0
12	Substancje wziewne	0,0	0,0	0,0
13	Relevin	0,0	0,0	0,0

Zródło: opracowanie własne na podstawie badania: „Diagnoza uzależnień młodzieży szkolnej w Mieście i Gminie Pleszew, wrzesień 2019 rok.

Nie sumuje się do 100, można było wybrać więcej niż jedną odpowiedź.

Respondenci, którzy zadeklarowali, że kiedykolwiek w życiu próbowali narkotyków najczęściej wskazywali na: marihuanę lub haszysz (95,3%), amfetaminę i leki uspokajające lub nasenne (po 9,4%), ecstasy (6,3%), sterydy (4,7%), LSD i kokaina po 3,1%) oraz grzyby halucynogenne i crak po 1,6% wskazań. Żadnych wskazań nie uzyskały: heroina, kompot tzw. polska heroina, substancje wziewne i relevin.

Tablica nr 13. Skala korzystania z używek w klasie w %. N=956 (pytanie 13)

Lp	Ile osób w Twojej klasie?	Więcej niż 50%	Okolo 50%	Okolo 25%	Okolo 15%	Okolo 10%	Okolo 5%	Mniej niż 3%	Wszyscy	Nikt	Trudno powiedzieć
1	Pije alkohol	17,7	10,8	7,3	1,8	2,6	4,3	4,8	4,8	9,1	36,8
2	Pali papierosy	7,5	7,8	11,6	5,1	5,5	7,2	8,2	1,0	9,3	36,8
3	Zażywa narkotyki	0,9	0,5	0,8	0,5	0,7	2,2	4,9	0,1	45,9	43,5
4	Zażywa opalaczy	0,6	0,2	0,2	0,4	0,3	0,7	2,5	0,1	50,8	44,2

Źródło: opracowanie własne na podstawie badania: „Diagnoza uzależnień młodzieży szkolnej w Mieście i Gminie Pleszew, wrzesień 2019 rok.

Ankietowani są zdania, że w ich klasie nie pije alkoholu tylko 9,1% uczniów. Natomiast 4,8% respondentów uważa, że w ich klasie wszyscy piją alkohol. Z kolei 17,7% ankietowanych jest zdania, że w ich klasie pije alkohol więcej niż 50% uczniów natomiast 10,8% uczniów przyznaje, że około 50% uczniów w klasie pije alkohol.

Warto zwrócić uwagę na pytanie 18. kwestionariusza ankiety, w którym respondenci mieli określić: czy w szkole jest problem picia alkoholu. Odpowiedzi przeczącej udzieliło 57,8% ankietowanych oraz **12,2% uznała, że w szkole istnieje problem picia alkoholu.** Tylko 9,3 respondentów wyraziło opinię, że w klasie nikt nie pali papierosów oraz 7,5%, że więcej niż 50% i 7,8% uczniów, że około 50% pali papierosy.

45,9% respondentów stwierdziła, że w klasie nikt nie zażywa narkotyków oraz 43,5% respondentów nie miała zdania w tej sprawie. Natomiast 50,8% uczniów uznała, że w klasie „nikt” nie zażywa dopalaczy oraz 44,2% wybrało odpowiedź „trudno powiedzieć”.

Tablica nr 14. Skala korzystania z używek w klasie w % N=505

Uczniowie VII i VIII klas szkół podstawowych (pytanie 13)

Lp	Ile osób w Twojej klasie?	Więcej niż 50%	Około 50%	Około 25%	Około 15%	Około 10%	Około 5%	Mniej niż 3%	Wszyscy	Nikt	Trudno powiedzieć
1	Pije alkohol	2,6	5,9	9,1	3,0	4,0	7,3	7,9	0,4	17,0	42,8
2	Pali papierosy	2,0	4,2	6,5	4,4	5,0	10,7	11,9	0,4	16,4	38,5
3	Zażywa narkotyki	0,4	0,0	0,2	0,0	0,2	0,4	3,4	0,0	60,4	35,0
4	Zażywa opalaczy	0,6	0,0	0,0	0,0	0,2	0,2	2,6	0,0	61,2	35,2

Źródło: opracowanie własne na podstawie badania: „Diagnoza uzależnień młodzieży szkolnej w Mieście i Gminie Pleszew, wrzesień 2019 rok.

17,0% uczniów VII i VIII klas szkół podstawowych uważa, że w klasie nikt nie pije alkoholu. Przeciwna opinia, że wszyscy uczniowie piją alkohol uzyskała tylko 0,4 punktu procentowego. Natomiast ponad dwie piąte (42,8%) ankietowanych nie miała zdania w tej sprawie i wybrała odpowiedź „trudno powiedzieć”. Ankietowani uczniowie VII i VIII klas szkół podstawowych uznali, że w klasie pije alkohol 40,2% w tym 9,1% stwierdziła, że pije alkohol około 25% uczniów, 7,9%, że mniej niż 3% uczniów, 7,3%, że około 5% uczniów, 5,9%, że około 50% uczniów, 4,0%, że około 10%, 3,3%, że około 15% oraz 2,6% uczniów, że pije alkohol w klasie ponad 50% kolegów i koleżanek w klasie. Jeżeli przyjmiemy, że respondenci, którzy wybrali odpowiedź „trudno powiedzieć” (38,5%) nie wiedzą jaki procent uczniów w klasie pali papierosy. Plus zdecydowaną odpowiedź, że nikt nie pali, wskazane przez 16,4% ankietowanych, możemy wówczas z dużym prawdopodobieństwem przyjąć, że w klasie pali papierosy 45,1% koleżanek i kolegów. Przy podobnym założeniu można przyjąć, że w opinii badanych w klasie narkotyki zażywa 4,6% uczniów a dopalaczy 3,6% ankietowanych uczniów VII i VIII klas szkół podstawowych.

Tablica nr 15. Skala korzystania z używek w klasie w % N=451

Szkoły ponadpodstawowe i ponadgimnazjalne (pytanie 13)

Lp	Ile osób w Twojej klasie?	Więcej niż 50%	Około 50%	Około 25%	Około 15%	Około 10%	Około 5%	Mniej niż 3%	Wszyscy	Nikt	Trudno powiedzieć
1	Pije alkohol	34,6	16,2	5,3	0,4	1,1	0,9	1,3	9,8	0,2	30,2
2	Pali papierosy	13,7	12,0	17,3	6,0	6,2	3,3	4,0	1,8	1,3	34,4
3	Zażywa narkotyki	1,6	1,1	1,6	1,1	1,3	4,2	6,7	0,2	29,7	52,5
4	Zażywa opalaczy	0,7	0,4	0,4	0,9	0,4	1,3	2,4	0,2	39,2	54,1

Źródło: opracowanie własne na podstawie badania: „Diagnoza uzależnień młodzieży szkolnej w Mieście i Gminie Pleszew, wrzesień 2019 rok.

Blisko co dziesiąty (9,8%) uczeń szkół ponadpodstawowych i ponadgimnazjalnych jest zdania, że wszyscy uczniowie w klasie piją alkohol. Przeciwnego zdania jest tylko 0,2% ankietowanych.

Z kolei ponad jedna trzecia (34,6%) respondentów uważa, że w klasie pije alkohol więcej niż 50%, natomiast 16,2% respondentów, że alkohol pije około 50% uczniów. W opinii 5,3% respondentów alkohol pije około 25% uczniów w klasie.

Tylko 1,3% respondentów uważa, że w klasie nikt nie pali papierosów oraz więcej niż jedna trzecia (34,4%) uczniów wybrała odpowiedź „trudno powiedzieć”. Z kolei 13,7% ankietowanych uważa, że w klasie pali papierosy ponad 50% uczniów. 12,0% ankietowanych, że około 50% uczniów oraz 17,3%, że około 25% uczniów pali papierosy. Natomiast 29,7% ankietowanych uważa, że w klasie nikt nie zażywa narkotyków, przeciwnego zdania, że „wszyscy” 0,2% oraz 52,5% uczniów wybrała odpowiedź „trudno powiedzieć”. Blisko dwie piąte (39,2%) respondentów jest zdania, że w klasie nikt nie zażywa dopalaczy oraz 54,1% ankietowanych wybrała odpowiedź „trudno powiedzieć”.

Tablica nr 16. Powody picia alkoholu przez uczniów N=576 (pytanie 14)

Lp.	Powody picia alkoholu	Wybory w %
1	Być „spoko” i na luzie	38,5
2	Muszę, żeby zacząć się bawić	36,3
3	Namawiają koledzy, nie chcę być inny/a	34,7
4	Przestać być nieśmiałym	28,0
5	Chcę czuć się dorosłym	24,3
6	Kręcą mnie rzeczy zakazane	18,8
7	W ten sposób lepiej sobie radzę ze stresem	17,5
8	Z nudów	16,8
9	Z przyzwyczajenia	12,0

Źródło: opracowanie własne na podstawie badania: „Diagnoza uzależnień młodzieży szkolnej w Mieście i Gminie Pleszew, wrzesień 2019 rok. **Nie sumuje się do 100, można było wybrać więcej niż jedną odpowiedź.**

Zazwyczaj młodzież wkraczająca w wiek dojrzewania jest zestresowana, niepewna siebie, wstydzi się. Często czuje się zażenowana, więc aby pozbyć się tych napięć, ograniczeń, niepewności sięga po używki, które mają pomóc poczuć się lepiej. W pytaniu 14 zamierzamy dowiedzieć się, które z tych powodów mają największy wpływ na ten model zachowania. Wśród głównych powodów picia alkoholu (*na pytanie odpowiedzieli tylko uczniowie, którzy zadeklarowali, że kiedykolwiek w życiu pili alkohol*) są: poprawa samopoczucia - „być spoko i na luzie” (38,5%), „muszę, żeby zacząć się bawić” (36,3%) oraz obawa przed brakiem akceptacji wśród rówieśników „namawiają koledzy, nie chcę być inny/a” (34,7%).

Tablica nr 17. Powody palenia papierosów przez uczniów w % N=354

Lp.	Powody picia alkoholu	Wybory w %
1	W ten sposób lepiej sobie radzę ze stresem	36,2
2	Namawiają koledzy, nie chcę być inny/a	31,9
3	Być „spoko” i na luzie	29,1
4	Z nudów	24,9
5	Z przyzwyczajenia	22,6
6	Chcę czuć się dorosłym	17,5
7	Kręcą mnie rzeczy zakazane	15,0
8	Przestać być nieśmiałym	6,2
9	Muszę, żeby zacząć się bawić	4,2

Źródło: opracowanie własne na podstawie badania: „Diagnoza uzależnień młodzieży szkolnej w Mieście i Gminie Pleszew, wrzesień 2019 rok. **Nie sumuje się do 100, można było wybrać więcej niż jedną odpowiedź.**

Uczniowie, którzy palą papierosy za główne powody sięgania po nie wskazują: „w ten sposób lepiej sobie radzę ze stresem” (36,2%), „namawiają koledzy, nie chcę być inny/a” (31,9%) oraz „być spoko i na luzie” (29,1%). Blisko co czwarty (24,9%) palący sięga po papierosy z „nudów” oraz więcej niż co piąty (22,6%) z „przyzwyczajenia”.

Tablica nr 18. Powody zażywania narkotyków przez uczniów w % N=64

Lp.	Powody picia alkoholu	Wybory w %
1	Być „spoko” i na luzie	37,5
2	Namawiają koledzy, nie chcę być inny/a	32,8
3	Kręcą mnie rzeczy zakazane	28,1
4	W ten sposób lepiej sobie radzę ze stresem	20,3
5	Muszę, żeby zacząć się bawić	14,1
6	Z nudów	6,3
7	Z przyzwyczajenia	6,3
8	Chcę czuć się dorosłym	1,6
9	Przestać być nieśmiałym	1,6

Źródło: opracowanie własne na podstawie badania: „Diagnoza uzależnień młodzieży szkolnej w Mieście i Gminie Pleszew, wrzesień 2019 rok. **Nie sumuje się do 100, można było wybrać więcej niż jedną odpowiedź.**

Podobnie jak w przypadku picia alkoholu jednym z głównych powodów zażywania narkotyków jest poprawa samopoczucia, próba pozbycia się napięć, ograniczeń, niepewności „*być spoko i na luzie*” (37,5%) oraz obawa przed brakiem akceptacji wśród rówieśników „*namawiają koledzy, nie chcę być inny/a*” (32,8%). Na trzecim miejscu, wśród powodów zażywania narkotyków przez uczniów, jest ciekawość, przełamywanie barier i chęć pokazania swojej inności, zaimponowania rówieśnikom, „*kręcą mnie rzeczy zakazane*” (28,1%).

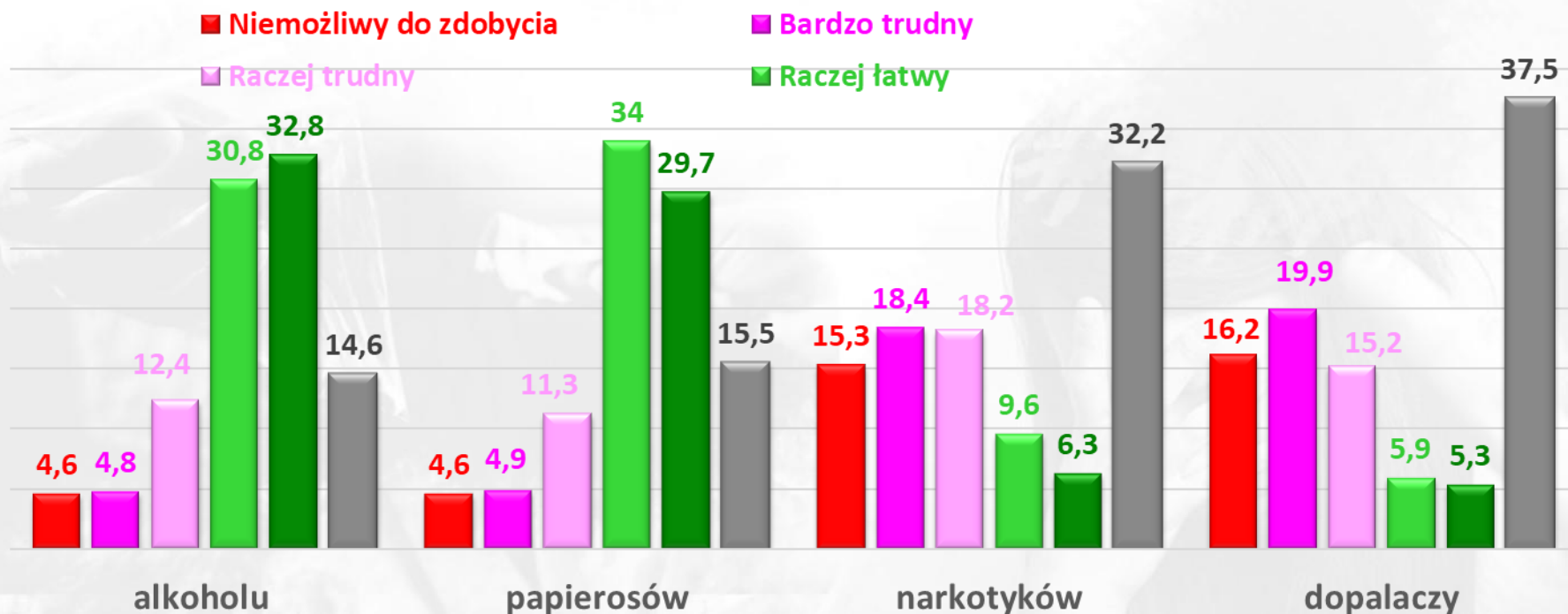
Tablica nr 19. Powody zażywania dopalaczy przez uczniów w % N=4

Lp.	Powody picia alkoholu	Wybory w %
1	Kręcą mnie rzeczy zakazane	50,0
2	Być „spoko” i na luzie	25,0
3	Namawiają koledzy, nie chcę być inny/a	25,0
4	W ten sposób lepiej sobie radzę ze stresem	0,0
5	Muszę, żeby zacząć się bawić	0,0
6	Z nudów	0,0
7	Z przyzwyczajenia	0,0
8	Chcę czuć się dorosłym	0,0
9	Przestać być nieśmiałym	0,0

Źródło: opracowanie własne na podstawie badania: „Diagnoza uzależnień młodzieży szkolnej w Mieście i Gminie Pleszew, wrzesień 2019 rok. **Nie sumuje się do 100, można było wybrać więcej niż jedną odpowiedź.**

Wśród głównych powodów zażywania dopalaczy podobnie, jak w przypadku zażywania narkotyków, tylko w innej kolejności są przełamywanie barier i chęć pokazania swojej inności, zaimponowania rówieśnikom, „*kręcą mnie rzeczy zakazane*” (50,0%). Próba pozbycia się napięć, ograniczeń, niepewności „*być spoko i na luzie*” (25,0%) oraz obawa przed brakiem akceptacji wśród rówieśników „*namawiają koledzy, nie chcę być inny/a*” (25,0%).

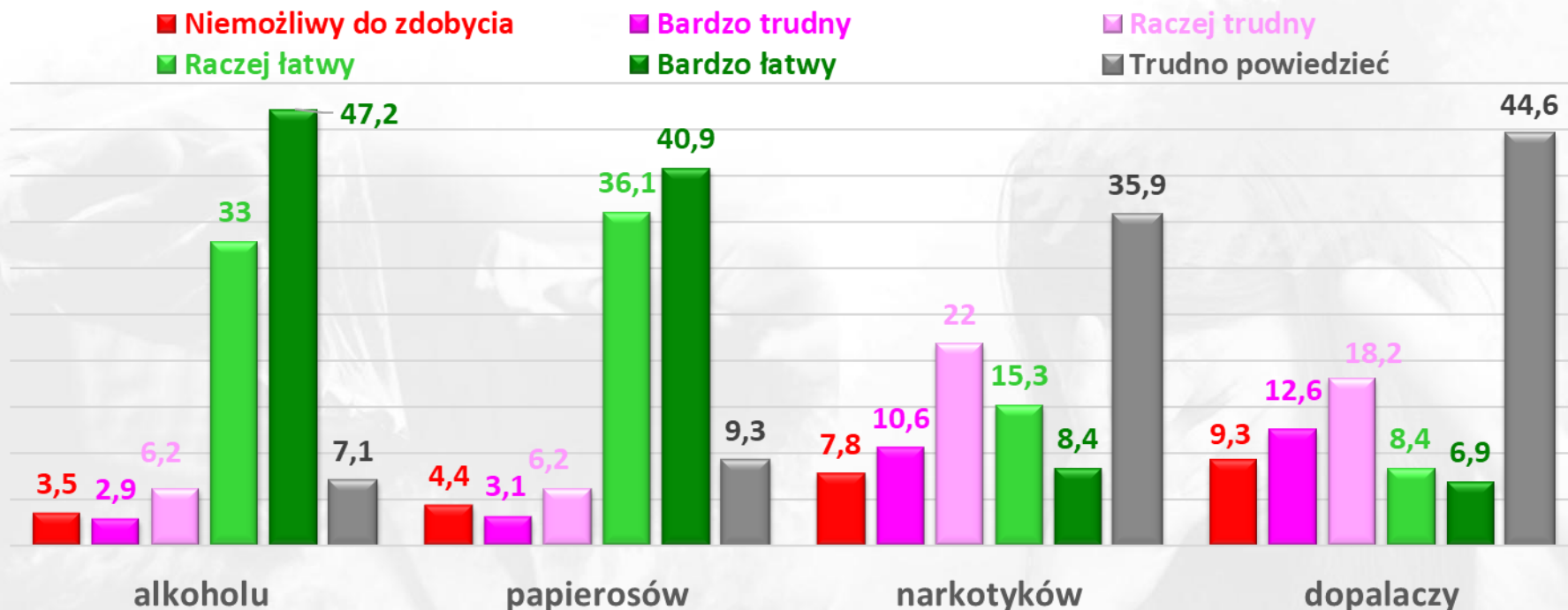
Wykres nr 30. Stopień trudności zdobycia alkoholu, papierosów, narkotyków i dopalaczy w %. N=956 (pytanie 15)

Źródło: opracowanie własne na podstawie badania: „Diagnoza uzależnień młodzieży szkolnej w Mieście i Gminie Pleszew, wrzesień 2019 rok”

Alkohol jest dla 4,6% ankietowanych „niemożliwy do zdobycia” oraz „bardzo trudny” dla 4,8% badanych uczniów. Natomiast „raczej łatwy” i „bardzo łatwy” do zdobycia jest dla blisko dwóch trzecich (63,6%) respondentów. Papierosy mają podobny stopień trudności w zdobyciu jak alkohol. Z kolei narkotyki są „niemożliwe do zdobycia” dla 15,3% ankietowanych oraz „bardzo trudne” i „raczej trudne” dla ponad jednej trzeciej (36,6%) badanej młodzieży. Podobny stopień trudności do zdobycia, w opinii badanej młodzieży, mają dopalacze, „niemożliwe do zdobycia” dla 16,2% i „bardzo trudne” i „raczej trudne dla 35,1% ankietowanych.

Wykres nr 31. Stopień trudności zdobycia alkoholu, papierosów, narkotyków i dopalaczy w % N=451

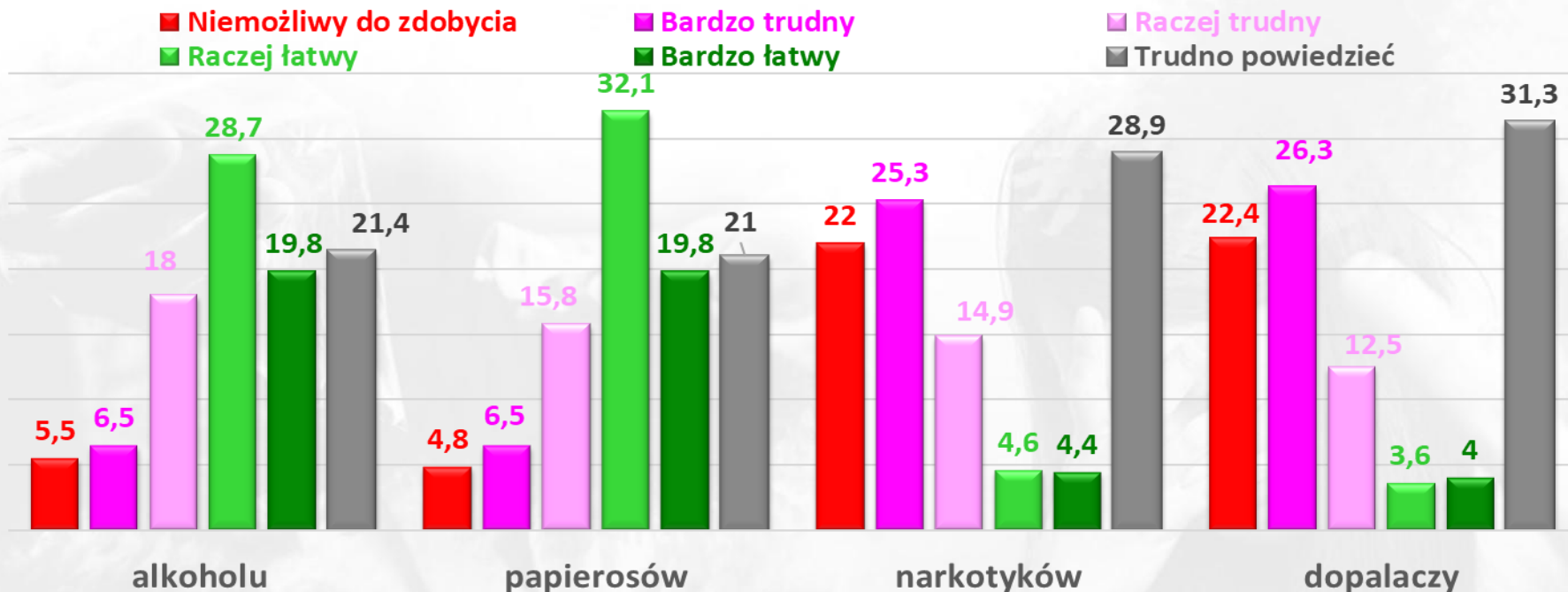
Źródło: opracowanie własne na podstawie badania: „Diagnoza uzależnień młodzieży szkolnej w Mieście i Gminie Pleszew, wrzesień 2019 rok”

Alkohol jest tylko dla 3,5% (czyli możliwy do zdobycia dla 96,5%) ankietowanych ze szkół ponadpodstawowych i ponadgimnazjalnych „niemożliwy do zdobycia” oraz „bardzo trudny” do zdobycia dla 2,9% badanych uczniów. Natomiast „łatwy” i „bardzo łatwy” do zdobycia jest dla ponad czterech piątych (80,2%) respondentów. Papierosy mają podobny stopień trudności w zdobyciu jak alkohol oraz podobną łatwość zdobycia. Z kolei narkotyki są „niemożliwe do zdobycia” tylko dla 7,8% ankietowanych oraz „bardzo trudne” i „raczej trudne” dla mniej niż jedna trzecia (32,6%) badanej młodzieży. Niewiele większy stopień trudności zdobycia w opinii badanej młodzieży mają dopalacze (30,8%).

Pracownia Badań Opinii Publicznej Społeczności Lokalnej i Rynku

Wykres nr 32. Stopień trudności zdobycia alkoholu, papierosów, narkotyków i dopalaczy w % N=505

Źródło: opracowanie własne na podstawie badania: „Diagnoza uzależnień młodzieży szkolnej w Mieście i Gminie Pleszew, wrzesień 2019 rok”

Alkohol jest dla 5,5% ankietowanych „niemożliwy do zdobycia” oraz „bardzo trudny” dla 6,5% i „raczej trudny” dla 18% badanych uczniów szkół podstawowych. Natomiast „łatwy” i „bardzo łatwy” do zdobycia jest dla blisko połowy (48,5%) uczniów z tych szkół. Papierosy mają podobny stopień trudności zdobycia jak alkohol. Z kolei narkotyki są „niemożliwe do zdobycia” dla 22% uczniów z klas VII i VIII oraz „bardzo trudne” i „raczej trudne” dla ponad dwóch piątych (40,2%) badanej młodzieży. Podobny stopień trudności do zdobycia w opinii badanej młodzieży mają dopalacze (22,4% i 38,8%).

Tablica nr 20. Źródła pochodzenia: alkoholu, papierosów, narkotyków i dopalaczy w % N=956 Jakie są Twoim zdaniem źródła pochodzenia używek? (pytanie 16)

Lp	Rodzaj używki	Ze sklepów	Podbieranie rodzicom	Podbieranie starszemu rodzeństwu	Zakup od kolegów/koleżanek	Poczęstunek od kolegów/koleżanek	Przez internet	Inny sposób
1	Alkohol	67,1	20,7	9,3	23,4	26,3	3,0	6,4
2	Papierosy	53,5	23,7	15,3	24,2	31,8	4,6	5,4
3	Narkotyki	1,7	0,5	2,6	29,1	15,0	26,9	28,5
4	Dopalacze	2,0	0,5	1,7	24,2	13,0	27,4	29,9

Źródło: opracowanie własne na podstawie badania: „Diagnoza uzależnień młodzieży szkolnej w Mieście i Gminie Pleszew, wrzesień 2019 rok
Nie sumuje się do 100, można było wybrać więcej niż jedną odpowiedź.

Dla ankietowanych głównym źródłem pochodzenia alkoholu i papierosów jest „sklep” (67,1% alkohol, 53,5% papierosy) oraz „poczęstunek od kolegów/koleżanek” (26,3% alkohol, papierosy 31,8%). Natomiast narkotyki pochodzą przede wszystkim „z zakupu od koleżanek i kolegów” (29,1%) i z „Internetu” (26,9%). Podobnie tylko w innej kolejności pochodzą dopalacze („Internet” 27,4%, „zakup od koleżanek i kolegów” 24,2%). Równie wysoki poziom wyboru przez ankietowanych źródła pochodzenia narkotyków i dopalaczy uzyskał „inny sposób”, w przypadku narkotyków 28,5% oraz dopalaczy 29,9% wskazań.

Tablica nr 21. Źródła pochodzenia: alkoholu, papierosów, narkotyków i dopalaczy w %. N=451 Uczniowie szkół ponadpodstawowych i ponadgimnazjalnych (pytanie 16)

Jakie są Twoim zdaniem źródła pochodzenia używek?

Lp	Rodzaj używki	Ze sklepów	Podbieranie rodzicom	Podbieranie starszemu rodzeństwu	Zakup od kolegów/ koleżanek	Poczęstunek od kolegów/ koleżanek	Przez internet	Inny sposób
1	Alkohol	80,7	14,9	8,4	23,5	27,1	2,7	5,3
2	Papierosy	69,4	19,3	13,5	21,7	32,4	3,3	4,9
3	Narkotyki	1,1	0,7	2,2	31,7	16,2	22,8	30,4
4	Dopalacze	1,3	0,7	1,3	26,6	12,2	22,8	32,2

Źródło: opracowanie własne na podstawie badania: „Diagnoza uzależnień młodzieży szkolnej w Mieście i Gminie Pleszew, wrzesień 2019 rok.

nie sumuje się do 100, można było wybrać więcej niż jedną odpowiedź

„Sklep” jest głównym źródłem pochodzenia alkoholu (80,7%) i papierosów (69,4%) dla uczniów szkół ponadpodstawowych i ponadgimnazjalnych. Na drugim miejscu znajduje się „poczęstunek od kolegów/ koleżanek” (27,1% alkohol, papierosy 32,4%). Z kolei narkotyki w opinii ankietowanych pochodzą przede wszystkim „z zakupu od koleżanek i kolegów” (31,7%) oraz dopalacze (26,6%), w które z „Internetu” zaopatruje się 22,8% ankietowanych podobnie jak narkotyków (22,8%) wyborów. Blisko jedna trzecia narkotyków (30,4%) i dopalaczy (32,2%) pochodzi z nie identyfikowanego miejsca, jakim jest „inny sposób”.

Tablica nr 22. Źródła pochodzenia: alkoholu, papierosów, narkotyków i dopalaczy w %. N= 505 (pytanie 16) Jakie są Twoim zdaniem źródła pochodzenia używek?

Lp	Rodzaj używki	Ze sklepów	Podbieranie rodzicom	Podbieranie starszemu rodzeństwu	Zakup od kolegów/koleżanek	Poczęstunek od kolegów/koleżanek	Przez internet	Inny sposób
1	Alkohol	54,9	25,9	10,1	23,4	25,5	3,4	7,3
2	Papierosy	39,2	27,7	16,8	26,3	31,3	5,7	5,9
3	Narkotyki	2,2	0,4	3,0	26,7	13,9	30,5	26,7
4	Dopalacze	2,6	0,4	2,0	22,0	13,7	31,5	27,9

Źródło: opracowanie własne na podstawie badania: „Diagnoza uzależnień młodzieży szkolnej w Mieście i Gminie Pleszew, wrzesień 2019 rok.

Nie sumuje się do 100, można było wybrać więcej niż jedną odpowiedź odpowiedzi.

Zapewne ze względu na wiek uczniowie VII i VIII klas szkół podstawowych rzadziej o 25,8 punktów procentowych, od uczniów szkół ponadpodstawowych i ponadgimnazjalnych, kupują alkohol w sklepie oraz papierosy o 30,2 punkty procentowe. Częściej natomiast alkohol „podbierają rodzicom” (25,9%), korzystają z „poczęstunku od kolegów/koleżanek” (25,5%) oraz „kupują od koleżanek i kolegów” (23,4%). Z kolei papierosy w drugiej kolejności pochodzą z „poczęstunku od kolegów/koleżanek” (31,3%), w trzeciej kolejności z „podbierania rodzicom” (27,7%) oraz z „zakupu od koleżanek i kolegów” 26,3%). Uczniowie VII i VIII klas szkół podstawowych w narkotyki zaopatrują się przede wszystkim w „Internecie” (30,5%), podobnie jak w dopalacze (31,5%). Drugim źródłem pochodzenia narkotyków (26,7%) i dopalaczy (27,9%) jest „inny sposób” oraz trzecim są „zakupy od koleżanek i kolegów” narkotyków (26,7%) i dopalaczy (22,0%).

Tablica nr 23. Obecność przy zażywaniu używek w %. N= 956

Jak często byłeś/aś świadkiem? (pytanie 17)

Lp	Jak często byłeś/aś świadkiem?	Codziennie	Jeden raz w tygodniu	Dwa razy w miesiącu	Trzy razy w miesiącu	Raz w miesiącu	Kilka razy w roku	Nigdy	Trudno powiedzieć
1	picia alkoholu	10,6	18,1	7,0	4,2	6,6	20,3	11,2	22,0
2	palenia papierosów	39,2	11,6	3,0	3,3	4,0	11,9	11,4	15,6
2	zażywania narkotyków	1,2	1,3	0,5	0,9	1,4	6,9	74,0	13,8
3	zażywania dopalaczy	0,3	0,6	0,2	0,2	0,7	2,2	82,8	13,0

Źródło: opracowanie własne na podstawie badania: „Diagnoza uzależnień młodzieży szkolnej w Mieście i Gminie Pleszew, wrzesień 2019 rok

„Codziennie” świadkiem picia alkoholu było 10,6% ankietowanych oraz „jeden raz w tygodniu” 18,1% uczniów. Natomiast „codziennie” świadkiem palenia papierosów było blisko dwie piąte (39,2%) ankietowanych oraz „jeden raz w tygodniu” 11,6% respondentów. Również „codziennie” świadkiem zażywania narkotyków było 1,2% uczniów, a dopalaczy 3 uczniów.

Z kolei „nigdy” przy zażywaniu dopalaczy nie było blisko pięć szóstych (82,8%) badanych uczniów oraz więcej niż pięć siódmych (74,0%) respondentów przy zażywaniu narkotyków.

Tablica nr 24. Obecność przy zażywaniu używek w %. N= 451
 Uczniowie szkół ponadpodstawowych i ponadgimnazjalnych (pytanie 17)
 Jak często byłeś/aś świadkiem?

Lp	Jak często byłeś/aś świadkiem?	Codziennie	Jeden raz w tygodniu	Dwa razy w miesiącu	Trzy razy w miesiącu	Raz w miesiącu	Kilka razy w roku	Nigdy	Trudno powiedzieć
1	picia alkoholu	15,5	23,6	9,3	6,0	5,5	16,6	3,3	20,2
2	palenia papierosów	53,1	12,2	2,4	2,4	2,9	8,6	4,2	14,2
2	zażywania narkotyków	1,6	1,8	1,1	1,6	2,4	12,9	62,2	16,4
3	zażywania dopalaczy	0,7	0,9	0,2	0,4	1,6	3,3	77,6	15,3

Źródło: opracowanie własne na podstawie badania: „Diagnoza uzależnień młodzieży szkolnej w Mieście i Gminie Pleszew, wrzesień 2019 rok.

15,5% uczniów szkół ponadpodstawowych i ponadgimnazjalnych jest „codziennie” świadkiem picia alkoholu oraz 53,1% palenia. Również „codziennie” świadkiem zażywania narkotyków było 1,6% uczniów, a dopalaczy 0,7% uczniów. Z kolei „jeden raz w tygodniu” 23,6% uczniów było świadkiem picia alkoholu i 12,2% palenia papierosów. Natomiast „codziennie” świadkiem zażywania narkotyków było 1,6% a dopalaczy 0,7% uczniów szkół ponadpodstawowych i ponadgimnazjalnych. Z kolei „nigdy” przy zażywaniu dopalaczy nie było blisko siedem dziewiątych (77,6%) badanych uczniów oraz zażywania narkotyków więcej niż trzy piąte (62,2%) respondentów.

Tablica nr 25. Obecność przy zażywaniu używek w %. N= 505

Uczniowie VII i VIII klas szkół podstawowych (pytanie 17)

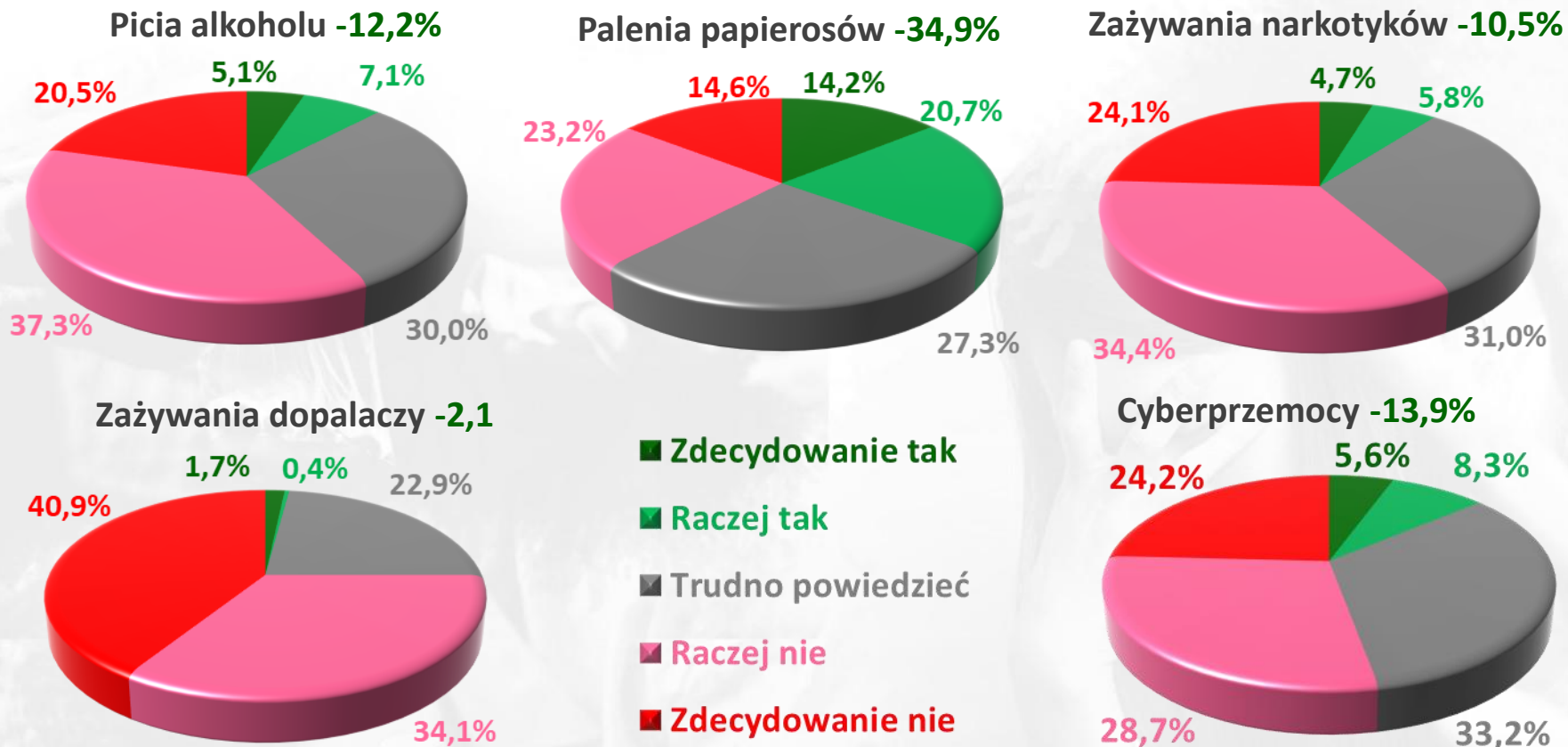
Jak często byłeś/aś świadkiem?

Lp	Jak często byłeś/aś świadkiem?	Codziennie	Jeden raz w tygodniu	Dwa razy w miesiącu	Trzy razy w miesiącu	Raz w miesiącu	Kilka razy w roku	Nigdy	Trudno powiedzieć
1	picia alkoholu	6,1	13,3	5,0	2,6	7,5	23,6	18,2	23,7
2	palenia papierosów	26,6	11,1	3,6	4,2	5,0	14,9	17,8	16,8
2	zażywania narkotyków	0,8	0,8	0,0	0,4	0,4	1,6	84,5	11,5
3	zażywania dopalaczy	0,0	0,4	0,2	0,0	0,0	1,2	87,3	10,9

Źródło: opracowanie własne na podstawie badania: „Diagnoza uzależnień młodzieży szkolnej w Mieście i Gminie Pleszew, wrzesień 2019 rok.

Uczniowie VII i VIII klas szkół podstawowych rzadziej o 26,5 punktów procentowych od uczniów szkół ponadpodstawowych i ponadgimnazjalnych byli „codziennie” świadkiem palenia papierosów oraz rzadziej o 9,4 punkty procentowe picia alkoholu. Kilka razy w roku 1,6% uczniów była świadkiem zażywania narkotyków, a 1,2% dopalaczy. Z kolei „nigdy” nie było przy zażywaniu narkotyków 84,5% ankietowanych, a dopalaczy 87,3% badanych uczniów VII i VIII klas szkół podstawowych.

Wykres nr 33. Używki i ceberprzemoc jako problem występujący w szkole w opinii młodzieży N=956 Czy uważasz, że w Twojej szkole jest problem? (pytanie 18)

Źródło: opracowanie własne na podstawie badania: „Diagnoza uzależnień młodzieży szkolnej w Mieście i Gminie Pleszew, wrzesień 2019 rok.

Ponad jedna trzecia (34,9%) ankietowanych zauważa, że w szkole jest problem palenia papierosów. Zdecydowanie mniejszy problem ankietowani widzą w zażywaniu dopalaczy (2,1%), cyberprzemocy (13,9%), zażywaniu narkotyków (10,5%) oraz picia alkoholu (12,2%). Można sądzić, że taki odbiór zagrożeń (problemów) przez młodzież w przypadku palenia papierosów jest spowodowany wieloletnią kampanią pokazywania skutków palenia papierosów na opakowaniach i nie tylko oraz zakaz promocji papierosów. Niestety alkoholu szczególnie piwa to nie dotyczy.

Wykres nr 34. Użytki i ceberprzemoc jako problem występujący w szkole w opinii młodzieży N=451 Uczniowie szkół ponadpodstawowych i ponadgimnazjalnych (pytanie 18)

Źródło: opracowanie własne na podstawie badania: „Diagnoza uzależnień młodzieży szkolnej w Mieście i Gminie Pleszew, wrzesień 2019 rok.

W opinii tylko 12,2% uczniów szkół ponadpodstawowych i ponadgimnazjalnych występuje problem picia alkoholu w szkole. Znacznie większy problem respondenci widzą w paleniu papierosów, blisko dwie piąte (37,3%) ankietowanych. Tylko dla 11,8% respondentów istnieje problem w szkole zażywania narkotyków i dla 2,2% ankietowanych zażywania dopalaczy. Natomiast 7,1% badanej młodzieży w tych szkołach dostrzega problem w cyberprzemocy.

Wykres nr 35. Użytki i ceberprzemoc jako problem występujący w szkole w opinii młodzieży N=505 Uczniowie VII i VIII klas szkół podstawowych (pytanie 18)

Źródło: opracowanie własne na podstawie badania: „Diagnoza uzależnień młodzieży szkolnej w Mieście i Gminie Pleszew, wrzesień 2019 rok.

Tylko w bardzo niewielkim stopniu uczniowie VII i VIII klas szkół podstawowych widzą problem w szkole w zażywaniu dopalaczy (2,0%), narkotyków (9,3%) i picia alkoholu (12,3%). Można zadać pytanie: jak się mają te w miarę optymistyczne opinie do faktów, że blisko dwie piąte (39,8%) uczniów VII i VIII klas szkół podstawowych piło alkohol, 23,4% z nich upiło się alkoholem a 18,4% piło alkohol kilka dni z rzędu? Odpowiedź jest jedna **nastolatkom w braniu używek nie widzą problemu.**

Wnioski i polemiki

Dlaczego sięganie przez młodzież po używki nie jest postrzegane jako problem? Należy zwrócić uwagę, że dla badanej młodzieży zażywanie używek stanowi tylko niewielki problem. Wydaje się, że zjawisko wzrostu spożycia alkoholu (w latach 70. statystyczny Polak wypijał około pięciu litrów czystego alkoholu, w połowie lat 90. osiem litrów a w 2017 roku 11 litów czystego alkoholu) oraz rozpowszechniania się narkomanii skutkuje zmianami świadomości społecznej, który przekłada się na większą tolerancję problemu alkoholowego i narkotykowego. Zapewne wpływ na to ma wiele czynników. Do jednych z nich należy zmiana wizerunku osób spożywających alkohol i narkotyki. Nie jest to osoba wyalienowana z tzw. marginesu czy przysłowiowego „rynsztoka”. Dzisiaj osoby biorące środki odurzające nie muszą kojarzyć się jednoznacznie z trwałym uzależnieniem. Ponadto picie alkoholu i branie narkotyków jest po prostu „trendy”, a pijący i biorący nie kojarzą się absolutnie z wizerunkiem dawnego menela i narkomana. Dzisiaj tzw. „branie” w środowisku młodzieży jest w dobrym stylu. Funkcjonuje obok „normalnego życia”, nauki czy pracy. Kiedyś papierosy, piwo, mocniejsze alkohole traktowane były jako używki same w sobie. Dzisiaj w dobie dostępności narkotyków i dopalaczy, papierosy i alkohol traktowane są przez młodzież za coś normalnego. W praktyce wstępem do zażywania narkotyków bywa alkohol, którego picie „niewinnie” zaczyna się od piwa. Wydaje się, że te zmiany w świadomości młodzieży mają już uwarunkowania kulturowe. Dlatego młodzież biorąca udział w badaniu, w tak małym stopniu dostrzega problem w braniu używek, co należy uznać za zjawisko bardzo niepokojące.

Korzystanie z używek. Źródła ich pochodzenia.

Dostępność i powody

Podsumowanie

Więcej niż trzy piąte (60,3%) respondentów piła alkohol. Przy czym **po alkohol sięgnęło do 15 roku życia 63,0% ankietowanych**. 37,0% respondentów paliło papierosy, z czego 56,0% próbowała palić do 15 roku życia. Z kolei narkotyków próbowało 6,7% ankietowanych, w tym jedna czwarta (25,0%) do 15 roku życia. Natomiast dopalaczy próbowało 0,4% ankietowanych (4 osoby) oraz do 15 roku życia dopalaczy próbowały dwie osoby. Należy odnotować, że uczniowie przeważnie rozpoczynają zażywanie używek w wieku 12 i 16 lat. Najczęściej po raz pierwszy **po alkohol** sięgają trzynastolatkowie i czternastolatkowie, **po papierosy** trzynastolatkowie, czternastolatkowie, piętnastolatkowie **po narkotyki** piętnastolatkowie i szesnastolatkowie. Przeprowadzona analiza spożywania napojów alkoholowych ze względu na płeć wskazuje, że picie alkoholu wśród chłopców jest większe o 13,7 punktów procentowych od dziewcząt. Większą częstotliwość spożywania alkoholu przez mężczyzn potwierdzają wyniki wielu badań, wśród dorosłych osób pijących alkohol. Jak podaje CBOS alkohol spożywany jest w przeważającej większości przez (84%) mężczyzn, natomiast wśród kobiet blisko jedną trzecią (30%) stanowią abstynentki.

Analiza palenia papierosów ze względu na płeć wskazuje, wśród dziewcząt występuje większy odsetek o 1,5 punktów procentowych palących papierosy niż w gronie chłopców. **W wieku 16 lat po swojej inicjacji jest 90,6% młodzieży, która sięgnęła po alkohol, 87,6% ankietowanych, która zapaliła pierwszego papierosa oraz 68,8% badanych uczniów, którzy sięgnęli po narkotyki oraz po dopalacze 100,0% uczniów (4)**. Więcej niż trzy piąte (60,3%) respondentów piła alkohol. Przy czym **po alkohol sięgnęło do 15 roku życia 63,0% ankietowanych**. 37,0% respondentów paliło papierosy, z czego 56,0% próbowała palić do 15 roku życia.

Korzystanie z używek. Źródła ich pochodzenia.

Dostępność i powody

Podsumowanie

Z kolei narkotyków próbowało 6,7% ankietowanych, w tym jedna czwarta (25,0%) do 15 roku życia. Natomiast dopalaczy próbowało 0,4% ankietowanych (4 osoby) oraz do 15 roku życia dopalaczy próbowały dwie osoby.

Ponad pięć szóstych (83,1%) uczniów szkół ponadgimnazjalnych i ponadpodstawowych piła alkohol, 52,3% paliła papierosy, 12,4% próbowała narkotyków i 0,7% próbowała dopalaczy. Uczniowie VII i VIII klas szkół podstawowych zdecydowanie mniej o 43,3 punkty procentowe od uczniów szkół ponadgimnazjalnych i ponadpodstawowych piła alkohol, o 28,9 punktów procentowych paliła papierosy, o 10,5 punktów procentowych próbowała narkotyków oraz 0,5 punktu procentowego rzadziej próbowała dopalaczy.

Blisko dla dwóch piątych (38,9%) ankietowanych, którzy po raz pierwszy pili alkohol miejscem tym był „dom”. Ponadto ponad jedna czwarta (25%) ankietowanych po raz pierwszy piła alkohol „na wakacjach” oraz 16,2% respondentów pierwszy raz próbowała alkoholu „w parku i na ulicy”. Również „w parku i na ulicy” rozpoczęło palenie 39,6% ankietowanych. Ten pierwszy raz próbowało narkotyków 31,3% respondentów „na wakacjach”. Z kolei Ci respondenci, którzy zdecydowali się spróbować dopalaczy (75,0%) zrobili to „na dyskotecę”.

Uczniowie szkół ponadgimnazjalnych i ponadpodstawowych pierwszy raz pili alkohol „w domu” (35,4%), w drugiej kolejności „na wakacjach” (27,5%) i w trzej „na dyskotekach” (19,2%). Natomiast respondenci, którzy zdecydowali się zapalić pierwszego papierosa robili to najczęściej „w parku i na ulicy” (35,6%) i „na wakacjach” (17,8%).

Korzystanie z używek. Źródła ich pochodzenia.

Dostępność i powody

Podsumowanie

Respondenci, którzy zdecydowali się spróbować narkotyków najbardziej sprzyjającym dla nich czasem i miejscem były: „wakacje” (30,4%) oraz „park i ulica” (30,3%).

Z kolei Ci respondenci ze szkół ponadgimnazjalnych i ponadpodstawowych, którzy zdecydowali się spróbować dopalaczy zrobili to „na dyskotecę” (66,7%). „Dom” okazał się najbardziej sprzyjającym miejscem dla uczniów VII i VIII klas szkół podstawowych na inicjację picia alkoholu (45,2%). Drugim miejscem był „park i ulica” (24,9%) oraz trzecim wakacje (21,4%). Blisko połowa (47,6%) palących papierosy swojego pierwszego papierosa zapaliła „w parku i na ulicy”. „Park i ulica” była miejscem inicjacji narkotyków dla połowy (50,0%) uczniów z VII i VIII klasy, która zdecydowała się spróbować narkotyków. Natomiast respondenci, którzy zdecydowali się „zapalić papierosy” robili to najczęściej „w parku i na ulicy” (35,6%) i „na wakacjach” (17,8%). Dyskoteka była dla jednego (100,0%) ucznia ze szkoły podstawowej miejscem gdzie po raz pierwszy spróbował dopalaczy. **„Codziennie” pije alkohol 0,3% (dwie osoby) respondentów z grupy 576 ankietowanych, „trzy razy w tygodniu” pije alkohol, 2,8%, „raz w tygodniu” 13,5% oraz 61,2% „kilka razy w roku”.** **Papierosy „codziennie” pali 16,9% (60 ankietowanych), „trzy razy w tygodniu” 7,3% (26 respondentów) oraz 57,8% „kilka razy w roku”.** Z kolei narkotyki „codziennie” i „trzy razy w tygodniu” zażywa po 1,6% (łącznie cztery osoby) oraz **raz w roku 87,5% respondentów**, którzy zadeklarowali, że zażywają narkotyki. Natomiast **czterech ankietowanych, którzy w pytaniu 4 zadeklarowały, że kiedykolwiek próbowały dopalaczy, na pytanie 9.4 udzieliły odpowiedzi, że korzysta z dopalaczy okazjonalnie kilka razy w roku.**

Korzystanie z używek. Źródła ich pochodzenia.

Dostępność i powody

Podsumowanie

Dwóch uczniów (0,5% ankietowanych) szkół ponadgimnazjalnych i ponadpodstawowych, którzy zadeklarowali, że piją alkohol, robią to „codziennie” 3,2% „trzy razy w tygodniu”, 20,0% „raz w tygodniu” oraz blisko połowa uczniów (49,7) tych szkół pije alkohol okazjonalnie „kilka razy w roku”. Papierosy pali „codziennie” 22,9% (54) ankietowanych uczniów szkół ponadgimnazjalnych i ponadpodstawowych, „trzy razy w tygodniu” 8,5% oraz 48,6% respondentów pali papierosy „kilka razy w roku”. Z kolei narkotyki „codziennie” i „raz w tygodniu” zażywa po 1,8% (łącznie dwie osoby), „raz w miesiącu” 7,1% (4 ankietowanych) oraz „kilka razy w roku” 89,3% respondentów, którzy zadeklarowali, że zażywają narkotyki. Natomiast okazjonalnie „kilka razy w roku” dopalaczy używa 3 respondentów szkół ponadgimnazjalnych i ponadpodstawowych. Czterech uczniów (2,0% ankietowanych) szkół podstawowych, którzy zadeklarowali, że piją alkohol, czynią to „trzy razy w tygodniu”, natomiast „raz w tygodniu” trzech uczniów (tj. 1,5% ankietowanych), „dwa razy w miesiącu” 10 uczniów (tj.5,0%), „raz w miesiącu” 18 uczniów (tj.9,0%) oraz „kilka razy w roku” 166 uczniów (tj.82,6%) ankietowanych, którzy piją alkohol. Papierosy pali „codziennie” oraz „trzy razy w tygodniu” po 5,1% (tj. po 6 uczniów), „raz w tygodniu” 6,8% ankietowanych, „dwa razy w miesiącu” 3,4% respondentów, „raz na miesiąc” 4,2% uczniów oraz „kilka razy w roku” 89 uczniów czyli 75,4% uczniów szkół podstawowych, którzy zadeklarowali, że palą papierosy. Z kolei narkotyki „trzy razy w tygodniu” i „raz w tygodniu” zażywa po 12,8% czyli 2 ankietowanych oraz „kilka razy w roku” z narkotyków korzysta 6 ankietowanych czyli 75,0% wszystkich respondentów, którzy zażywają narkotyków. Natomiast okazjonalnie „kilka razy w roku” dopalaczy używał 1 respondent.

Korzystanie z używek. Źródła ich pochodzenia.

Dostępność i powody

Podsumowanie

Młodzież, która pije alkohol najczęściej wybiera „*piwo*” (40,2%, w 2015 roku 33,6%) oraz „*czystą wódkę*” (13,6%, w 2015 roku 21,0%). W następnej kolejności „*wino*” (8,3% w 2015 roku 15,4%), „*drinki*” (5,6%, w 2015 roku 14,6%) oraz „*kolorowe mocne trunki*” (1,6%, w 2015 roku 7,0%). Natomiast dla blisko jednej trzeciej (30,4%) ankietowanych „*nie ma to znaczenia*” (w 2015 roku taką odpowiedź wybrało 13,3% ankietowanych). Blisko dwie piąte (37,3%) uczniów szkół ponadgimnazjalnych i ponadpodstawowych, która pije alkohol wybrała odpowiedź „*dla mnie nie ma znaczenia*” (w 2015 roku taką odpowiedź wybrało 21,9% ankietowanych uczniów szkół ponadgimnazjalnych). Drugi wybór to „*piwo*” 31,2% respondentów z tych typów szkół (w 2015 roku 43,3%) oraz „*czystą wódkę*” (15,5%, w 2015 roku 33,4%). W następnej kolejności „*wino*” (7,7%, w 2015 roku 20,7%), „*drinki*” (6,4%, w 2015 roku 21,8%) oraz „*kolorowe mocne trunki*” (1,9%, w 2015 roku 11,5%). Uczniowie VII i VIII klas szkół podstawowych (dawniej gimnazjum), którzy piją alkohol najczęściej wybierają „*piwo*” (57,2%, w 2015 roku 23,6%) oraz „*czystą wódkę*” (10,9%, w 2015 roku 8,2%). W następnej kolejności „*wino*” (9,5% w 2015 roku 9,8%), „*drinki*” (4,0%, w 2015 roku 7,1%) oraz „*kolorowe mocne trunki*” (1,0%, w 2015 roku 2,3%). Natomiast dla 17,4% ankietowanych z tego typu szkół (w 2015 roku 4,3%) rodzaj spożywanego alkoholu „*nie ma to znaczenia*”. **Ponad dwie piąte (43,9%) ankietowanych upiło się alkoholem.** „*Nigdy*” nie upiło się alkoholem 56,1% (w 2015 roku 63,1%) ankietowanych, którzy zadeklarowali, że próbowali alkoholu. Natomiast 4,9% (w 2015 roku 5,0%) respondentów zadeklarowało, że „*bardzo często*” upija się alkoholem.

Korzystanie z używek. Źródła ich pochodzenia.

Dostępność i powody

Podsumowanie

Z kolei „*więcej niż 10 razy*” upiło się alkoholem 5,4% (w badaniu z 2015 roku 5,2%) ankietowanych oraz „*pięć razy*” 5,4% (w 2015 roku 6,4%) badanych. „*trzy razy* upiło się alkoholem 8,2% ankietowanych (w 2015 roku 8,4%). Tylko „*jeden raz*” upił się co piąty (20,0%) respondent (w badaniu w 2015 roku 11,9%). Warto przypomnieć, że 83,1% uczniów szkół ponadpodstawowych i ponadgimnazjalnych przyznało, że pije alkohol. Ponad połowa (54,7%) uczniów tych szkół upiło się alkoholem. „*Nigdy*” nie upiło się alkoholem 45,3% (w badaniu w 2015 roku, wówczas szkół ponadgimnazjalnych 40,6%). Natomiast 6,4% (w 2015 roku 8,4%) respondentów zadeklarowało, że „*bardzo często*” upija się alkoholem. Z kolei „*więcej niż 10 razy*” upiło się alkoholem 7,5% (w 2015 roku 8,8%) ankietowanych oraz „*pięć razy*” 6,1% (w 2015 roku 10,9%) badanych. „*Trzy razy*” upiło się alkoholem 11,2% ankietowanych (w 2015 roku 14,1%). Tylko „*jeden raz*” upiło się 23,5% (w badaniu w 2015 roku 17,2%) ankietowanych. Ponad trzy czwarte (76,6%) uczniów VII i VIII klas szkół podstawowych, którzy zadeklarowali, że próbowało alkohol (w 2015 roku 86,6%, wówczas gimnazjalistów) „*nigdy*” nie upiło się alkoholem. Natomiast 2,0% (w 2015 roku 1,4%) respondentów zadeklarowało, że „*bardzo często*” upija się alkoholem. Z kolei „*więcej niż 10 razy*” upiło się alkoholem 1,5% (w 2015 roku 1,4%) ankietowanych oraz „*pięć razy*” upiło się 4,0% (w 2015 roku 1,7%) badanych. „*Trzy razy*” upiło się alkoholem 2,5% ankietowanych (tyle samo w 2015 roku). Natomiast „*jeden raz*” upiło się alkoholem 13,4% (w 2015 roku gimnazjalistów 6,4%) ankietowanych.

Korzystanie z używek. Źródła ich pochodzenia.

Dostępność i powody

Podsumowanie

Blisko dwie trzecie (63,4%) (w badaniu w 2015 roku 76,6%) badanych zadeklarowało, że „*nigdy*” nie zdarzyło im się pić alkoholu kilka dni z rzędu. Natomiast 2 do 3 dni pod rząd piło alkohol 26,7% (w 2015 roku 15,8%) respondentów oraz 4 do 5 dni 6,1% (w badaniu w 2015 roku 4,7%) ankietowanych. Z kolei więcej niż 5 dni z rzędu piło alkohol 1,9% (w 2015 roku 2,9%) badanych, którzy zadeklarowali, że próbowali alkohol. 53,5% (w 2015 roku 59,4%) badanych uczniów szkół ponadpodstawowych i ponadgimnazjalnych zadeklarowało, że nigdy nie zdarzyło im się pić alkoholu kilka dni z rzędu.

Natomiast 2 do 3 dni z rzędu piło alkohol 33,1% (w 2015 roku 26,3%) respondentów oraz 4 do 5 dni z rzędu piło alkohol 8,3% (w 2015 roku 8,6%) ankietowanych. Z kolei więcej niż 5 dni z rzędu piło alkohol 5,1% ankietowanych (w 2015 roku 5,7% uczniów szkół ponadgimnazjalnych). Blisko pięć szóstych (81,6%) uczniów VII i VIII klas szkół podstawowych (w 2015 roku 94,4% gimnazjalistów) zadeklarowało, że nigdy nie zdarzyło im się pić alkoholu kilka dni z rzędu. Z kolei 2 dni z rzędu piło alkohol 10,9% (w 2015 roku 3,6%) respondentów oraz 3 dni 4,0% (w 2015 roku 1,4%) ankietowanych.

Natomiast 4 dni z rzędu piło alkohol 1,5% ankietowanych (w 2015 roku 0,4% ankietowanych uczniów gimnazjum), 5 dni piło alkohol 0,5% respondentów (w 2015 roku 0,1%). Z kolei więcej niż 5 dni z rzędu piło alkohol 1,5% uczniów VII i VIII klas szkół podstawowych (w 2015 roku żaden z gimnazjalistów nie pił więcej niż 5 dni z rzędu alkoholu).

Korzystanie z używek. Źródła ich pochodzenia.

Dostępność i powody

Podsumowanie

Respondenci, którzy zadeklarowali, że kiedykolwiek w życiu próbowali narkotyków najczęściej wskazywali na: marihuanę lub haszysz (95,3%), amfetaminę i leki uspokajające lub nasenne (po 9,4%), ecstasy (6,3%), sterydy (4,7%), LSD i kokaina po 3,1%) oraz grzyby halucynogenne i crack po 1,6% wskazań. Żadnych wskazań nie uzyskały: heroina, kompot tzw. polska heroina, substancje wziewne i relewin. Ankietowani są zdania, że w ich klasie nie pije alkoholu tylko 9,1% uczniów. Natomiast 4,8% respondentów uważa, że w ich klasie wszyscy piją alkohol. Z kolei 17,7% ankietowanych jest zdania, że w ich klasie pije alkohol więcej niż 50% uczniów oraz 10,8% uczniów przyznaje, że około 50% uczniów w klasie pije alkohol. Warto zwrócić uwagę na pytanie 18 kwestionariusza ankiety, w którym respondenci mieli określić, czy w szkole jest problem picia alkoholu. Odpowiedzi przeczącej udzieliło 57,8% ankietowanych oraz **12,2% uznała, że w szkole istnieje problem picia alkoholu**. Tylko 9,3 respondentów wyraziło opinię, że w klasie nikt nie pali papierosów oraz 7,5%, że więcej niż 50% i 7,8% uczniów, że około 50% pali papierosy. 45,9% respondentów stwierdziła, że w klasie nikt nie zażywa narkotyków oraz 43,5% respondentów nie miała zdania w tej sprawie. Natomiast 50,8% uczniów uznała, że w klasie nikt nie zażywa dopalaczy oraz 44,2% wybrało odpowiedź „*trudno powiedzieć*”. Blisko co dziesiąty (9,8%) uczeń szkół ponadpodstawowych i ponadgimnazjalnych jest zdania, że wszyscy uczniowie w klasie piją alkohol. Przeciwnego zdania jest tylko 0,2% ankietowanych. Z kolei ponad jedna trzecia (34,6%) respondentów uważa, że w klasie pije alkohol więcej niż 50%, natomiast 16,2% respondentów, że alkohol pije około 50% uczniów. W opinii 5,3% respondentów alkohol pije około 25% uczniów w klasie.

Korzystanie z używek. Źródła ich pochodzenia.

Dostępność i powody

Podsumowanie

Tylko 1,3% respondentów uważa, że w klasie nikt nie pali papierosów oraz więcej niż jedna trzecia (34,4%) uczniów wybrała odpowiedź „*trudno powiedzieć*”. Z kolei 13,7% ankietowanych uważa, że w klasie pali papierosy ponad 50% uczniów, 12,0% ankietowanych, że około 50% uczniów oraz 17,3%, że około 25% uczniów pali papierosy. Natomiast 29,7% ankietowanych uważa, że w klasie nikt nie zażywa narkotyków, przeciwnego zdania, że „*wszyscy*” 0,2% oraz 52,5% uczniów wybrała odpowiedź „*trudno powiedzieć*”. Blisko dwie piąte (39,2%) respondentów jest zdania, że w klasie nikt nie zażywa dopalaczy oraz 54,1% ankietowanych wybrała odpowiedź „*trudno powiedzieć*”.

Zazwyczaj młodzież wkraczająca w wiek dojrzewania jest spięta, niepewna siebie, wstydzi się, często czuje się zażenowana, aby pozbyć się tych napięć, ograniczeń, niepewności i poczucia się swobodniej sięga po używki. W pytaniu 14 zamierzamy dowiedzieć się, które z tych powodów mają największy wpływ na sięganie przez młodzież po używki.

Wśród głównych powodów picia alkoholu (*na pytanie odpowiedzieli tylko uczniowie, którzy zadeklarowali, że kiedykolwiek w życiu pili alkohol*) są: poprawa samopoczucia - „*być spoko i na luzie*” (38,5%), „*muszę, żeby zacząć się bawić*” (36,3%) oraz obawa przed brakiem akceptacji wśród rówieśników „*namawiają koledzy, nie chcę być inny/a*” (34,7%). Uczniowie, którzy palą papierosy za główne powody sięgania po papierosy wskazują: „*w ten sposób lepiej sobie radzę ze stresem*” (36,2%), „*namawiają koledzy, nie chcę być inny/a*” (31,9%) oraz „*być „spoko” i na luzie*” (29,1%). Blisko co czwarty (24,9%) palący sięga po papierosy z „*nudów*” oraz więcej niż co piąty (22,6%) z „*przyzwyczajenia*”.

Korzystanie z używek. Źródła ich pochodzenia.

Dostępność i powody

Podsumowanie

Podobnie jak w przypadku picia alkoholu jednym z głównych powodów zażywania narkotyków jest poprawa samopoczucia, próba pozbycia się napięć, ograniczeń, niepewności „*być spoko i na luzie*” (37,5%) oraz obawa przed brakiem akceptacji wśród rówieśników „*namawiają koledzy, nie chcę być inny/a*” (32,8%).

Na trzecim miejscu wśród powodów zażywania narkotyków przez uczniów jest ciekawość, przełamywanie barier i chęć pokazania swojej inności, zaimponowania rówieśnikom, „*kręcą mnie rzeczy zakazane*” (28,1%).

Wśród głównych powodów zażywania dopalaczy podobnie, jak w przypadku zażywania narkotyków tylko w innej kolejności są przełamywanie barier i chęć pokazania swojej inności, zaimponowania rówieśnikom, „*kręcą mnie rzeczy zakazane*” (50,0%). Próba pozbycia się napięć, ograniczeń, niepewności „*być „spoko ” i na luzie*” (25,0%) oraz obawa przed brakiem akceptacji wśród rówieśników „*namawiają koledzy, nie chcę być inny/a*” (25,0%). Alkohol jest dla 4,6% ankietowanych „*niemożliwy do zdobycia*” oraz „*bardzo trudny*” dla 4,8% badanych uczniów. Natomiast „*raczej łatwy*” i „*bardzo łatwy*” do zdobycia jest dla blisko dwóch trzecich (63,6%) respondentów. Papierosy mają podobny stopień trudności w zdobyciu jak alkohol. Z kolei narkotyki są „*niemożliwe do zdobycia*” dla 15,3% ankietowanych oraz „*bardzo trudne*” i „*raczej trudne*” dla ponad jednej trzeciej (36,6%) badanej młodzieży. Podobny stopień trudności do zdobycia w opinii badanej młodzieży mają dopalacze, „*niemożliwe do zdobycia*” dla 16,2% i „*bardzo trudne*” i „*raczej trudne dla* 35,1% ankietowanych.

Korzystanie z używek. Źródła ich pochodzenia.

Dostępność i powody

Podsumowanie

Alkohol jest tylko dla 3,5% (czyli możliwy do zdobycia dla 96,5%) ankietowanych ze szkół ponadpodstawowych i ponadgimnazjalnych „niemożliwy do zdobycia” oraz „bardzo trudny” do zdobycia dla 2,9% badanych uczniów. Natomiast „łatwy” i „bardzo łatwy” do zdobycia jest dla ponad czterech piątych (80,2%) respondentów. Papierosy mają podobny stopień trudności w zdobyciu jak alkohol oraz podobną łatwość zdobycia. Z kolei narkotyki są „niemożliwe do zdobycia” tylko dla 7,8% ankietowanych oraz „bardzo trudne” i „raczej trudne” dla mniej niż jedna trzecia (32,6%) badanej młodzieży. Niewiele większy stopień trudności zdobycia w opinii badanej młodzieży mają dopalacze (30,8%). Alkohol jest dla 5,5% ankietowanych „niemożliwy do zdobycia” oraz „bardzo trudny” dla 6,5% i „raczej trudny” dla 18% badanych uczniów szkół podstawowych. Natomiast „łatwy” i „bardzo łatwy” do zdobycia jest dla blisko połowy (48,5%) uczniów z tych szkół. Papierosy mają podobny stopień trudności zdobycia jak alkohol. Z kolei narkotyki są „niemożliwe do zdobycia” dla 22% uczniów z klas VII i VIII oraz „bardzo trudne” i „raczej trudne” dla ponad dwóch piątych (40,2%) badanej młodzieży. Podobny stopień trudności do zdobycia w opinii badanej młodzieży mają dopalacze (22,4% i 38,8%). Dla ankietowanych głównym źródłem pochodzenia alkoholu i papierosów jest „sklep” (67,1% alkohol, 53,5% papierosy) oraz „poczęstunek od kolegów/ koleżanek” (26,3% alkohol, papierosy 31,8%). Natomiast narkotyki pochodzą przede wszystkim „z zakupu od koleżanek i kolegów” (29,1%) oraz z „Internetu” (26,9%). Podobnie tylko w innej kolejności pochodzą dopalacze („Internet” 27,4%, „zakup od koleżanek i kolegów” (24,2%).

Korzystanie z używek. Źródła ich pochodzenia.

Dostępność i powody

Podsumowanie

Równie wysoki poziom wyboru przez ankietowanych źródła pochodzenia narkotyków i dopalaczy uzyskał „*inny sposób*”, w przypadku narkotyków 28,5% oraz dopalaczy 29,9% wskazań. „*Sklep*” jest głównym źródłem pochodzenia alkoholu (80,7%) i papierosów (69,4%) dla uczniów szkół ponadpodstawowych i ponadgimnazjalnych. Na drugim miejscu znajduje się „*poczęstunek od kolegów/ koleżanek*” (27,1% alkohol, papierosy 32,4%).

Z kolei narkotyki w opinii ankietowanych pochodzą przede wszystkim „*z zakupu od koleżanek i kolegów*” (31,7%) oraz dopalacze (26,6%), w które z „*Internetu*” zaopatruje się 22,8% ankietowanych podobnie jak narkotyków (22,8%) wyborów. Blisko jedna trzecia narkotyków (30,4%) i dopalaczy (32,2%) pochodzi z nie identyfikowanego miejsca, jakim jest „*inny sposób*”. Zapewne ze względu na wiek uczniowie VII i VIII klas szkół podstawowych rzadziej o 25,8 punktów procentowych od uczniów szkół ponadpodstawowych i ponadgimnazjalnych kupują alkohol w sklepie oraz papierosy o 30,2 punkty procentowe.

Częściej natomiast alkohol „*podbierają rodzicom*” (25,9%), korzystają z „*poczęstunku od kolegów/koleżanek*” (25,5%) oraz „*kupują od koleżanek i kolegów*” (23,4%). Z kolei papierosy w drugiej kolejności pochodzą z „*poczęstunku od kolegów/koleżanek*” (31,3%), w trzeciej kolejności z „*podbierania rodzicom*” (27,7%) oraz z „*zakupu od koleżanek i kolegów*” (26,3%). Uczniowie VII i VIII klas szkół podstawowych w narkotyki zaopatrują się przede wszystkim w „*Internecie*” (30,5%), podobnie jak w dopalacze (31,5%). Drugim źródłem pochodzenia narkotyków (26,7%) i dopalaczy (27,9%) jest „*inny sposób*” oraz trzecim są „*zakupy od koleżanek i kolegów*” narkotyków (26,7%) i dopalaczy (22,0%).

Korzystanie z używek. Źródła ich pochodzenia.

Dostępność i powody

Podsumowanie

„Codziennie” świadkiem picia alkoholu było 10,6% ankietowanych oraz „jeden raz w tygodniu” 18,1% uczniów. Natomiast „codziennie” świadkiem palenia papierosów było blisko dwie piąte (39,2%) ankietowanych oraz „jeden raz w tygodniu” 11,6% respondentów. Również „codziennie” świadkiem zażywania narkotyków było 1,2% uczniów a dopalaczy 3 uczniów.

Z kolei „nigdy” ,przy zażywaniu dopalaczy, nie było blisko pięć szóstych (82,8%) badanych uczniów oraz więcej niż pięć siódmych (74,0%) respondentów przy zażywaniu narkotyków. 15,5% uczniów szkół ponadpodstawowych i ponadgimnazjalnych jest „codziennie” świadkiem picia alkoholu oraz 53,1% palenia. Również „codziennie” świadkiem zażywania narkotyków było 1,6% uczniów a dopalaczy 0,7% uczniów. Z kolei „jeden raz w tygodniu” 23,6% uczniów było świadkiem picia alkoholu i 12,2% palenia papierosów.

Natomiast „codziennie” świadkiem zażywania narkotyków było 1,6%, a dopalaczy 0,7% uczniów szkół ponadpodstawowych i ponadgimnazjalnych. Z kolei „nigdy” przy zażywaniu dopalaczy nie było blisko siedem dziewiątych (77,6%) badanych uczniów oraz zażywania narkotyków więcej niż trzy piąte (62,2%) respondentów. Uczniowie VII i VIII klas szkół podstawowych rzadziej o 26,5 punktów procentowych od uczniów szkół ponadpodstawowych i ponadgimnazjalnych byli „codziennie” świadkiem palenia papierosów oraz rzadziej o 9,4 punkty procentowe picia alkoholu.

Kilka razy w roku 1,6% uczniów była świadkiem zażywania narkotyków a 1,2% dopalaczy. Z kolei „nigdy” nie było przy zażywaniu narkotyków 84,5% ankietowanych, a dopalaczy 87,3% badanych uczniów VII i VIII klas szkół podstawowych.

Korzystanie z używek. Źródła ich pochodzenia.

Dostępność i powody

Podsumowanie

Ponad jedna trzecia (34,9%) ankietowanych zauważa, że w szkole jest problem palenia papierosów. Zdecydowanie mniejszy problem ankietowani widzą w zażywaniu dopalaczy (2,1%), cyberprzemocy (13,9%), zażywaniu narkotyków (10,5%) oraz picia alkoholu (12,2%). Można sądzić, że taki odbiór zagrożeń (problemów) przez młodzież w przypadku palenia papierosów jest spowodowany wieloletnią kampanią pokazywania skutków palenia papierosów na opakowaniach i nie tylko oraz zakaz promocji papierosów. Niestety alkoholu szczególnie „piwa” to nie dotyczy. W opinii tylko 12,2% uczniów szkół ponadpodstawowych i ponadgimnazjalnych występuje problem picia alkoholu w szkole. Znacznie większy problem respondenci widzą w paleniu papierosów, blisko dwie piąte (37,3%) ankietowanych.

Tylko dla 11,8% respondentów istnieje problem w szkole zażywania narkotyków i dla 2,2% ankietowanych zażywania dopalaczy. Natomiast 7,1% badanej młodzieży w tych szkołach dostrzega problem w cyberprzemocy.

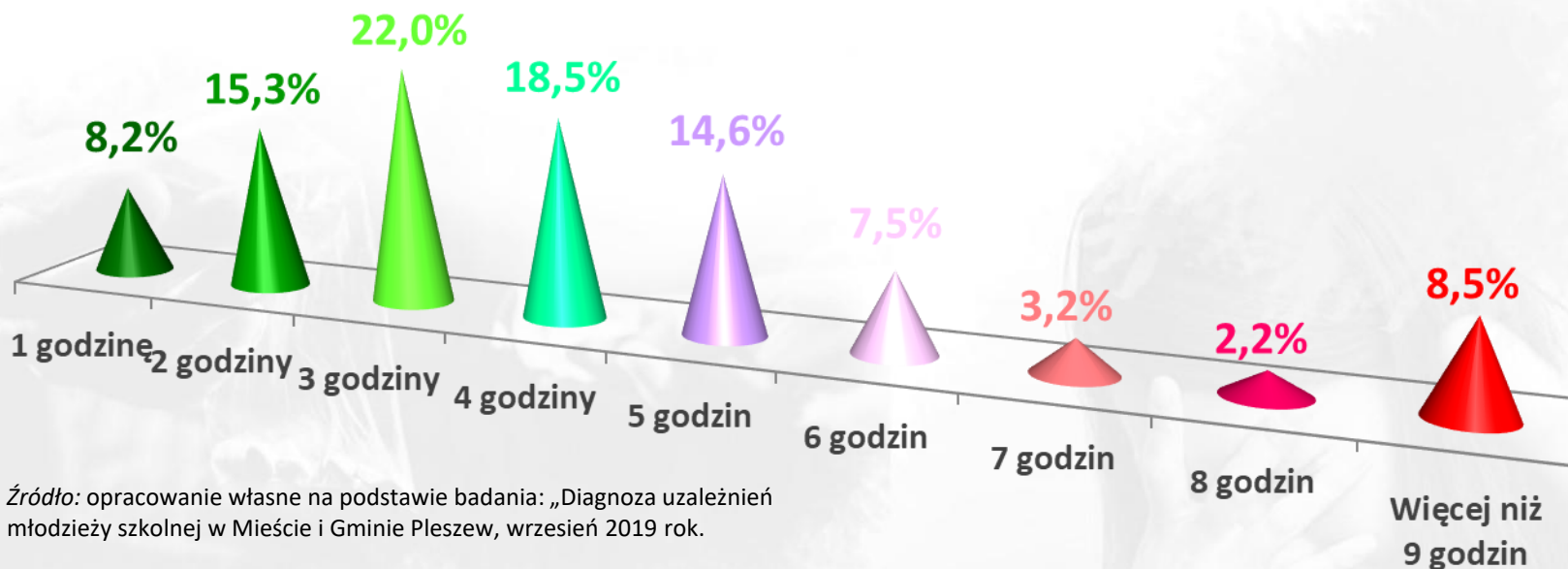
Tylko w bardzo niewielkim stopniu uczniowie VII i VIII klas szkół podstawowych widzą problem w szkole w zażywaniu dopalaczy (2,0%), narkotyków (9,3%) i picia alkoholu (12,3%).

Można zadać pytanie jak się mają te w miarę optymistyczne opinie do faktów, że blisko dwie piąte (39,8%) uczniów VII i VIII klas szkół podstawowych piło alkohol, 23,4% z nich upiło się alkoholem a 18,4% piło alkohol kilka dni z rzędu. Odpowiedź jest jedna **nastolatkom w braniu używek nie widzą problemu.**

KORZYSTANIE Z INTERNETU. POSTRZEGANIE I SKALA CYBERPRZEMOCY.

Wykres nr 36. Czas spędzony w Internecie N=956

Ile czasu dziennie spędzasz korzystając z Internetu?

Źródło: opracowanie własne na podstawie badania: „Diagnoza uzależnień młodzieży szkolnej w Mieście i Gminie Pleszew, wrzesień 2019 rok.

Od jednej do dwóch godzin w Internecie spędza 23,5% ankietowanych. Natomiast trzy do czterech godzin przebywa w nim i ponad dwie piąte (40,5%) respondentów. Więcej niż co czwarty ankietowany (25,3%) przebywa w Internecie pięć do siedmiu godzin. Z kolei osiem godzin jest 2,2% respondentów oraz więcej niż 9 godzin znajduje się w Internecie 8,5% ankietowanych.

Badani uczniowie średnio spędzają w Internecie 4 godziny i 8 minut, (w badaniu z 2015 roku średnia wynosiła 3 godziny 22 minuty), w badaniach ogólnopolskich średnio spędzają 4 godziny i 12 minut.

Badanie przeprowadzono na próbie 1173 uczniów z 55 szkół z całej Polski w roku 2018/19 (w poprzedniej edycji badania w 2016 roku średnia wynosiła około 3 godzin i 40 minut).

Badanie przeprowadziła Pracownia Badań Społecznych na zlecenie NASK Państwowy Instytut Badawczy nt. **Nastolatki 3.0.**

Tablica nr 26. Godziny spędzone w internecie według wieku N=956

Wiek	Liczebność % z Wiek	Ile czasu dziennie spędzasz korzystając z internetu?									Ogółem
		1 godzinę	2 godziny	3 godziny	4 godziny	5 godzin	6 godzin	7 godzin	8 godzin	Więcej niż 9 godzin	
12	Liczebność	4	5	12	8	2	1	-	2	4	38
	% z Wiek	10,5	13,2	31,6	21,1	5,3	2,6	-	5,3	10,5	100
13	Liczebność	23	53	58	39	36	12	6	8	24	259
	% z Wiek	8,9	20,5	22,4	15,1	13,9	4,6	2,3	3,1	9,3	100
14	Liczebność	15	33	45	37	34	26	10	-	13	213
	% z Wiek	7	15,5	21,1	17,4	16	12,2	4,7	-	6,1	100
15	Liczebność	10	10	33	22	20	9	5	1	14	124
	% z Wiek	8,1	8,1	26,6	17,7	16,1	7,3	4	0,8	11,3	100
16	Liczebność	8	16	24	29	13	10	2	2	6	110
	% z Wiek	7,3	14,5	21,8	26,4	11,8	9,1	1,8	1,8	5,5	100
17	Liczebność	6	13	18	19	15	7	3	4	8	93
	% z Wiek	6,5	14	19,4	20,4	16,1	7,5	3,2	4,3	8,6	100
18	Liczebność	8	11	11	18	15	5	3	3	7	81
	% z Wiek	9,9	13,6	13,6	22,2	18,5	6,2	3,7	3,7	8,6	100
19	Liczebność	4	5	9	5	5	2	2	1	5	38
	% z Wiek	10,5	13,2	23,7	13,2	13,2	5,3	5,3	2,6	13,2	100
Ogółem	Liczebność	78	146	210	177	140	72	31	21	81	956
	% z Wiek	8,2	15,3	22	18,5	14,6	7,5	3,2	2,2	8,5	100

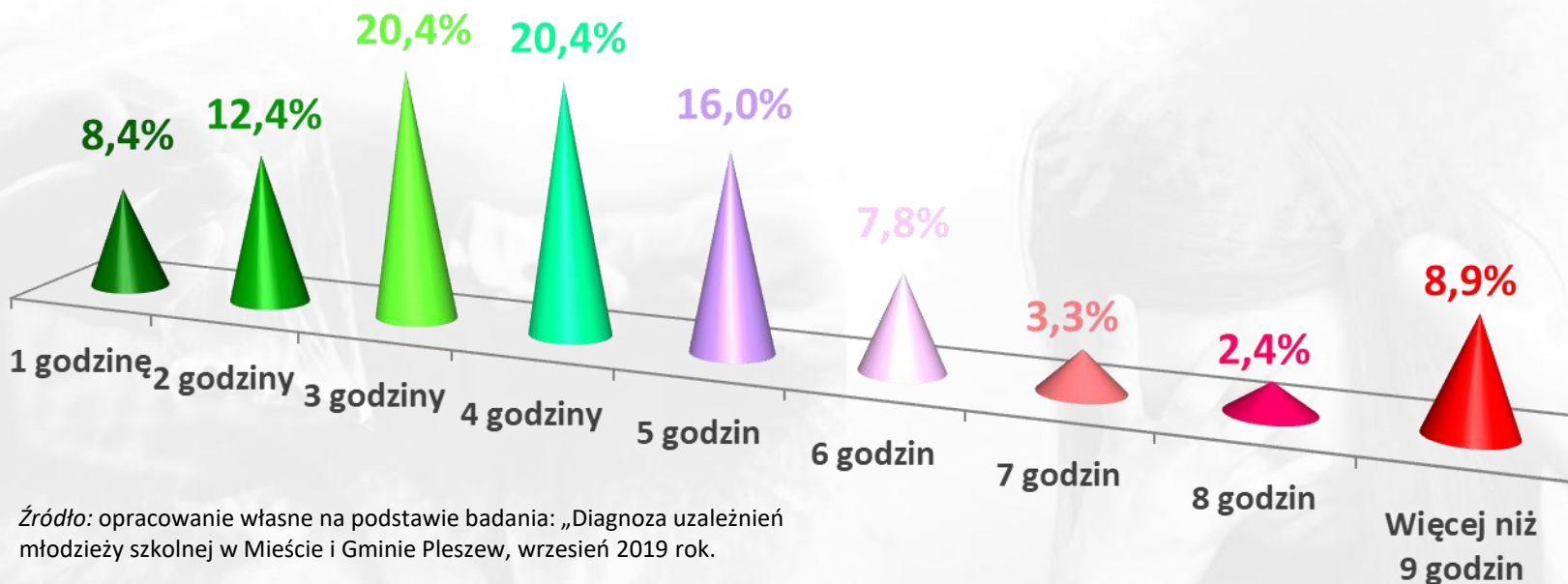
Źródło: opracowanie własne na podstawie badania: „Diagnoza uzależnień młodzieży szkolnej w Mieście i Gminie Pleszew, wrzesień 2019 rok”

Ponad połowa uczniów w wieku 12 lat (55,3%) i 13 lat (51,8%) spędza w Internecie **do trzech godzin dziennie**. Natomiast **cztery do sześciu godzin** w Internecie najczęściej spędzają szesnastolatki (47,3%) oraz osiemnastolatki (46,9%) uczniów z tego przedziału wiekowego. Z kolei **7, 8 oraz 9 i więcej godzin** przebywają w nim uczniowie w wieku 19 lat (21,1%), następnie uczniowie w wieku 15 i 17 lat (po 16,1%) i osiemnastolatki (16,0%) uczniów z tego przedziału wiekowego. Zdecydowanie więcej godzin w Internecie spędzają starsi uczniowie.

Wykres nr 37. Czas spędzony w Internecie N=451

Uczniowie szkół ponadpodstawowych i ponadgimnazjalnych

Ile czasu dziennie spędzasz korzystając z Internetu?

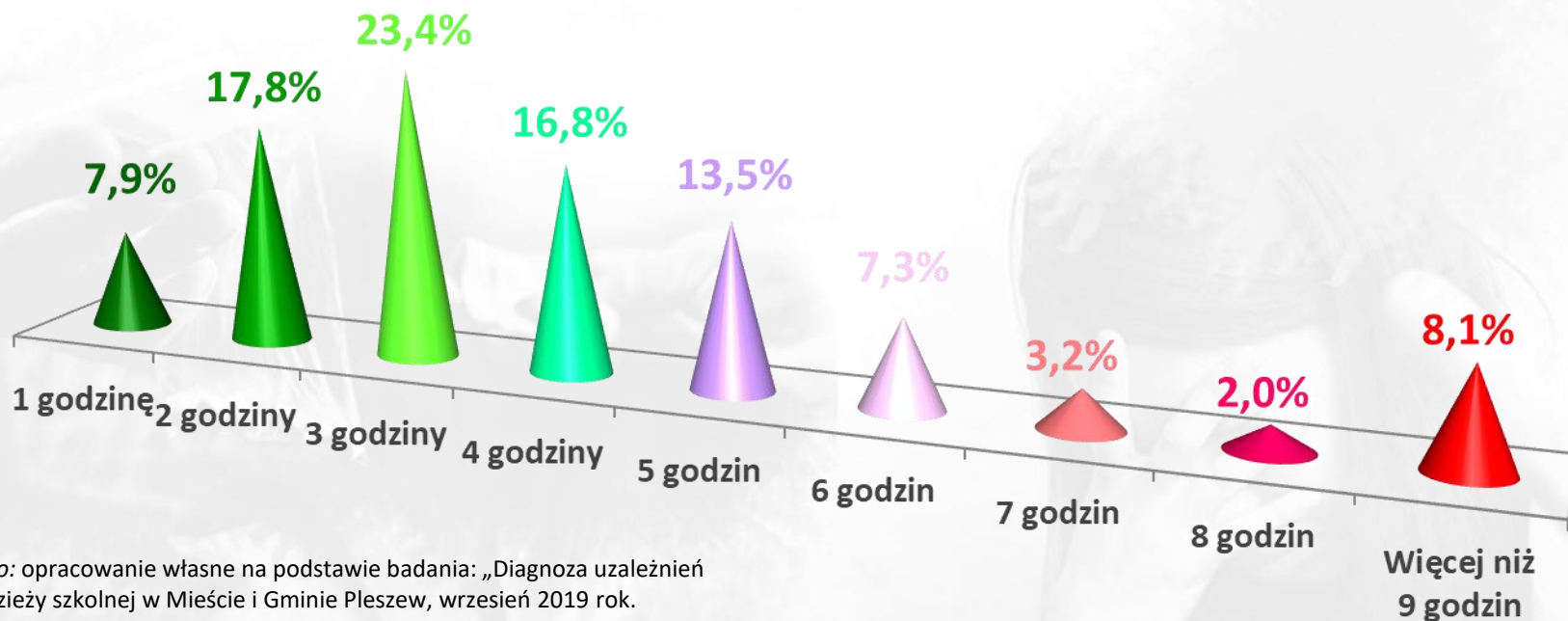
Źródło: opracowanie własne na podstawie badania: „Diagnoza uzależnień młodzieży szkolnej w Mieście i Gminie Pleszew, wrzesień 2019 rok.

Więcej niż co piąty (20,4%) uczeń szkoły ponadpodstawowej i ponadgimnazjalnej spędza w Internecie od jednej do dwóch godzin. Z kolei trzy do czterech godzin przebywa w Internecie ponad dwie piąte (40,8%) uczniów tych typów szkół. 27,1% badanych uczniów szkół ponadpodstawowych i ponadgimnazjalnych spędza w Internecie pięć do siedmiu godzin. Z kolei osiem godzin jest 2,4% respondentów oraz więcej niż 9 godzin znajduje się w Internecie 8,9% ankietowanych.

Uczniowie szkół ponadpodstawowych i ponadgimnazjalnych średnio spędzają w Internecie 4 godziny i 15 minut.

Wykres nr 38. Czas spędzony w internecie N=505

Uczniowie VII i VIII klasy szkół podstawowych. Ile czasu dziennie spędzasz korzystając z internetu?

Źródło: opracowanie własne na podstawie badania: „Diagnoza uzależnień młodzieży szkolnej w Mieście i Gminie Pleszew, wrzesień 2019 rok.

Uczniowie VII i VIII klas szkół podstawowych (25,7%) częściej o 5,3 punkty od uczniów szkół ponadpodstawowych i ponadgimnazjalnych (20,4%) spędza w Internecie od jednej do dwóch godzin. Natomiast trzy do czterech godzin przebywa w Internecie 40,2% uczniów szkół podstawowych. Z kolei 24,0% badanych uczniów tych szkół jest w sieci pięć do siedmiu godzin. Natomiast osiem godzin jest 2,0% respondentów oraz więcej niż 9 godzin znajduje się w Internecie 8,1% ankietowanych.

Uczniowie VII i VIII klasy szkół podstawowych średnio spędzają w Internecie 4 godziny i 2 minuty czyli mniej od swoich starszych kolegów i koleżanek o 13 minut.

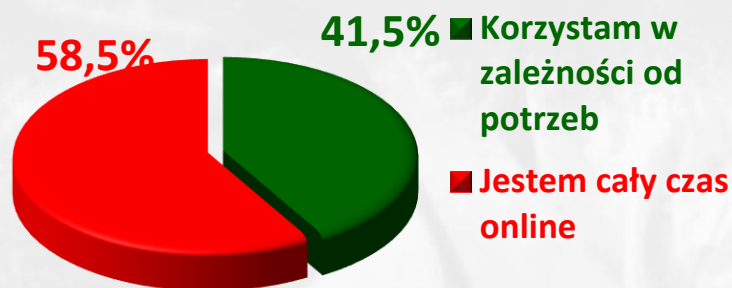
Wykres nr 39. Sposób korzystania z Internetu N=956

Który z opisów najlepiej pasuje do sposobu, w jaki korzystasz z Internetu?

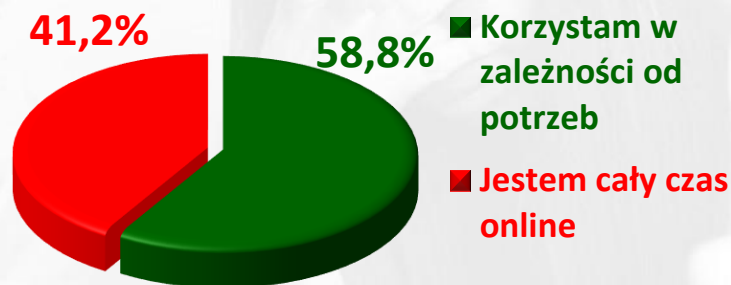

Blisko połowa (49,4%) ankietowanych uczniów zgadza się z twierdzeniem „w zasadzie cały czas jestem online, na bieżąco otrzymuję informacje i reaguję na wiadomości”. Wydaje się, że grupa tej młodzieży jest na pewnym etapie fonoholizmu i część z nich powinna być objęta opieką psychoterapeutyczną.

Wykres nr 40. Sposób korzystania z internetu N=451 Uczniowie szkół ponadpodstawowych i ponadgimnazjalnych

Wykres nr 41. Sposób korzystania z internetu N=505 Uczniowie VII i VIII klasy szkół podstawowych

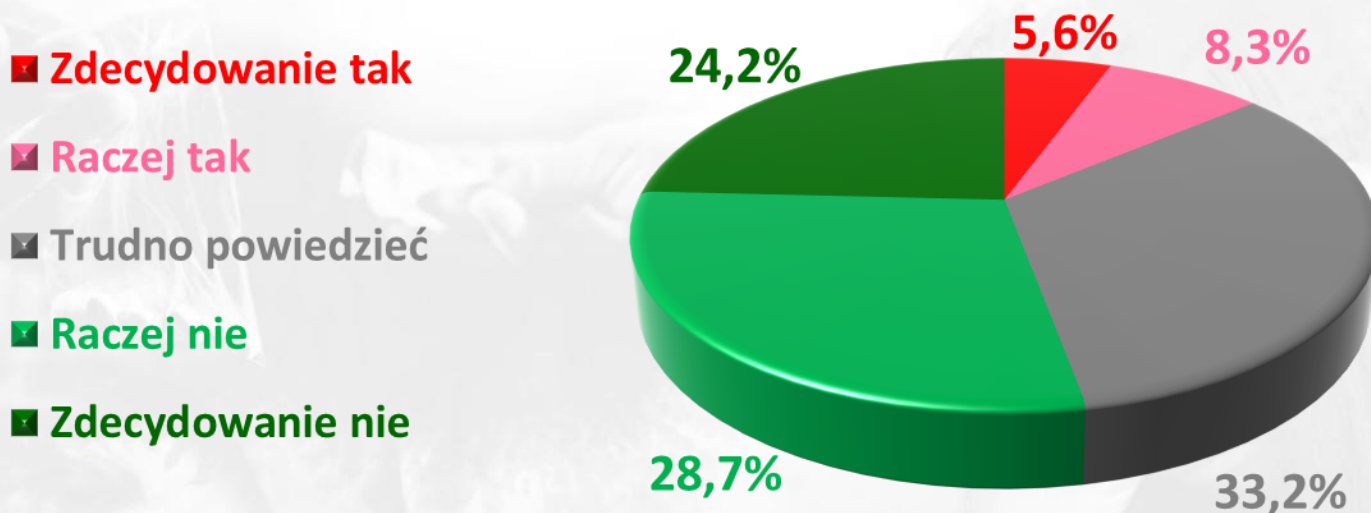

Uczniowie szkół ponadpodstawowych i ponadgimnazjalnych częściej o 17,3 punkty procentowe od uczniów VII i VIII klas szkół podstawowych korzystają z Internetu cały czas online. Należy odnotować, że dziewczyny częściej korzystają z Internetu online o 10,4 punkty procentowe od chłopców.

Źródło: opracowanie własne na podstawie badania: „Diagnoza uzależnień młodzieży szkolnej w Mieście i Gminie Pleszew, wrzesień 2019 rok.

Wykres nr 42. Opinie młodzieży o występowaniu w szkole cyberprzemocy N=956

Czy uważasz, że w Twojej szkole jest problem cyberprzemocy?

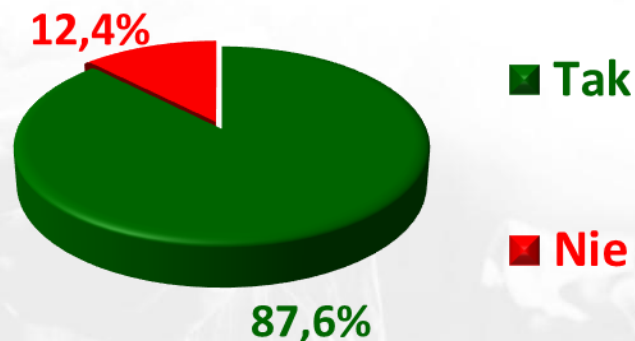

Źródło: opracowanie własne na podstawie badania: „Diagnoza uzależnień młodzieży szkolnej w Mieście i Gminie Pleszew, wrzesień 2019 rok.

W opinii 13,9% ankietowanych w szkole występuje problem cyberprzemocy. Nie dostrzega tego problemu 52,9% ankietowanych oraz blisko jedna trzecia (33,2% badanych uczniów nie ma zdania w tej sprawie i wybrała odpowiedź „*trudno powiedzieć*”.

Wykres nr 43. Czy słyszałeś/aś o zjawisku cyberprzemocy N=956

Czy słyszałeś/aś o zjawisku **cyberprzemocy** (wzywanie, straszenie ponizanie kogoś w Internecie lub przy użyciu telefonu, publikowanie kompromitujących materiałów wbrew woli, podszywanie się itp.)?

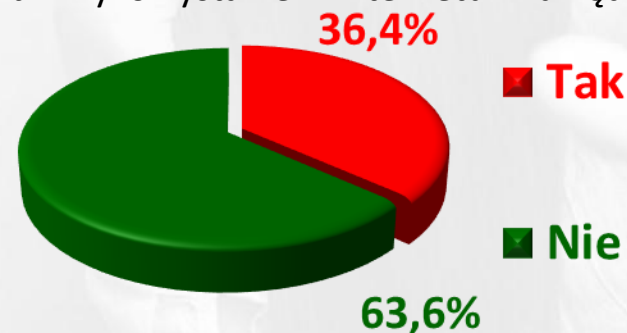

Tylko 12,4% ankietowanych nie słyszało o zjawisku cyberprzemocy.

Wykres nr 44. Czy kiedykolwiek spotkałeś/aś się ze zjawiskiem cyberstalkingu lub ceberbullyingu N=956

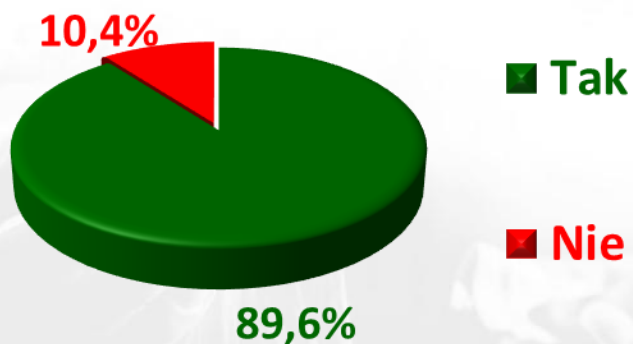
Czy kiedykolwiek spotkałeś/aś się ze zjawiskiem **cyberstalkingu** (złośliwe i powtarzające się nagabywanie, naprzykrzanie się czy prześladowanie zagrażające czyjemuś bezpieczeństwu w sieci internetowej) lub **cyberbullyingu** (stosowanie przemocy poprzez: prześladowanie, zastraszanie, nękanie, wyśmiewanie innych osób z wykorzystaniem Internetu i narzędzi typu elektronicznego)?

Inna nazwa cyberprzemocy, to cyberbullying (z ang. słowo bullying oznacza znęcanie się, tyranizowanie, szykanowanie). Słowo to zawiera w sobie mocny ładunek emocjonalny). Ponad jedna trzecia (36,4%) ankietowanych spotkała się z tym zjawiskiem.

Źródło: opracowanie własne na podstawie badania: „Diagnoza uzależnień młodzieży szkolnej w Mieście i Gminie Pleszew, wrzesień 2019 rok”

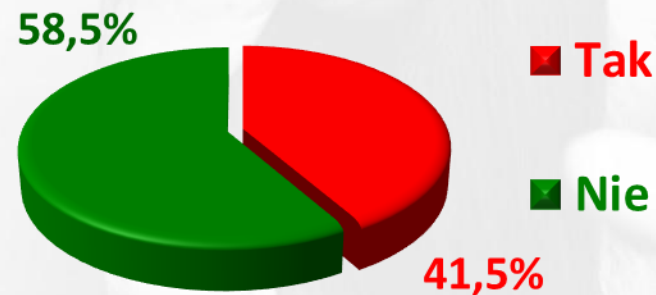
Wykres nr 45. Czy słyszałeś/aś o zjawisku cyberprzemocy N=451 Uczniowie szkół ponadpodstawowych i ponadgimnazjalnych

89,6% uczniów szkół ponadpodstawowych i ponadgimnazjalnych słyszało o zjawisku cyberprzemocy

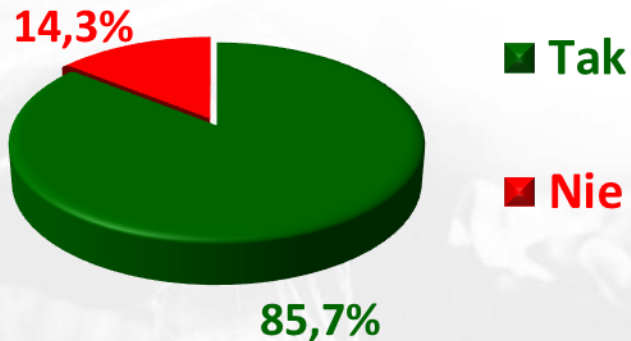
Wykres nr 46. Czy kiedykolwiek spotkałeś/aś się ze zjawiskiem cyberstalkingu lub cyberbullyingu N=451 Uczniowie szkół ponadpodstawowych i ponadgimnazjalnych

Ponad dwie piąte (41,5%) uczniów szkół ponadpodstawowych i ponadgimnazjalnych spotkało się ze zjawiskiem cyberbullyingu lub cyberstalkingu

Źródło: opracowanie własne na podstawie badania: „Diagnoza uzależnień młodzieży szkolnej w Mieście i Gminie Pleszew, wrzesień 2019 rok”

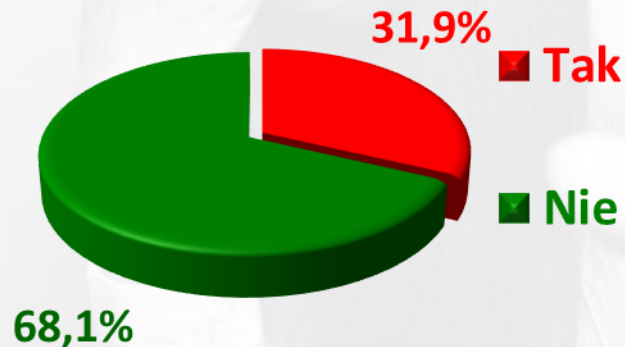
Wykres nr 47. Czy słyszałeś/aś o zjawisku cyberprzemocy N=505 Uczniowie VII i VIII klasy szkół podstawowych

Uczniowie VII i VIII klasy szkół podstawowych rzadziej o 3,9 punktów procentowych od uczniów szkół ponadpodstawowych i ponadgimnazjalnych słyszało o zjawisku cyberprzemocy

Wykres nr 48. Czy kiedykolwiek spotkałeś/aś się ze zjawiskiem cyberstalkingu lub cyberbullyingu N=505 Uczniowie VII i VIII klasy szkół podstawowych

Uczniowie VII i VIII klas szkół podstawowych rzadziej o 9,6 punktów procentowych od uczniów szkół ponadpodstawowych i ponadgimnazjalnych spotkało się ze zjawiskiem cyberbullyingu lub cyberstalkingu

Źródło: opracowanie własne na podstawie badania: „Diagnoza uzależnień młodzieży szkolnej w Mieście i Gminie Pleszew, wrzesień 2019 rok”

Tablica nr 27. Odczucia wobec cyberprzemocy w % (pytanie 24)

1.Badanie 2019 roku. 1.Ogółem N=956, 2. uczniowie szkół ponadpodstawowych i ponadgimnazjalnych N=451, 3. uczniowie VII i VIII klas szkół podstawowych N=505.

2.Badanie w 2015 roku 1. ogółem N=1407, uczniowie szkół ponadgimnazjalnych N=716, 3. uczniowie gimnazjów N=691

Lp.	Odczucia wobec cyberprzemocy	TAK			Nie			Nie mam zdania		
		N=956	N=451	N=505	N=956	N=451	N=505	N=956	N=451	N=505
		N=1407	N=716	N=691	N=1407	N=716	N=691	N=1407	N=716	N=691
1	Przejmuję się i szukam pomocy	37,2	36,8	37,6	28,9	27,5	30,1	33,9	35,7	32,3
		33,0	24,7	28,8	28,9	29,1	29,0	38,1	46,2	42,2
2	Czasami dla żartu, to nic takiego	19,8	21,5	18,2	54,4	52,5	56,0	25,8	25,9	25,7
		15,9	21,5	18,8	50,1	38,3	44,1	34,0	40,2	37,1
3	To nic takiego, ignoruję ją całkowicie	15,5	14,9	16,0	55,2	55,9	54,7	29,3	29,3	29,,3
		16,6	18,3	17,5	41,7	40,1	40,9	41,7	41,6	41,6
4	Nie mam nic przeciwko	7,1	7,1	7,1	71,4	70,7	72,1	21,4	22,2	20,8
		5,1	5,2	5,1	61,4	52,2	56,7	33,6	42,6	38,2

Źródło: opracowanie własne na podstawie badania: „Diagnoza uzależnień młodzieży szkolnej w Mieście i Gminie Pleszew, wrzesień 2019 rok, Problemy uzależnień młodzieży szkolnej w Mieście i Gminie Pleszew, październik 2015r.

W opinii uczniów w okresie pięciu lat wzrosła (o 5,2 punkty procentowe) obawa i szukanie pomocy wobec zagrożeń cyberprzemocą. Jeszcze wyżej obawy te wzrosły wśród uczniów szkół podstawowych (dawniej gimnazjalnych) o 8,8 punktów procentowych.

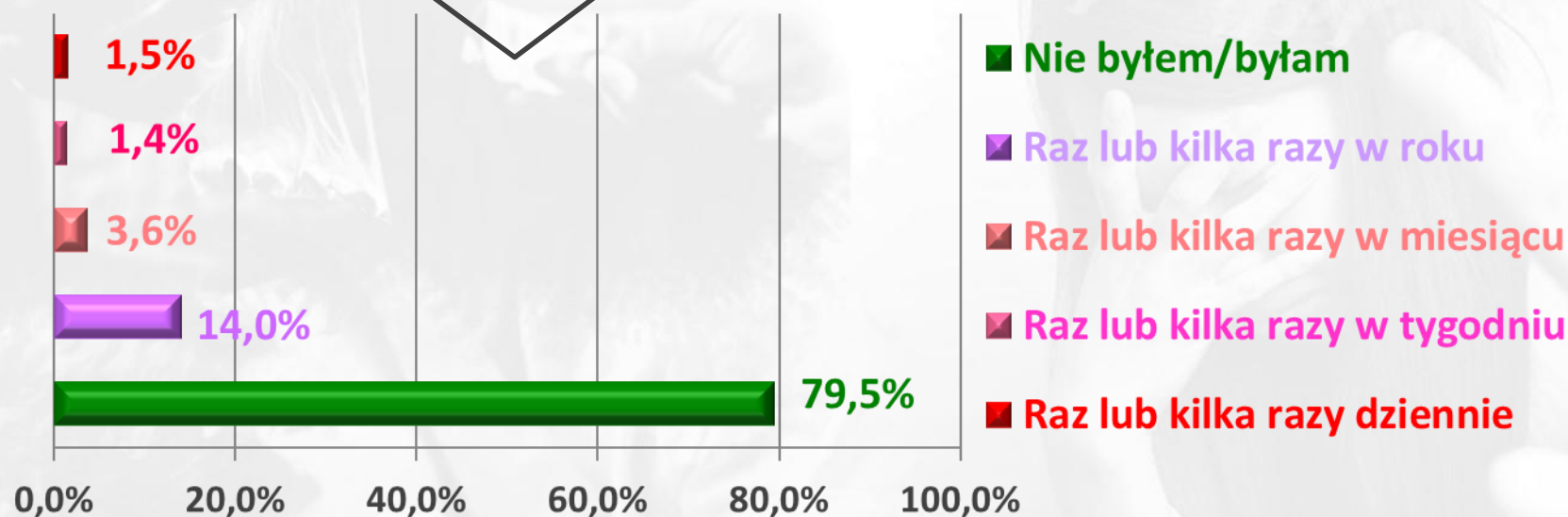
Analizując rozkłady odpowiedzi według typu szkół w badaniu z 2019 roku można zauważyć, że uczniowie VII i VIII klas szkół podstawowych (gimnazjum) nieznacznie częściej o 0,8 punktów procentowych od swoich starszych kolegów przejmują się cyberprzemocą i szukają pomocy.

Należy odnotować, że przy pozostałych odpowiedziach występują również tylko niewielkie różnicowania ze względu na typ szkoły (od 0 do 3,4 punktów procentowych).

Wykres nr 49. Skala przemocy z użyciem technologii informacyjnych i komunikacyjnych w opinii uczniów N=956

Czy i jak często byłeś/aś ofiarą/obiektem następujących sytuacji?

Komentowania wypowiedzi na forum internetowym, w celu ośmieszenia, sprawienia przykrości i wystraszenia

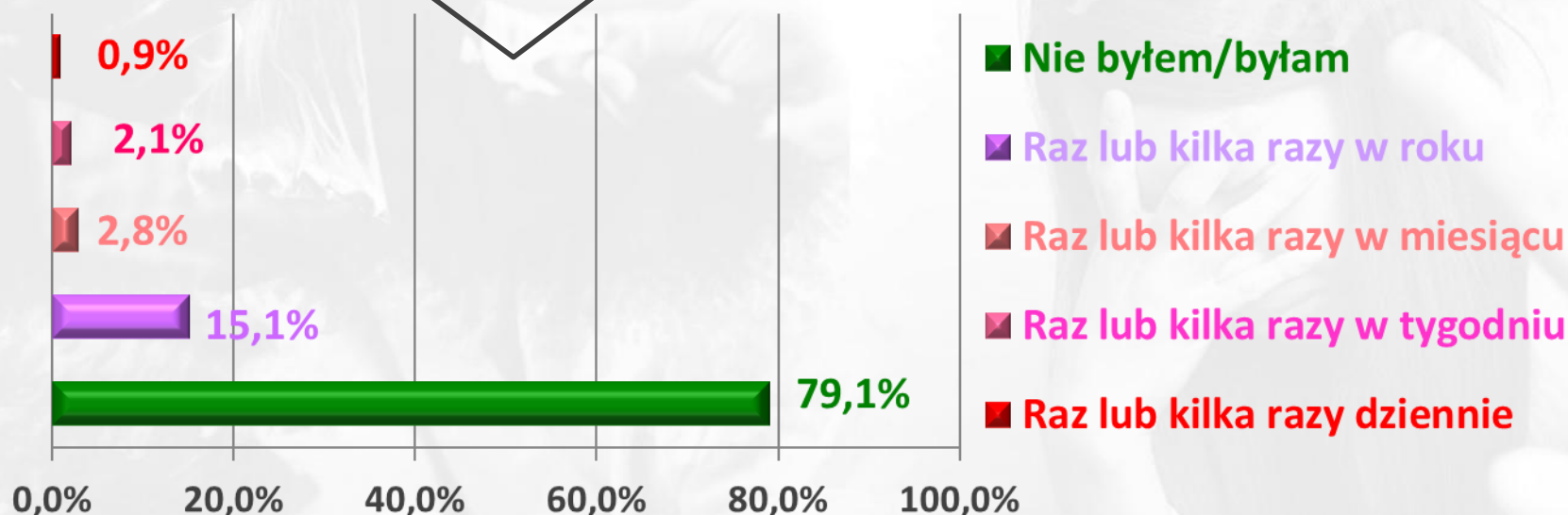
Więcej niż co piąty (20,5%) ankietowany był ofiarą/obiektem przemocy z użyciem technologii informacyjnych i komunikacyjnych poprzez „komentowanie wypowiedzi na forum internetowym, w celu ośmieszenia, sprawienia przykrości i wystraszenia”, w tym najczęściej (14,0%) kilka razy w roku.

Źródło: opracowanie własne na podstawie badania: „Diagnoza uzależnień młodzieży szkolnej w Mieście i Gminie Pleszew, wrzesień 2019 rok”

Wykres nr 50. Skala przemocy z użyciem technologii informacyjnych i komunikacyjnych w opinii uczniów N=956

Czy i jak często byłeś/aś ofiarą/obiektem następujących sytuacji?

Publikowania w internecie, bądź rozsyłania na komórki do znajomych ośmieszających zdjęć i filmów

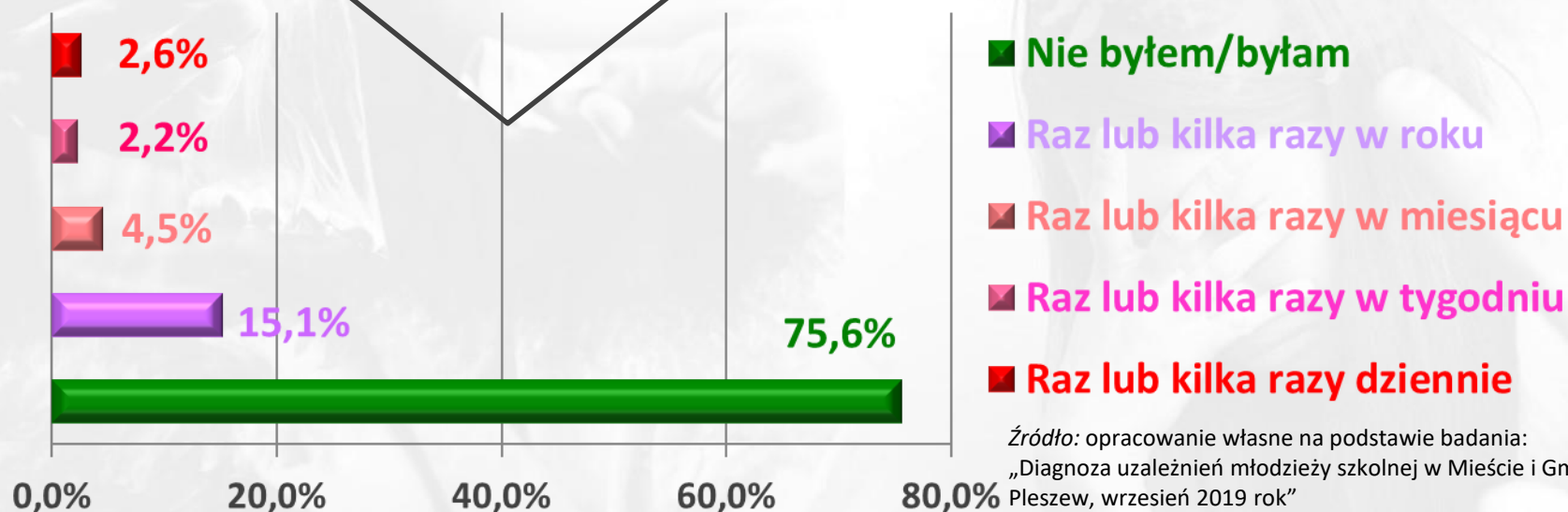
Źródło: opracowanie własne na podstawie badania: „Diagnoza uzależnień młodzieży szkolnej w Mieście i Gminie Pleszew, wrzesień 2019 rok”

20,9% respondentów było ofiarą/obiektem przemocy z użyciem technologii informacyjnych i komunikacyjnych „*publikowania w Internecie, bądź rozsyłania na komórki do znajomych ośmieszających mnie zdjęć i filmów*”, w tym „*raz lub kilka razy w roku*” 15,1% ankietowanych oraz 9. uczniów „*raz lub kilka razy dziennie*”.

Wykres nr 51. Skala przemocy z użyciem technologii informacyjnych i komunikacyjnych w opinii uczniów N=956

Czy i jak często byłeś/aś ofiarą/obiektem następujących sytuacji?

Poniżania, obrażania i ośmieszania na czacie na portalach społecznościowych

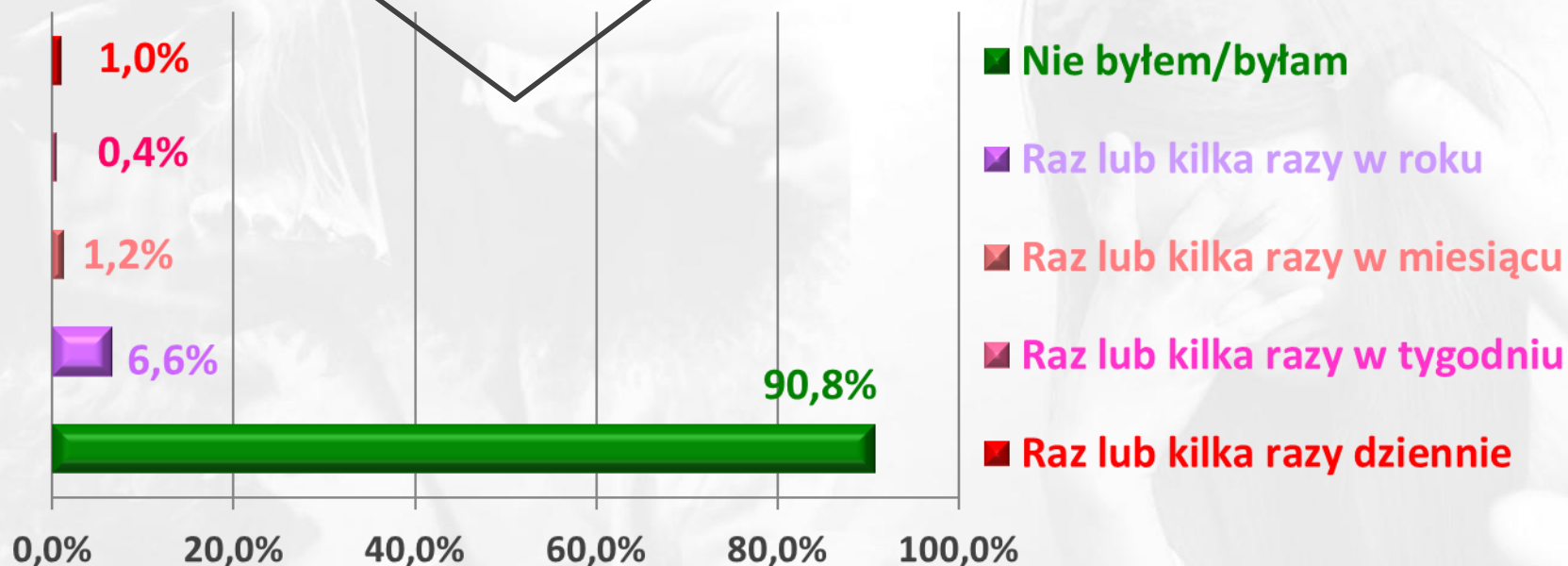
Źródło: opracowanie własne na podstawie badania:
„Diagnoza uzależnień młodzieży szkolnej w Mieście i Gminie Pleszew, wrzesień 2019 rok”

Niewiele mniej niż co piąty (24,4%) ankietowany (tj. 233 uczniów) było ofiarą /obiektem przemocy z użyciem technologii informacyjnych i komunikacyjnych „*poniżania, obrażania i ośmieszania na czacie na portalach społecznościowych*”, w tym „*raz lub kilka razy dziennie*” 2,6% ankietowanych co stanowi 25 uczniów w tym 6. uczniów VII i VIII klasy szkół podstawowych (cała populacja) oraz 86 uczniów szkół ponadpodstawowych i ponadgimnazjalnych po uwzględnieniu populacji uczniów w tym typie szkół. Można przypuszczać, że przynajmniej 1 uczeń w każdej klasie (jest 75 oddziałów) „*raz lub kilka razy dziennie*” jest ofiarą/obiektem tego typu przemocy.

Wykres nr 52. Skala przemocy z użyciem technologii informacyjnych i komunikacyjnych w opinii uczniów N=956

Czy i jak często byłeś/aś ofiarą/obiektem następujących sytuacji?

Szantażowania i zastraszania SMS-ami

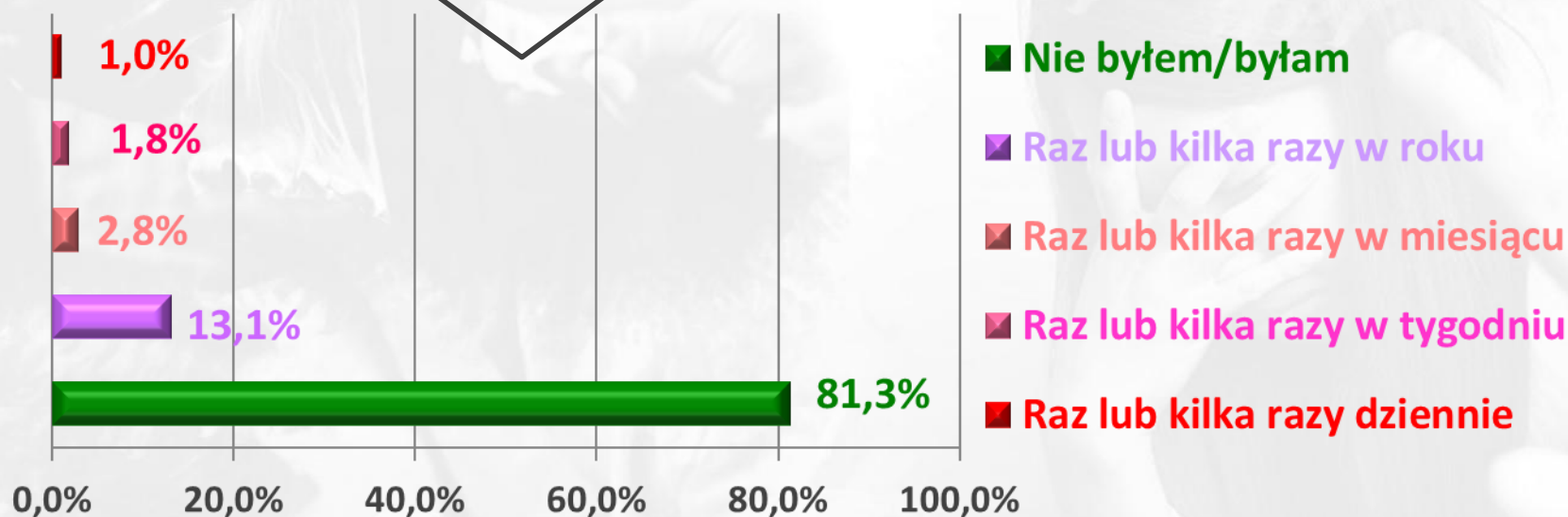
Źródło: opracowanie własne na podstawie badania: „Diagnoza uzależnień młodzieży szkolnej w Mieście i Gminie Pleszew, wrzesień 2019 rok”

Blisko co dziesiąty (9,2%) ankiетowany uczeń był ofiarą/obiektem przemocy poprzez „szantażowania i zastraszania SMS-ami”, w tym „raz lub kilka razy dziennie” 1,0% respondent. Natomiast „raz lub kilka razy w roku” doświadczyło 6,6% badanych uczniów.

Wykres nr 53. Skala przemocy z użyciem technologii informacyjnych i komunikacyjnych w opinii uczniów N=956

Czy i jak często byłeś/aś ofiarą/obiektem następujących sytuacji?

Celowego wykluczania lub niedopuszczenia do grona znajomych w Internecie

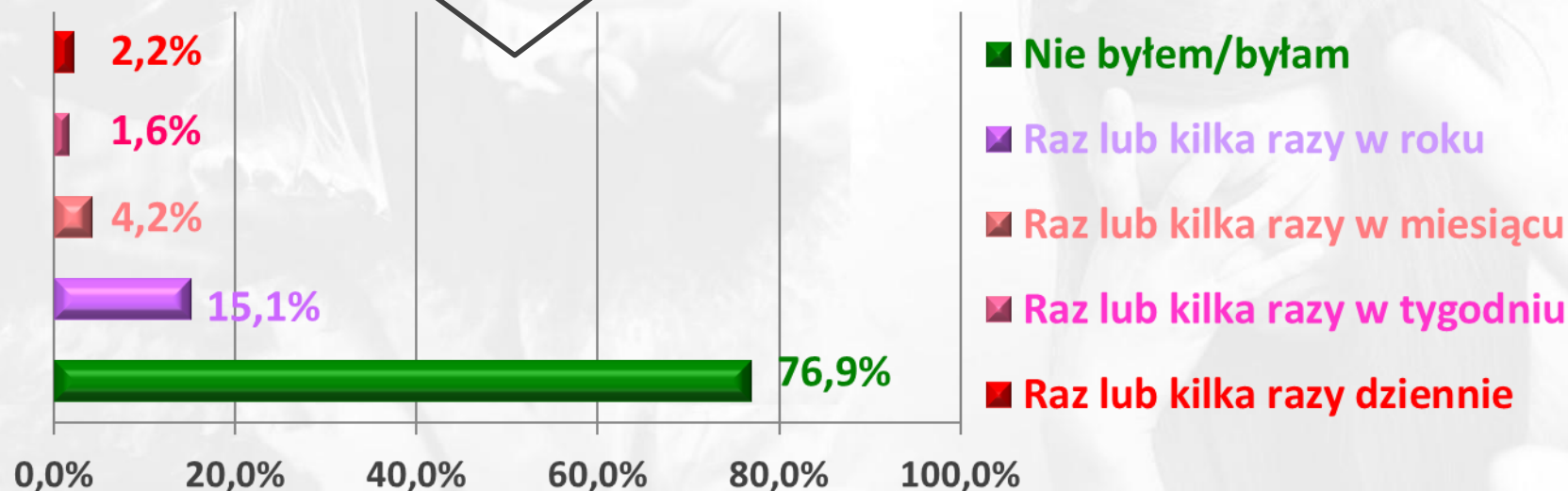

Źródło: opracowanie własne na podstawie badania: „Diagnoza uzależnień młodzieży szkolnej w Mieście i Gminie Pleszew, wrzesień 2019 rok”

18,7% ankietyowanych respondentów było ofiarą/obiektem „celowego wykluczania lub niedopuszczenia do grona znajomych w Internecie” oraz blisko pięć piątych badanych uczniów nie została dotknięta tym zjawiskiem.

Wykres nr 54. Skala przemocy z użyciem technologii informacyjnych i komunikacyjnych w opinii uczniów N=451 Uczniowie szkół ponadpodstawowych i ponadgimnazjalnych
Czy i jak często byłeś/aś ofiarą/obiektem następujących sytuacji?

Komentowania wypowiedzi na forum internetowym, w celu ośmieszenia, sprawienia przykrości i wystraszenia

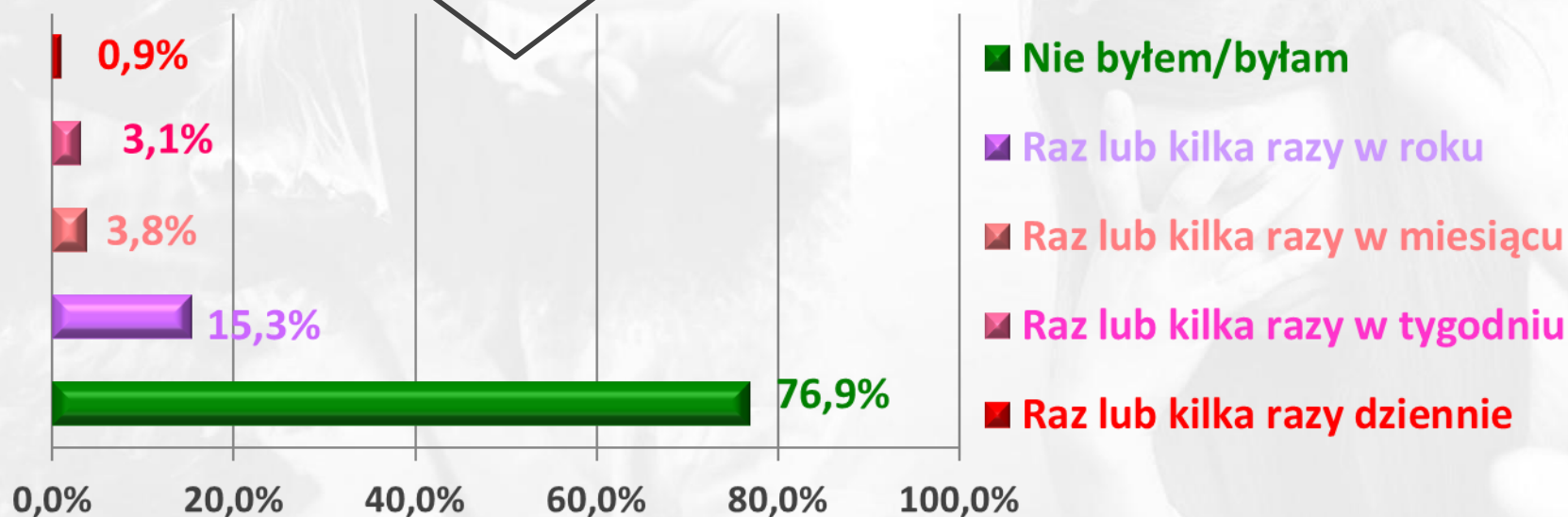

Źródło: opracowanie własne na podstawie badania: „Diagnoza uzależnień młodzieży szkolnej w Mieście i Gminie Pleszew, wrzesień 2019 rok”

23,1% ankieterowanych uczniów szkół ponadpodstawowych i ponadgimnazjalnych było ofiarą/obiektem przemocy z użyciem technologii informacyjnych i komunikacyjnych poprzez „komentowanie wypowiedzi na forum internetowym, w celu ośmieszenia, sprawienia przykrości i wystraszenia”. Natomiast „raz lub kilka razy w tygodniu” doświadczyło tej przemocy 1,6% uczniów oraz 2,2% „raz lub kilka razy dziennie” tj. 10 uczniów.

Wykres nr 55. Skala przemocy z użyciem technologii informacyjnych i komunikacyjnych w opinii uczniów N=451 Uczniowie szkół ponadpodstawowych i ponadgimnazjalnych
Czy i jak często byłeś/aś ofiarą/obiektem następujących sytuacji?

Publikowania w Internecie, bądź rozsyłania na komórki do znajomych ośmieszających zdjęć i filmów

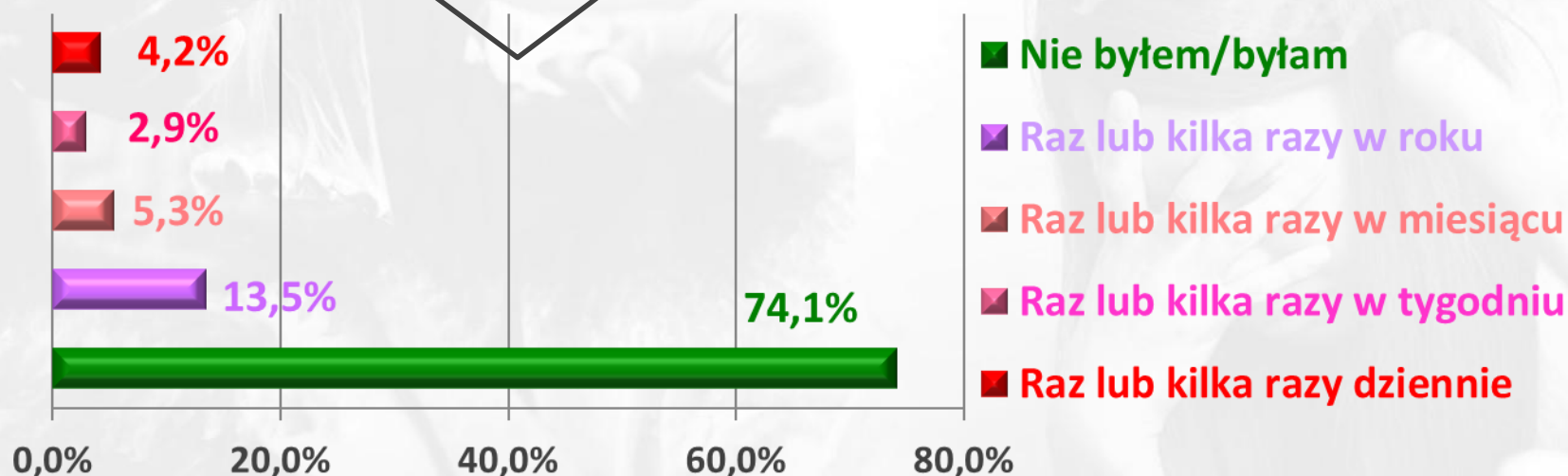

Źródło: opracowanie własne na podstawie badania: „Diagnoza uzależnień młodzieży szkolnej w Mieście i Gminie Pleszew, wrzesień 2019 rok”

„Publikowania w internecie, bądź rozsyłania na komórki do znajomych ośmieszających zdjęć i filmów” doświadczyło 23,1% uczniów szkół ponadpodstawowych i ponadgimnazjalnych. Z kolei 0,9% ankietowanych było „raz lub kilka razy dziennie” obiektem/ofiarą tej przemocy oraz 3,1% uczniów „raz lub kilka razy w tygodniu”.

Wykres nr 56. Skala przemocy z użyciem technologii informacyjnych i komunikacyjnych w opinii uczniów N=451 Uczniowie szkół ponadpodstawowych i ponadgimnazjalnych
Czy i jak często byłeś/aś ofiarą/obiektem następujących sytuacji?

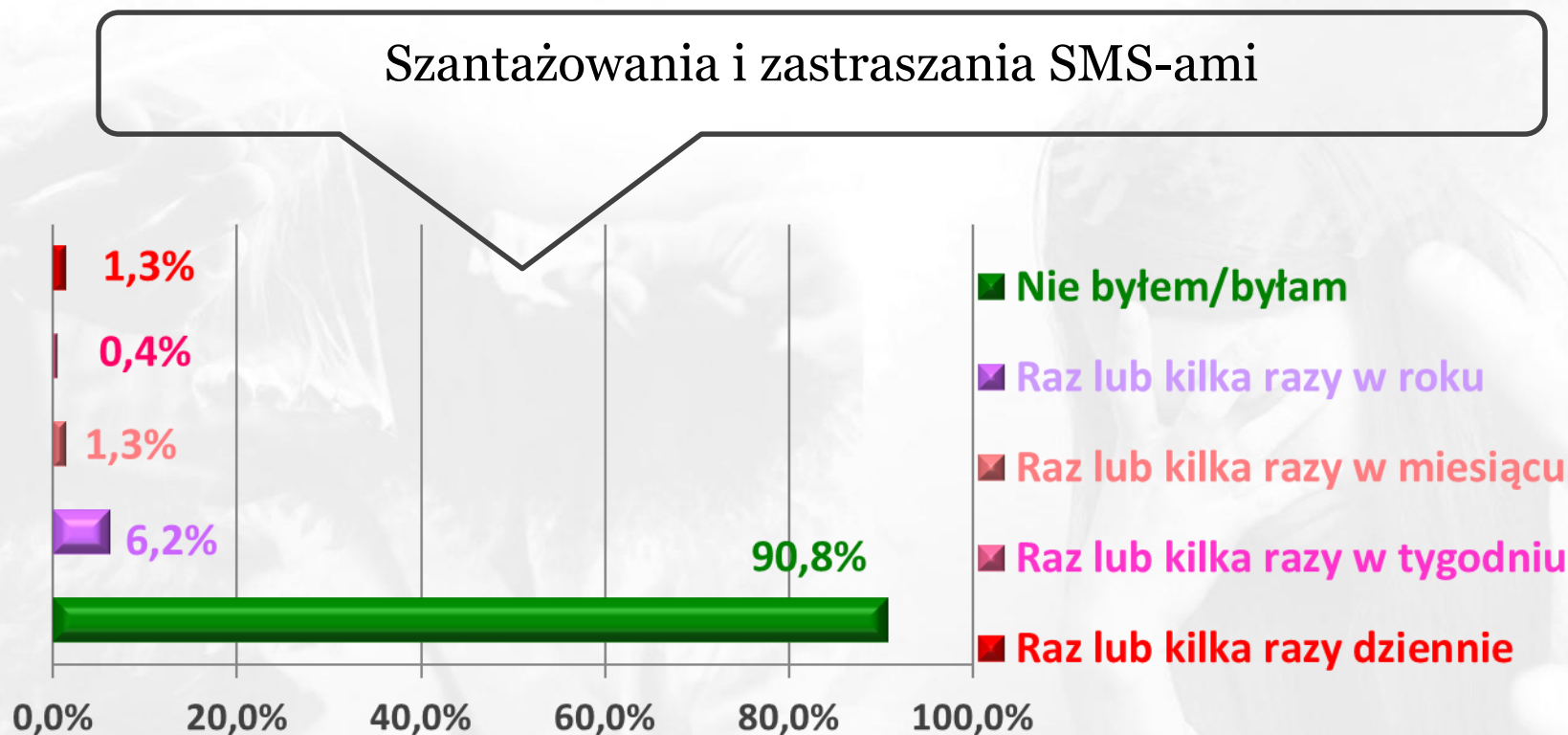
Ponížania, obrażania i ośmieszania na czacie na portalach społecznościowych

Źródło: opracowanie własne na podstawie badania: „Diagnoza uzależnień młodzieży szkolnej w Mieście i Gminie Pleszew, wrzesień 2019 rok”

Więcej niż co piąty (25,9%) ankietowany uczeń szkół ponadpodstawowych i ponadgimnazjalnych był ofiarą/obiektem przemocy z użyciem technologii informacyjnych i komunikacyjnych w postaci „ponížania, obrażania i ośmieszania na czacie na portalach społecznościowych”. Z kolei „raz lub kilka razy dziennie” obiektem/ofiarą tej przemocy było 4,2% respondentów oraz 2,9% uczniów „raz lub kilka razy w tygodniu”.

Wykres nr 57. Skala przemocy z użyciem technologii informacyjnych i komunikacyjnych w opinii uczniów N=451 Uczniowie szkół ponadpodstawowych i ponadgimnazjalnych
Czy i jak często byłeś/aś ofiarą/obiektem następujących sytuacji?

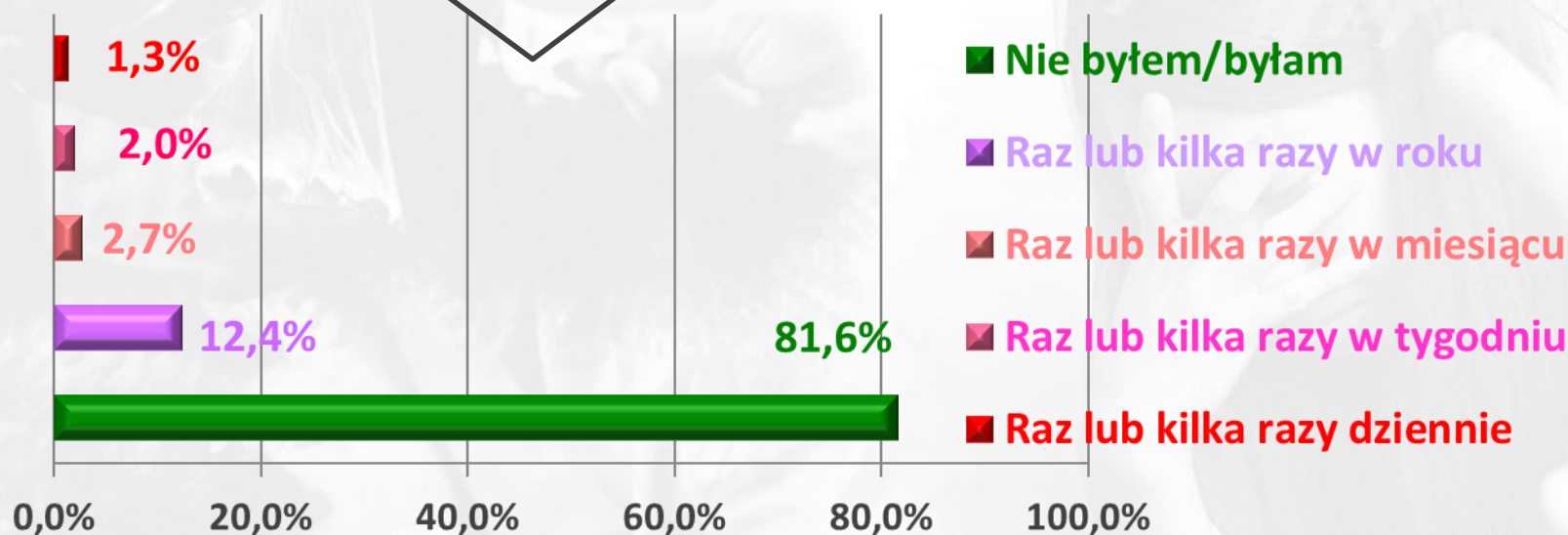

Źródło: opracowanie własne na podstawie badania: „Diagnoza uzależnień młodzieży szkolnej w Mieście i Gminie Pleszew, wrzesień 2019 rok”

9,2% uczniów szkół ponadpodstawowych i ponadgimnazjalnych była ofiarą/obiektem przemocy z użyciem technologii informacyjnych i komunikacyjnych poprzez „szantażowania i zastraszania SMS-ami”. Należy zauważyć, że ta forma przemocy jest najrzadziej stosowana przez uczniów, być może dlatego, że szybko można zidentyfikować nadawcę.

Wykres nr 58. Skala przemocy z użyciem technologii informacyjnych i komunikacyjnych w opinii uczniów N=451 Uczniowie szkół ponadpodstawowych i ponadgimnazjalnych
Czy i jak często byłeś/aś ofiarą/obiektem następujących sytuacji?

Celowego wykluczania lub niedopuszczenia do grona znajomych w Internecie

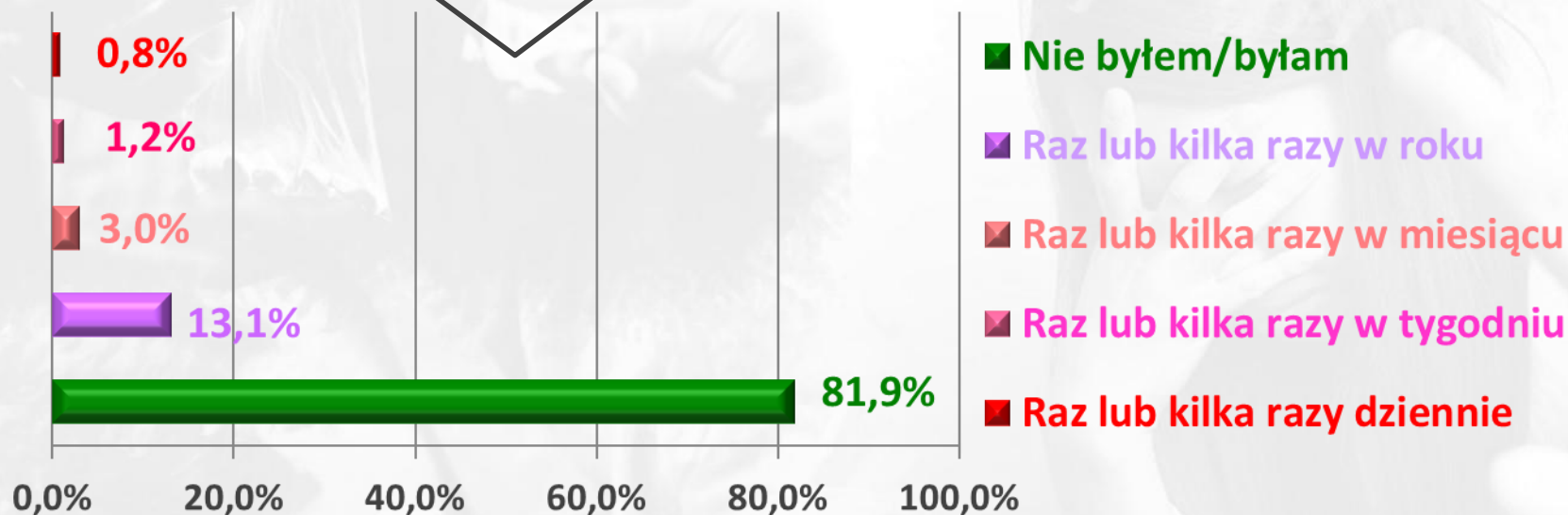

Źródło: opracowanie własne na podstawie badania: „Diagnoza uzależnień młodzieży szkolnej w Mieście i Gminie Pleszew, wrzesień 2019 rok”

Blisko co szósty (18,4%) uczeń szkół ponadpodstawowych i ponadgimnazjalnych był ofiarą/obiektem przemocy z użyciem technologii informacyjnych i komunikacyjnych w postaci „celowego wykluczania lub niedopuszczenia do grona znajomych w Internecie”. Natomiast „raz lub kilka razy dziennie” obiektem/ofiarą tej przemocy było 1,3% respondentów oraz 2,0% uczniów „raz lub kilka razy w tygodniu”.

Wykres nr 59. Skala przemocy z użyciem technologii informacyjnych i komunikacyjnych w opinii uczniów N=505 Uczniowie VII i VIII klasy szkół podstawowych
Czy i jak często byłeś/aś ofiarą/obiektem następujących sytuacji?

Komentowania wypowiedzi na forum internetowym, w celu ośmieszenia, sprawienia przykrości i wystraszenia

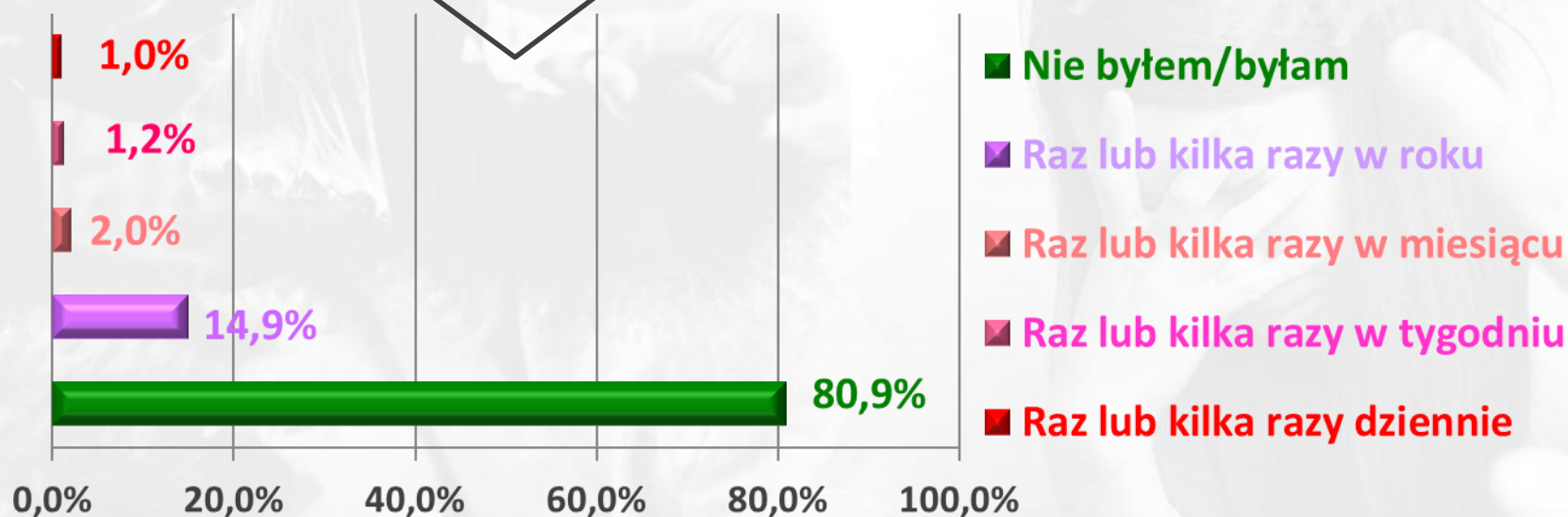

Źródło: opracowanie własne na podstawie badania: „Diagnoza uzależnień młodzieży szkolnej w Mieście i Gminie Pleszew, wrzesień 2019 rok”

18,1% populacji uczniów VII i VIII klasy szkół podstawowych w gminie Pleszew (tj. 4 uczniów w klasie) było ofiarą/obiektem przemocy z użyciem technologii informacyjnych i komunikacyjnych poprzez „*komentowanie wypowiedzi na forum internetowym, w celu ośmieszenia, sprawienia przykrości i wystraszenia*”.

Wykres nr 60. Skala przemocy z użyciem technologii informacyjnych i komunikacyjnych w opinii uczniów N=505 Uczniowie VII i VIII klasy szkół podstawowych
Czy i jak często byłeś/aś ofiarą/obiektem następujących sytuacji?

Publikowania w internecie, bądź rozsyłania na komórki do znajomych ośmieszających zdjęć i filmów

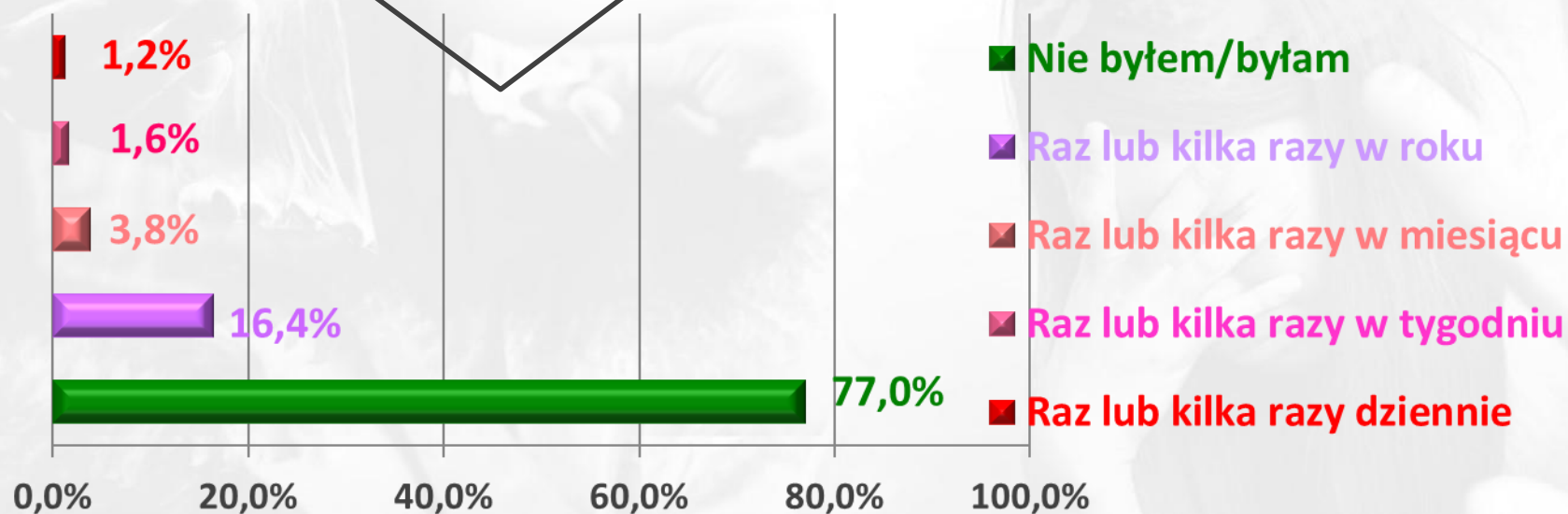

Źródło: opracowanie własne na podstawie badania: „Diagnoza uzależnień młodzieży szkolnej w Mieście i Gminie Pleszew, wrzesień 2019 rok”

Blisko co piaty (19,1%) uczeń VII i VIII klasy szkół podstawowych był ofiarą/obiektem przemocy z użyciem technologii informacyjnych i komunikacyjnych przez „*publikowania w Internecie, bądź rozsyłania na komórki do znajomych ośmieszających zdjęć i filmów*”. Z kolei „*raz lub kilka razy dziennie*” ofiarą/obiektem tej przemocy było 1,0% respondentów oraz 1,2% uczniów „*raz lub kilka razy w tygodniu*”.

Wykres nr 61. Skala przemocy z użyciem technologii informacyjnych i komunikacyjnych w opinii uczniów N=505 Uczniowie VII i VIII klasy szkół podstawowych
Czy i jak często byłeś/aś ofiarą/obiektem następujących sytuacji?

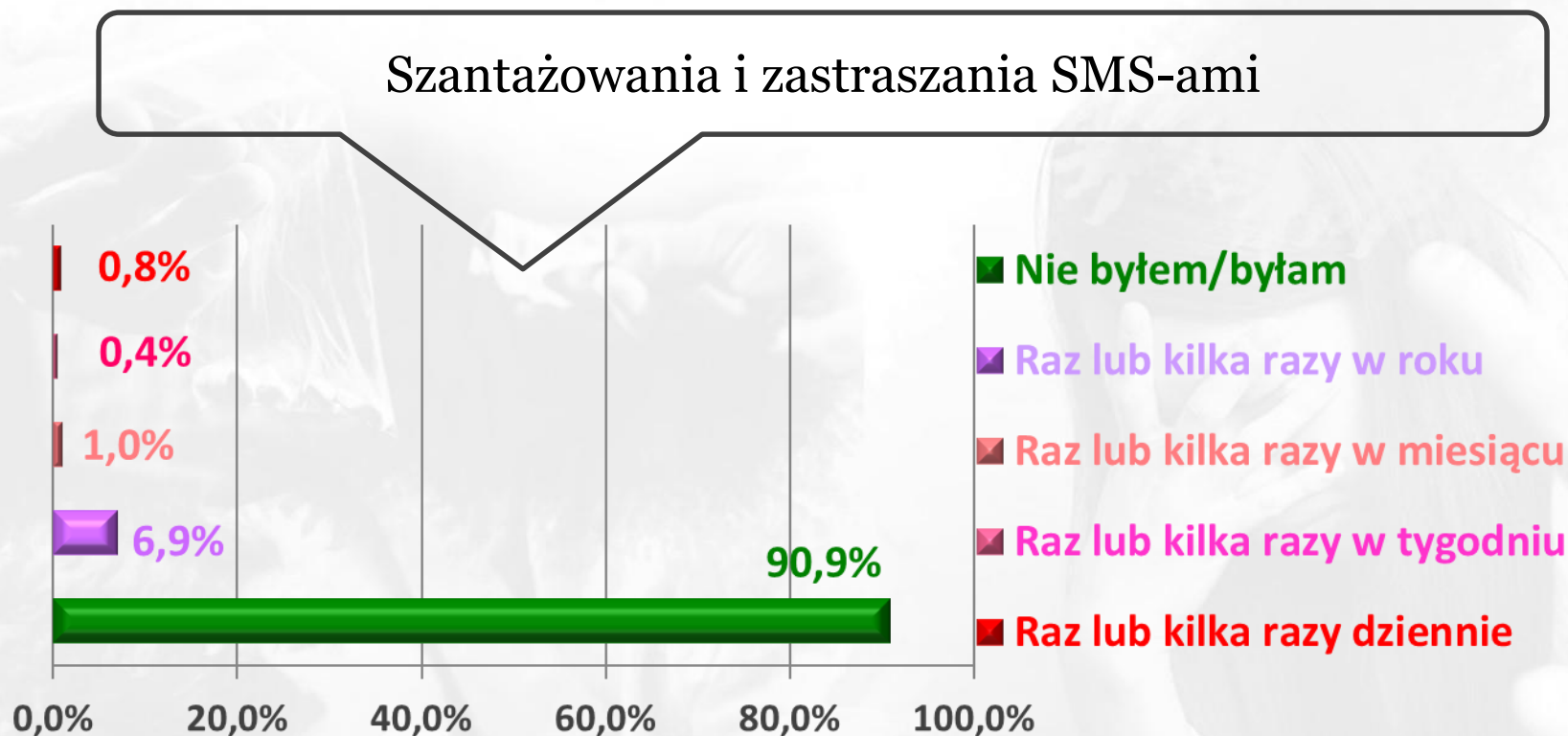
Ponizania, obrażania i ośmieszania na czacie na portalach społecznościowych

Źródło: opracowanie własne na podstawie badania: „Diagnoza uzależnień młodzieży szkolnej w Mieście i Gminie Pleszew, wrzesień 2019 rok”

23,0% uczniów VII i VIII klasy szkół podstawowych było ofiarą/obiektem przemocy z użyciem technologii informacyjnych i komunikacyjnych przez „ponizania, obrażania i ośmieszania na czacie na portalach społecznościowych”. Z kolei „raz lub kilka razy dziennie” obiektem/ofiarą tej przemocy było 1,2% respondentów oraz 1,6% uczniów VII i VIII klas szkół podstawowych „raz lub kilka razy w tygodniu”.

Wykres nr 62. Skala przemocy z użyciem technologii informacyjnych i komunikacyjnych w opinii uczniów N=505 Uczniowie VII i VIII klasy szkół podstawowych
Czy i jak często byłeś/aś ofiarą/obiektem następujących sytuacji?

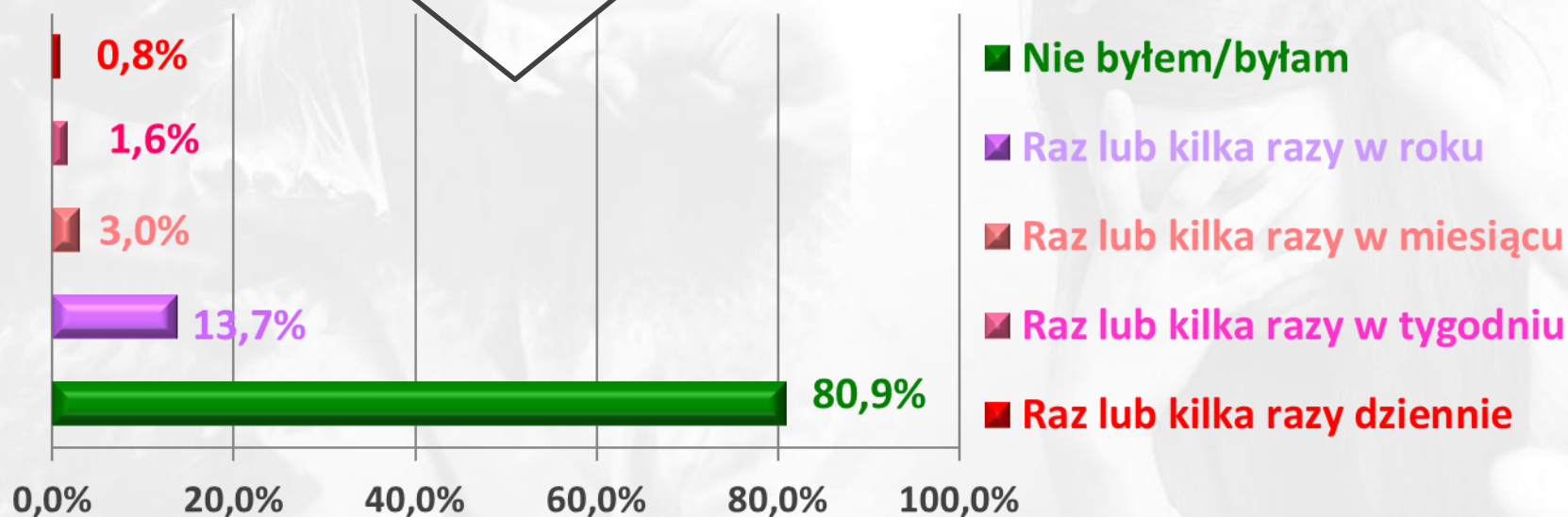

Źródło: opracowanie własne na podstawie badania: „Diagnoza uzależnień młodzieży szkolnej w Mieście i Gminie Pleszew, wrzesień 2019 rok”

9,1% uczniów VII i VIII klas szkół podstawowych była ofiarą/obiektem przemocy poprzez „szantażowanie i zastraszanie SMS-ami”. Podobnie jak wśród uczniów szkół ponadpodstawowych i ponadgimnazjalnych ta forma przemocy jest najrzadziej stosowana przez ankietowanych uczniów.

Wykres nr 63. Skala przemocy z użyciem technologii informacyjnych i komunikacyjnych w opinii uczniów N=505 Uczniowie VII i VIII klasy szkół podstawowych
Czy i jak często byłeś/aś ofiarą/obiektem następujących sytuacji?

Celowego wykluczania lub niedopuszczenia do grona znajomych w Internecie

Źródło: opracowanie własne na podstawie badania: „Diagnoza uzależnień młodzieży szkolnej w Mieście i Gminie Pleszew, wrzesień 2019 rok”

Uczniowie VII i VIII klas szkół podstawowych rzadziej o 9,3 punkty procentowe, od uczniów szkół ponadpodstawowych i ponadgimnazjalnych, byli ofiarą/obiektem przemocy przez „celowe wykluczania lub niedopuszczenia do grona znajomych w Internecie”.

Korzystanie z Internetu. Postrzeganie i skala cyberprzemocy

Podsumowanie

Od jednej do dwóch godzin w Internecie spędza czas 23,5% ankietowanych. Natomiast trzy do czterech godzin przebywa w sieci ponad dwie piąte (40,5%) respondentów. Więcej niż co czwarty ankietowany (25,3%) spędza w Internecie pięć do siedmiu godzin. Z kolei osiem godzin 2,2% respondentów oraz więcej niż 9 godzin znajduje się w Internecie 8,5% ankietowanych. **Badani uczniowie średnio spędzają w Internecie 4 godziny i 8 minut, (w badaniu z 2015 roku średnia wynosiła 3 godziny 22 minuty), w badaniach ogólnopolskich średnio spędzają 4 godziny i 12 minut. Badanie przeprowadzono na próbie 1173 uczniów z 55 szkół z całej Polski w roku 2018/19 (w poprzedniej edycji badania w 2016 roku średnia wynosiła około 3 godzin i 40 minut).** Badanie przeprowadziła Pracownia Badań Społecznych na zlecenie NASK Państwowy Instytut Badawczy nt. **Nastolatki 3.0**. Ponad połowa uczniów w wieku 12 lat (55,3%) i 13 lat (51,8%) spędza w Internecie **do trzech godzin dziennie**. Natomiast **cztery do sześciu godzin** w sieci najczęściej spędzają szesnastolatki (47,3%) oraz osiemnastolatki (46,9%) uczniów z tego przedziału wieku. Z kolei **7, 8 oraz 9 i więcej godzin** w Internecie przebywają uczniowie w wieku 19 lat (21,1%), następnie młodzież w wieku 15 i 17 lat (po 16,1%) i osiemnastolatki (16,0%) uczniów z tego przedziału wieku. Zdecydowanie więcej godzin w Internecie spędzają starsi uczniowie. Więcej niż co piąty (20,4%) uczeń szkoły ponadpodstawowej i ponadgimnazjalnej spędza w sieci od jednej do dwóch godzin. Z kolei trzy do czterech godzin przebywa w Internecie ponad dwie piąte (40,8%) uczniów tych typów szkół. 27,1% badanych uczniów szkół ponadpodstawowych i ponadgimnazjalnych przebywa w Internecie pięć do siedmiu godzin. Z kolei osiem godzin w sieci jest 2,4% respondentów oraz więcej niż 9 godzin znajduje się w Internecie 8,9% ankietowanych.

Uczniowie szkół ponadpodstawowych i ponadgimnazjalnych średnio spędzają w Internecie 4 godziny i 15 minut.

Korzystanie z Internetu. Postrzeganie i skala cyberprzemocy

Podsumowanie

Uczniowie VII i VIII klas szkół podstawowych (25,7%) częściej o 5,3 punkty od uczniów szkół ponadpodstawowych i ponadgimnazjalnych (20,4%) spędza w Internecie od jednej do dwóch godzin. Natomiast trzy do czterech godzin przebywa w Internecie 40,2% uczniów szkół podstawowych. Z kolei 24,0% badanych uczniów tych szkół jest w sieci pięć do siedmiu godzin. Natomiast osiem godzin w Internecie jest 2,0% respondentów oraz więcej niż 9 godzin znajduje się w sieci 8,1% ankietowanych. **Uczniowie VII i VIII klasy szkół podstawowych średnio spędzają w Internecie 4 godziny i 2 minuty czyli mniej od swoich starszych kolegów i koleżanek o 13 minut.** Blisko połowa (49,4%) ankietowanych uczniów zgadza się z twierdzeniem „*w zasadzie cały czas jestem online, na bieżąco otrzymuję informacje i reaguję na wiadomości*”. Wydaje się, że grupa tej młodzieży jest na pewnym etapie fonoholizmu i część z nich powinna być objęta opieką psychoterapeutyczną. Uczniowie szkół ponadpodstawowych i ponadgimnazjalnych częściej o 17,3 punkty procentowe od uczniów VII i VIII klas szkół podstawowych korzystają z Internetu cały czas on line. Należy odnotować, że dziewczyny częściej korzystają z Internetu online o 10,4 punkty procentowe od chłopców. W opinii 13,9% ankietowanych w szkole występuje problem cyberprzemocy. Nie dostrzega tego problemu 52,9% ankietowanych oraz blisko jedna trzecia (33,2% badanych uczniów nie ma zdania w tej sprawie i wybrała odpowiedź „*trudno powiedzieć*”. Tylko 12,4% ankietowanych nie słyszało o zjawisku cyberprzemocy. Inna nazwa cyberprzemocy, to cyberbullying (z ang. słowo bullying oznacza znęcanie się, tyranizowanie, szykanowanie. Słowo to zawiera w sobie mocny ładunek emocjonalny). Ponad jedna trzecia (36,4%) ankietowanych spotkała się z tym zjawiskiem.

Korzystanie z Internetu. Postrzeganie i skala cyberprzemocy

Podsumowanie

89,6% uczniów szkół ponadpodstawowych i ponadgimnazjalnych słyszało o zjawisku cyberprzemocy. Ponad dwie piąte (41,5%) uczniów szkół ponadpodstawowych i ponadgimnazjalnych spotkało się ze zjawiskiem cyberbullyingu lub cyberstalkingu. W opinii uczniów w okresie pięciu lat wzrosła (o 5,2 punkty procentowe) obawa i szukanie pomocy wobec zagrożeń cyberprzemocą. Jeszcze wyżej obawy te wzrosły wśród uczniów szkół podstawowych (dawniej gimnazjalnych) o 8,8 punktów procentowych.

Analizując rozkłady odpowiedzi według typu szkół w badaniu z 2019 roku można zauważyć, że uczniowie VII i VIII klas szkół podstawowych (gimnazjum) nieznacznie częściej o 0,8 punktów procentowych od swoich starszych kolegów przejmują się cyberprzemocą i szukają pomocy.

Należy odnotować, że przy pozostałych odpowiedziach występują również tylko niewielkie różnicowania ze względu na typ szkoły (od 0 do 3,4 punktów procentowych). Więcej niż co piąty (20,5%) ankietowany był ofiarą/obiektem przemocy z użyciem technologii informacyjnych i komunikacyjnych poprzez „*komentowanie wypowiedzi na forum internetowym, w celu ośmieszenia, sprawienia przykrości i wystraszenia*”, w tym najczęściej (14,0%) kilka razy w roku. 20,9% respondentów było ofiarą/obiektem przemocy z użyciem technologii informacyjnych i komunikacyjnych „*publikowania w Internecie, bądź rozsyłania na komórki do znajomych ośmieszających mnie zdjęć i filmów*”, w tym „*raz lub kilka razy w roku*” 15,1% ankietowanych oraz 9. uczniów „*raz lub kilka razy dziennie*”.

Korzystanie z internetu. Postrzeganie i skala cyberprzemocy

Podsumowanie

Niewiele mniej niż co piąty (24,4%) ankietowany (tj. 233 uczniów) było ofiarą /obiektem przemocy z użyciem technologii informacyjnych i komunikacyjnych „*poniżania, obrażania i ośmieszania na czacie na portalach społecznościowych*”, w tym „*raz lub kilka razy dziennie*” 2,6% ankietowanych co stanowi 25 uczniów w tym 6 uczniów VII i VIII klasy szkół podstawowych (cała populacja) oraz 86 uczniów szkół ponadpodstawowych i ponadgimnazjalnych po uwzględnieniu populacji uczniów w tym typie szkół. Można przypuszczać, że przynajmniej 1 uczeń w każdej klasie (jest 75 oddziałów) „*raz lub kilka razy dziennie*” jest ofiarą/obiektem tego typu przemocy.

Blisko co dziesiąty (9,2%) ankietowany uczeń był ofiarą/obiektem przemocy poprzez „*szantażowania i zastraszania SMS-ami*”, w tym „*raz lub kilka razy dziennie*” 1,0% respondent. Natomiast „*raz lub kilka razy w roku*” doświadczyło 6,6% badanych uczniów. 18,7% ankietowanych respondentów było ofiarą/obiektem „*celowego wykluczenia lub niedopuszczenia do grona znajomych w Internecie*” oraz blisko pięć piątych badanych uczniów nie została dotknięta tym zjawiskiem.

23,1% ankietowanych uczniów szkół ponadpodstawowych i ponadgimnazjalnych było ofiarą/obiektem przemocy z użyciem technologii informacyjnych i komunikacyjnych poprzez „*komentowanie wypowiedzi na forum internetowym, w celu ośmieszenia, sprawienia przykrości i wystraszenia*”. Natomiast „*raz lub kilka razy w tygodniu*” doświadczyło tej przemocy 1,6% uczniów oraz 2,2% „*raz lub kilka razy dziennie*” tj. 10 uczniów.

Korzystanie z Internetu. Postrzeganie i skala cyberprzemocy

Podsumowanie

„Publikowania w Internecie, bądź rozsyłania na komórki do znajomych ośmieszających zdjęć i filmów” doświadczyło 23,1% uczniów szkół ponadpodstawowych i ponadgimnazjalnych. Z kolei 0,9% ankietowanych było „raz lub kilka razy dziennie” obiektem/ofiarą tej przemocy oraz 3,1% uczniów „raz lub kilka razy w tygodniu”. „Publikowania w Internecie, bądź rozsyłania na komórki do znajomych ośmieszających zdjęć i filmów” doświadczyło 23,1% uczniów szkół ponadpodstawowych i ponadgimnazjalnych. Z kolei 0,9% ankietowanych było „raz lub kilka razy dziennie” obiektem/ofiarą tej przemocy oraz 3,1% uczniów „raz lub kilka razy w tygodniu”. Więcej niż co piąty (25,9%) ankietowany uczeń szkół ponadpodstawowych i ponadgimnazjalnych był ofiarą/obiektem przemocy z użyciem technologii informacyjnych i komunikacyjnych w postaci „poniżania, obrażania i ośmieszania na czacie na portalach społecznościowych”.

Z kolei „raz lub kilka razy dziennie” obiektem/ofiarą tej przemocy było 4,2% respondentów oraz 2,9% uczniów „raz lub kilka razy w tygodniu”. **9,2%** uczniów szkół ponadpodstawowych i ponadgimnazjalnych była ofiarą/obiektem przemocy z użyciem technologii informacyjnych i komunikacyjnych poprzez „szantażowania i zastraszania SMS-ami”. Należy zauważyć, że ta forma przemocy jest najrzadziej stosowana przez uczniów, być może dlatego, że szybko można zidentyfikować nadawcę. Blisko co szósty (18,4%) uczeń szkół ponadpodstawowych i ponadgimnazjalnych był ofiarą/obiektem przemocy z użyciem technologii informacyjnych i komunikacyjnych w postaci „celowego wykluczenia lub niedopuszczenia do grona znajomych w Internecie”. Natomiast „raz lub kilka razy dziennie” obiektem/ofiarą tej przemocy było 1,3% respondentów oraz 2,0% uczniów „raz lub kilka razy w tygodniu”.

Korzystanie z Internetu. Postrzeganie i skala cyberprzemocy

Podsumowanie

18,1% populacji uczniów VII i VIII klasy szkół podstawowych w gminie Pleszew (tj. 4 uczniów w klasie) było ofiarą/obiektem przemocy z użyciem technologii informacyjnych i komunikacyjnych poprzez „*komentowanie wypowiedzi na forum internetowym, w celu ośmieszenia, sprawienia przykrości i wystraszenia*”. **Blisko co piąty (19,1%)** uczeń VII i VIII klasy szkół podstawowych był ofiarą/obiektem przemocy z użyciem technologii informacyjnych i komunikacyjnych przez „*publikowania w Internecie, bądź rozsyłania na komórki do znajomych ośmieszających zdjęć i filmów*”. Z kolei „*raz lub kilka razy dziennie*” obiektem/ofiarą tej przemocy było 1,0% respondentów oraz 1,2% uczniów „*raz lub kilka razy w tygodniu*”.

23,0% uczniów VII i VIII klasy szkół podstawowych było ofiarą/obiektem przemocy z użyciem technologii informacyjnych i komunikacyjnych przez „*poniżania, obrażania i ośmieszania na czacie na portalach społecznościowych*”. Z kolei „*raz lub kilka razy dziennie*” obiektem/ofiarą tej przemocy było 1,2% respondentów oraz 1,6% uczniów VII i VIII klas szkół podstawowych „*raz lub kilka razy w tygodniu*”. **9,1%** uczniów VII i VIII klas szkół podstawowych była ofiarą/obiektem przemocy poprzez „*szantażowanie i zastraszanie SMS-ami*”. Podobnie jak wśród uczniów szkół ponadpodstawowych i ponadgimnazjalnych ta forma przemocy jest najrzadziej stosowana przez ankietowanych uczniów.

Uczniowie VII i VIII klas szkół podstawowych rzadziej o 9,3 punkty procentowe od uczniów szkół ponadpodstawowych i ponadgimnazjalnych była ofiarą/obiektem przemocy przez „*celowe wykluczania lub niedopuszczenia do grona znajomych w Internecie*”.

SYTUACJE W RODZINIE

Tablica nr 28. Częstotliwość rozmów z rodzicami o zażywaniu używek i zagrożeń cyberprzemocą N=956

Jak często rozmawiasz w z rodzicami na temat: picia alkoholu, palenia papierosów, zażywania narkotyków i dopalaczy oraz cyberprzemocy?

Lp.	Temat rozmowy	Często	Rzadko	W ogólnie nie rozmawiam
1	picia alkoholu	18,8	48,3	32,9
2	palenia papierosów	17,3	41,6	41,1
3	cyberprzemocy	11,2	31,4	57,4
4	zażywania narkotyków	11,3	29,2	59,5
5	zażywania dopalaczy	10,5	26,4	63,1

Często o picu alkoholu rozmawia z rodzicami tylko 18,8% ankietowanych oraz palenia papierosów 17,3% badanych

Lp.	Temat rozmowy	Często	Rzadko	W ogólnie nie rozmawiam
1	picia alkoholu	18,8	48,3	32,9
2	palenia papierosów	17,3	41,6	41,1
3	zażywania narkotyków	11,3	29,2	59,5
4	cyberprzemocy	11,2	31,4	57,4
5	zażywania dopalaczy	10,5	26,4	63,1

Rzadko o picu alkoholu rozmawia z rodzicami 48,3% ankietowanych oraz paleniu papierosów 41,6% badanych

Lp.	Temat rozmowy	Często	Rzadko	W ogólnie nie rozmawiam
1	zażywania dopalaczy	10,5	26,4	63,1
2	zażywania narkotyków	11,3	29,2	59,5
3	cyberprzemocy	11,2	31,4	57,4
4	palenia papierosów	17,3	41,6	41,1
5	picia alkoholu	18,8	48,3	32,9

W ogólnie nie rozmawia z rodzicami o zażywaniu dopalaczy aż 63,1% i 59,5% o zażywaniu narkotyków oraz cyberprzemocy 57,4%

Źródło: opracowanie własne na podstawie badania: „Diagnoza uzależnień młodzieży szkolnej w Mieście i Gminie Pleszew, wrzesień 2019 rok.

Tablica nr 29. Częstotliwość rozmów z rodzicami o zażywaniu używek i zagrożeń cyberprzemocą N=451

Uczniowie szkół ponadpodstawowych i ponadgimnazjalnych

Jak często rozmawiasz z rodzicami na temat: picia alkoholu, palenia papierosów, zażywania narkotyków i dopalaczy oraz cyberprzemocy?

Lp.	Temat rozmowy	Często	Rzadko	W ogólnie nie rozmawiam
1	picia alkoholu	23,1	51,9	25,1
2	palenia papierosów	16,6	43,0	40,4
3	zażywania narkotyków	10	31,0	59,0
4	cyberprzemocy	10	30,8	59,2
5	zażywania dopalaczy	9,3	27,1	63,6

Często o picciu alkoholu rozmawia z rodzicami tylko 23,1% uczniów szkół ponadpodstawowych i ponadgimnazjalnych oraz o paleniu papierosów 16,6% badanych

Lp.	Temat rozmowy	Często	Rzadko	W ogólnie nie rozmawiam
1	picia alkoholu	23,1	51,9	25,1
2	palenia papierosów	16,6	43,0	40,4
3	zażywania narkotyków	10	31,0	59,0
4	cyberprzemocy	10	30,8	59,2
5	zażywania dopalaczy	9,3	27,1	63,6

Rzadko o picciu alkoholu rozmawia z rodzicami 51,9% ankietowanych oraz o paleniu papierosów 43,0% badanych

Lp.	Temat rozmowy	Często	Rzadko	W ogólnie nie rozmawiam
1	zażywania dopalaczy	9,3	27,1	63,6
2	cyberprzemocy	10	30,8	59,2
3	zażywania narkotyków	10	31,0	59,0
4	palenia papierosów	16,6	43,0	40,4
5	picia alkoholu	23,1	51,9	25,1

W ogólnie nie rozmawia z rodzicami o zażywaniu dopalaczy aż 63,6% ankietowanych, cyberprzemocy 59,2% oraz zażywaniu narkotyków 59,0% badanych

Źródło: opracowanie własne na podstawie badania: „Diagnoza uzależnień młodzieży szkolnej w Mieście i Gminie Pleszew, wrzesień 2019 rok.

Tablica nr 30. Częstotliwość rozmów z rodzicami o zażywaniu używek i zagrożeń cyberprzemocą N=505 Uczniowie VII i VIII klas szkół podstawowych

Jak często rozmawiasz w z rodzicami na temat: picia alkoholu, palenia papierosów, zażywania narkotyków i dopalaczy oraz cyberprzemocy?

Lp.	Temat rozmowy	Często	Rzadko	W ogólnie nie rozmawiam
1	palenia papierosów	17,8	40,4	41,8
2	picia alkoholu	15,0	45,2	39,8
3	zażywania narkotyków	12,5	27,5	60,0
4	cyberprzemocy	12,3	31,9	55,8
5	zażywania dopalaczy	11,5	25,7	62,8

Często o paleniu papierosów rozmawia z rodzicami tylko 17,8% uczniów VII i VIII klas szkół podstawowych oraz **o picu alkoholu 15,0%** badanych

Lp.	Temat rozmowy	Często	Rzadko	W ogólnie nie rozmawiam
1	picia alkoholu	15,0	45,2	39,8
2	palenia papierosów	17,8	40,4	41,8
3	cyberprzemocy	12,3	31,9	55,8
4	zażywania narkotyków	12,5	27,5	60,0
5	zażywania dopalaczy	11,5	25,7	62,8

Rzadko o picu alkoholu rozmawia z rodzicami 45,2% ankietowanych oraz palenia papierosów 41,6% badanych

Lp.	Temat rozmowy	Często	Rzadko	W ogólnie nie rozmawiam
1	zażywania dopalaczy	11,5	25,7	62,8
2	zażywania narkotyków	12,5	27,5	60,0
3	cyberprzemocy	12,3	31,9	55,8
4	palenia papierosów	17,8	40,4	41,8
5	picia alkoholu	15	45,2	39,8

W ogólnie nie rozmawia z rodzicami o zażywaniu dopalaczy aż 62,8% i narkotyków 60,0% ankietowanych oraz cyberprzemocy 55,8% badanych

Źródło: opracowanie własne na podstawie badania: „Diagnoza uzależnień młodzieży szkolnej w Mieście i Gminie Pleszew, wrzesień 2019 rok.

Tablica nr 31. Deklaracja zaufania w obliczu problemów nadużywania używek i zagrożeń cyberprzemocą N=956 (pytanie 26) Gdybyś zauważył/a, że masz problemy z nadużywaniem używek lub byłeś ofiarą cyberprzemocy do kogo byś się zwrócił/a o pomoc?

Lp.	Osoby i instytucje godne zaufania w obliczu zagrożeń	Rodzaje zagrożeń				
		alkohol	papierosy	narkotyki	dopalacze	cyberprzemoc
1	Do rodziców	59,7	49,0	40,8	40,3	56,0
2	Do poradni uzależnień	19,0	16,2	29,0	23,2	4,4
3	Do wychowawcy	5,2	7,2	4,4	4,3	23,6
4	Do pedagoga szkolnego	5,0	7,5	7,4	5,4	20,6
5	Do psychologa szkolnego	6,3	6,7	6,8	5,4	18,6
6	Do koleżanek i kolegów	23,3	22,5	13,8	12,4	19,2
7	Do dyrektora szkoły	4,4	3,8	5,4	4,2	14,5
8	Do księdza	8,7	7,0	4,6	5,0	7,2
9	Do starszego rodzeństwa	17,5	17,2	10,9	9,4	13,4
10	Do Policji	3,7	3,1	9,1	8,8	20,3
11	Do nikogo	14,7	19,6	20,9	24,9	17,2
12	Do kogoś innego, do kogo?	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0

Źródło: opracowanie własne na podstawie badania: „Diagnoza uzależnień młodzieży szkolnej w Mieście i Gminie Pleszew, wrzesień 2019 rok.

Nie sumuje się do 100, można było dokonać więcej wskazań.

Do rodziców w obliczu problemów nadużywania używek i zagrożeń cyberprzemocą zwróciło by się: blisko trzy piąte (59,7%) ankietowanych w obliczu problemów nadużywania alkoholu, 49,0% papierosów, 40,8% narkotyków, 40,3% dopalaczy oraz 56,0% wobec zagrożeń cyberprzemocą. Natomiast do poradni uzależnień zwróciło by się 29,0% ankietowanych mających problem z nadużywaniem narkotyków i 23,2% uczniów z problemami nadużywania dopalaczy.

Z kolei problemów z cyberprzemocą (oprócz rodziców) największe zaufanie uzyskali: wychowawcy (23,6%) pedagodzy szkolni (20,6%) oraz Policja (20,3%). Młodzież w obliczu problemów z nadużywaniem używek i cyberprzemocy najmniejszym zaufaniem obdarza: dyrektora szkoły, księdza (średnio niewiele ponad 5 punktów procentowych), psychologa szkolnego, wychowawcę i Policję.

Tablica nr 32. Deklaracja zaufania w obliczu zagrożeń nadużywania używek i zagrożeń cyberprzemocą N=451 Uczniowie szkół ponadpodstawowych i ponadgimnazjalnych

Lp.	Osoby i instytucje godne zaufania w obliczu zagrożeń	Rodzaje zagrożeń				
		alkohol	papierosy	narkotyki	dopalacze	cyberprzemoc
1	Do rodziców	59,2	45,7	35,5	35,7	52,8
2	Do poradni uzależnień	17,3	13,5	30,4	24,4	3,8
3	Do wychowawcy	5,1	5,5	4,4	3,8	23,1
4	Do pedagoga szkolnego	4,0	6,7	7,3	3,8	21,5
5	Do psychologa szkolnego	5,3	5,3	6,7	5,1	20,8
6	Do koleżanek i kolegów	25,1	25,1	14,6	11,5	18,2
7	Do dyrektora szkoły	2,7	2,0	3,1	3,3	15,7
8	Do księdza	9,1	6,4	4,7	5,1	7,8
9	Do starszego rodzeństwa	19,3	17,7	10,9	8,2	14,0
10	Do Policji	3,5	2,7	8,2	7,1	22,6
11	Do nikogo	15,1	21,5	22,8	28,6	18,4
12	Do kogoś innego, do kogo?	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0

Źródło: opracowanie własne na podstawie badania: „Diagnoza uzależnień młodzieży szkolnej w Mieście i Gminie Pleszew, wrzesień 2019 rok.

Blisko trzy piąte (59,2% ankietowanych uczniów szkół ponadpodstawowych i ponadgimnazjalnych w obliczu problemów nadużywania alkoholu zwróciła by się do rodziców. Podobnie w przypadku cyberprzemocy (52,8%) i papierosów (45,7%). Do rodziców zwróciło by się więcej niż jedna trzecia uczniów z problemami z nadużywania narkotyków (35,5%) i dopalaczy (35,7%). Natomiast do poradni uzależnień zwróciło by się 30,4% ankietowanych mających problem z nadużywaniem narkotyków i 24,4% uczniów z problemami nadużywania dopalaczy. Młodzież szkół ponadpodstawowych i ponadgimnazjalnych w przypadku problemów z nadużywaniem używek i cyberprzemocy najmniejszym zaufaniem obdarza: dyrektora szkoły szkół (średnio 5,4), księdza (średnio o 6,6), wychowawcę klasy (8,4), psychologa szkolnego (8,6), pedagoga (8,7) i Policję (8,8).

Tablica nr 33. Deklaracja zaufania w obliczu zagrożeń nadużywania używek i zagrożeń cyberprzemocą N=505 Uczniowie VII i VIII klasy szkół podstawowych

Lp.	Osoby i instytucje godne zaufania w obliczu zagrożeń	Rodzaje zagrożeń				
		alkohol	papierosy	narkotyki	dopalacze	cyberprzemoc
1	Do rodziców	60,2	51,9	45,5	44,4	58,8
2	Do poradni uzależnień	20,6	18,6	27,7	22,2	5,0
3	Do wychowawcy	5,3	8,7	4,4	4,8	24,2
4	Do pedagoga szkolnego	5,9	8,3	7,9	6,9	19,8
5	Do psychologa szkolnego	7,1	7,9	6,9	5,7	16,6
6	Do koleżanek i kolegów	21,8	20,2	13,1	13,3	20,2
7	Do dyrektora szkoły	5,9	5,3	7,5	5,0	13,5
8	Do księdza	8,3	7,5	4,6	5,0	6,7
9	Do starszego rodzeństwa	15,8	16,6	10,9	10,5	12,9
10	Do Policji	3,8	3,6	9,9	10,3	18,2
11	Do nikogo	14,5	17,8	19,2	21,6	16,0
12	Do kogoś innego, do kogo?	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0

Źródło: opracowanie własne na podstawie badania: „Diagnoza uzależnień młodzieży szkolnej w Mieście i Gminie Pleszew, wrzesień 2019 rok.

Uczniowie VII i VIII klasy szkół podstawowych największym zaufaniem w przypadku problemów z nadużywaniem alkoholu obdarzają „rodziców” (60,2%) i „koleżanki i kolegów” (21,8%). W przypadku zagrożeń cyberprzemocą ankietowani deklarują, że zwrócą się przede wszystkim do „rodziców” (58,8%) oraz „do wychowawcy” (24,2%). Natomiast uczniowie tych szkół na wypadek nadużywania narkotyków i dopalaczy w pierwszej kolejności zwrócą się do „rodziców” (45,5% i 44,4%) oraz „do poradni uzależnień” (27,7% narkotyki i dopalacze 22,2%). Z kolei uczniowie, którzy znajdują się w kłopotach w związku z nadużywaniem palenia papierosów zwrócą się do rodziców (51,9%) oraz w drugiej kolejności do „koleżanek i kolegów” (20,2%). Najmniejszym zaufaniem na wypadek problemów nadużywania używek i zagrożeń cyberprzemocą ankietowani darzą „księdza” (średnia 6,4) i „dyrektora szkoły” (średnia 7,4).

Tablica nr 34. Hierarchia zajęć poza szkołą w% pytanie 27

Wskaż swoje trzy główne zajęcia poza szkołą?

Lp.	Zajęcia poza szkołą	N=956	szkoły ponadpodstawowe i ponadgimnazjalne N=451	VII i VIII klasy szkół podstawowych N=505
1	Słuchanie muzyki	67,2	71,2	63,6
2	Spotkania z rówieśnikami	54,8	57,0	52,9
3	Oglądanie filmów	32,4	34,8	30,3
4	Uczenie się tego, co jest zadane	23,2	20,2	25,9
5	Gry komputerowe	23,2	20,0	26,1
6	Buszowanie po Internecie, przeglądanie portali społecznościowych (np. Facebook)	22,4	25,7	19,4
7	Pomoc rodzicom w codziennych zajęciach domowych	19	23,9	14,7
8	Zajęcia sportowe	18,1	16,2	19,8
9	Dodatkowe zajęcia z języków obcych	16,8	8,9	24,0
10	Czytanie książek	13,7	13,5	13,9
11	Chodzenie na spacer	5,3	6,7	4,2
12	Dodatkowe zajęcia z muzyki	3,8	71,2	63,6

Źródło: opracowanie własne na podstawie badania: „Diagnoza uzależnień młodzieży szkolnej w Mieście i Gminie Pleszew, wrzesień 2019 rok.

Nie sumuje się do 100, można było wybrać więcej niż jedną odpowiedź odpowiedzi..

Ankietowani określili, że trzy główne zajęcia poza szkołą to: „*słuchanie muzyki*” (67,2%) „*spotkania z rówieśnikami*” (54,8%) i „*oglądanie filmów*” (32,4%). Uczniowie szkół ponadpodstawowych i ponadgimnazjalnych częściej o 7,6 punktów procentowych od uczniów VII i VIII klas szkół podstawowych „*słuchają muzyki*” i częściej o 4,1 punkt procentowy „*spotykają się z rówieśnikami*”. Na ostatnich miejscach w hierarchii zajęć poza szkołą znalazły się „*czytanie książek*” (13,5%), „*chodzenie na spacer*” (5,3%) oraz „*dodatkowe zajęcia z muzyki*” (3,8%).

Tablica nr 35. Relacje z rodzicami w opinii dzieci. N=956 (pytanie 28)

Czy zgodzisz się z podanymi twierdzeniami w relacjach, które opisują zwyczaje panujące w Twoim domu?

Lp.	Twierdzenia opisujące relacje z rodzicami	Tak	Nie
1	Dzieci zawiadamiają rodziców o celu wyjścia z domu i o godzinie powrotu	87,4	12,6
2	Rodzice pomagają nam zawsze rozwiązywać nasze problemy	78,6	21,4
3	Prawie każdego dnia jeden posiłek spożywamy przy stole, w gronie wszystkich domowników	74,1	25,9
4	Przed podjęciem ważnych decyzji rodzinnych wszyscy domownicy analizują problem	64,0	36,0
5	Rodzice chcą wiedzieć o nas wszystko	61,1	38,9
6	Rodzice rozmawiają z dziećmi o ważnych wydarzeniach społeczno-politycznych i kulturalnych	57,7	42,3
7	Każdy ma przydzielone na stałe obowiązki domowe	54,7	45,3
8	Każdy robi to, co uważa za słuszne	46,8	53,2
9	Rodzice kontrolują wykonanie zadanej pracy domowej i prac poleconych do wykonania	44,6	55,4
10	Nie dyskutuje się z ustaleniami rodziców	43,4	56,6
11	Jestem zwolniona(y) z różnych obowiązków, ale rodzice domagają się bardzo dobrych wyników w nauce	38,5	61,5
12	Polecenia wydawane dzieciom są tylko okazjonalnie	34,8	65,2

Źródło: opracowanie własne na podstawie badania: „Diagnoza uzależnień młodzieży szkolnej w Mieście i Gminie Pleszew, wrzesień 2019 rok.

Nie sumuje się do 100, można było wybrać więcej niż jedną odpowiedź.

W rankingu relacji z rodzicami na pierwszych czterech miejscach znalazły się twierdzenia: „*dzieci zawiadamiają rodziców o celu wyjścia z domu i o godzinie powrotu*” (87,4%), „*rodzice pomagają nam zawsze rozwiązywać nasze problemy*” (78,6%), „*prawie każdego dnia jeden posiłek spożywamy przy stole, w gronie wszystkich domowników*” (74,1%) oraz „*przed podjęciem ważnych decyzji rodzinnych wszyscy domownicy analizują problem*” (64,0%). Tak ustawiona piramida zwyczajów panujących w domu świadczy o dobrych relacjach z rodzicami i jest wyrazem troski rodziców, jaką obdarzają swoje dzieci.

Tablica nr 36. Relacje z rodzicami w opinii dzieci. N=451 (pytanie 28)

Uczniowie szkół ponadpodstawowych i ponadgimnazjalnych

Czy zgodzisz się z podanymi twierdzeniami w relacjach, które opisują zwyczaje panujące w Twoim domu?

Lp.	Twierdzenia opisujące relacje z rodzicami	Tak	Nie
1	Dzieci zawiadamiają rodziców o celu wyjścia z domu i o godzinie powrotu	85,8	14,2
2	Rodzice pomagają nam zawsze rozwiązywać nasze problemy	74,1	25,9
3	Prawie każdego dnia jeden posiłek spożywamy przy stole, w gronie wszystkich domowników	72,1	27,9
4	Przed podjęciem ważnych decyzji rodzinnych wszyscy domownicy analizują problem	64,7	35,3
5	Rodzice rozmawiają z dziećmi o ważnych wydarzeniach społeczno-politycznych i kulturalnych	61,0	39,0
6	Rodzice chcą wiedzieć o nas wszystko	58,5	41,5
7	Każdy ma przydzielone na stałe obowiązki domowe	55,2	44,8
8	Każdy robi to, co uważa za słuszne	50,6	49,4
9	Nie dyskutuje się z ustaleniami rodziców	38,6	61,4
10	Polecenia wydawane dzieciom są tylko okazjonalnie	37,0	63,0
11	Jestem zwolniona(y) z różnych obowiązków, ale rodzice domagają się bardzo dobrych wyników w nauce	36,1	63,9
12	Rodzice kontrolują wykonanie zadanej pracy domowej i prac poleconych do wykonania	29,9	70,1

Źródło: opracowanie własne na podstawie badania: „Diagnoza uzależnień młodzieży szkolnej w Mieście i Gminie Pleszew, wrzesień 2019 rok.

Nie sumuje się do 100, można było wybrać więcej niż jedną odpowiedź.

Natomiast w rankingu relacji z rodzicami uczniów szkół ponadpodstawowych i ponadgimnazjalnych na pierwszych czterech miejscach znalazły się twierdzenia: „dzieci zawiadamiają rodziców o celu wyjścia z domu i o godzinie powrotu” (85,8%), „rodzice pomagają nam zawsze rozwiązywać nasze problemy” (74,1%), „prawie każdego dnia jeden posiłek spożywamy przy stole, w gronie wszystkich domowników” (72,1%) oraz „przed podjęciem ważnych decyzji rodzinnych wszyscy domownicy analizują problem” (64,7%).

Tablica nr 37. Relacje z rodzicami w opinii dzieci. N=505 (pytanie 28)

Uczniowie VII i VIII klasy szkół podstawowych

Czy zgodzisz się z podanymi twierdzeniami w relacjach, które opisują zwyczaje panujące w Twoim domu?

Lp.	Twierdzenia opisujące relacje z rodzicami	Tak	Nie
1	Dzieci zawiadamiają rodziców o celu wyjścia z domu i o godzinie powrotu	88,9	11,1
2	Rodzice pomagają nam zawsze rozwiązywać nasze problemy	82,6	17,4
3	Prawie każdego dnia jeden posiłek spożywamy przy stole, w gronie wszystkich domowników	75,8	24,2
4	Przed podjęciem ważnych decyzji rodzinnych wszyscy domownicy analizują problem	63,4	36,6
5	Rodzice chcą wiedzieć o nas wszystko	63,4	36,6
6	Rodzice kontrolują wykonanie zadanej pracy domowej i prac poleconych do wykonania	57,6	42,4
7	Rodzice rozmawiają z dziećmi o ważnych wydarzeniach społeczno-politycznych i kulturalnych	54,9	45,1
8	Każdy ma przydzielone na stałe obowiązki domowe	54,3	45,7
9	Nie dyskutuje się z ustaleniami rodziców	47,7	52,3
10	Każdy robi to, co uważa za słuszne	43,4	56,6
11	Jestem zwolniona(y) z różnych obowiązków, ale rodzice domagają się bardzo dobrych wyników w nauce	40,6	59,4
12	Polecenia wydawane dzieciom są tylko okazjonalnie	32,9	67,1

Źródło: opracowanie własne na podstawie badania: „Diagnoza uzależnień młodzieży szkolnej w Mieście i Gminie Pleszew, wrzesień 2019 rok.

Nie sumuje się do 100, można było wybrać więcej niż jedną odpowiedź.

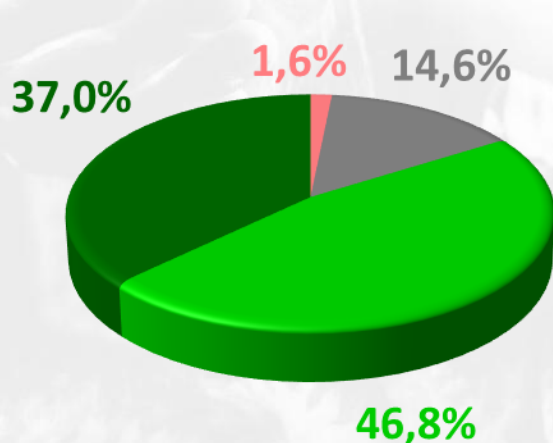
Uczniowie VII i VIII klasy szkół podstawowych częściej o 3,1 punkt procentowy od uczniów szkół ponadpodstawowych i ponadgimnazjalnych zgadzają się z twierdzeniem, że „*dzieci zawiadamiają rodziców o celu wyjścia z domu i o godzinie powrotu*” (88,9%). Są bardziej przekonani o 8,5 punktów procentowych, że „*rodzice pomagają nam zawsze rozwiązywać nasze problemy*” (82,6%) od swoich starszych kolegów i koleżanki. Również częściej o 3,7 punktów procentowych są zdania że, „*prawie każdego dnia jeden posiłek spożywamy przy stole, w gronie wszystkich domowników*” (75,8%). Uczniowie VII i VIII klasy szkół podstawowych w większym stopniu o 4,5 punktów procentowych od uczniów szkół ponadpodstawowych i ponadgimnazjalnych są przekonani, że „*jestem zwolniona(y) z różnych obowiązków, ale rodzice domagają się bardzo dobrych wyników w nauce*”.

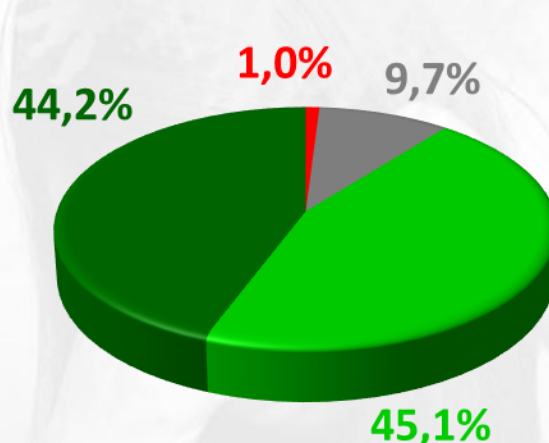
Pracownia Badań Opinii Publicznej Społeczności Lokalnej i Rynku

Wykres nr 64. Ocena sytuacji ekonomicznej przez uczniów szkół: ponadpodstawowych, ponadgimnazjalnych i podstawowych

Uczniowie szkół ponadpodstawowych, ponadgimnazjalnych N=451

Uczniowie VII i VIII klas szkół podstawowych N=505

- **Bardzo zła**
- **Raczej zła**
- **Przeciętna ani dobra, ani zła**
- **Raczej dobra**
- **Bardzo dobra**

Źródło: opracowanie własne na podstawie badań: „Diagnoza uzależnień młodzieży szkolnej w Mieście i Gminie Pleszew, wrzesień 2019 rok”

Uczniowie VII i VIII klas szkół podstawowych o 5,5 punktów procentowych ocenili lepiej sytuację ekonomiczną w domu od uczniów szkół ponadpodstawowych i ponadgimnazjalnych („bardzo dobrze” i „raczej dobrze” 89,3% do 83,8%). Natomiast częściej o 4,9 punktów procentowych „przeciętnie ani dobrze, ani źle” ocenili uczniowie szkół ponadpodstawowych i ponadgimnazjalnych sytuację ekonomiczną w domu od respondentów z VII i VIII klas szkół podstawowych.

Wykres nr 65. Ocena sytuacji ekonomicznej w rodzinie przez uczniów w 2019 i w 2015 roku

Jak oceniasz sytuację ekonomiczną w Twojej rodzinie?

W badaniu w 2019 roku N=956

W badaniu w 2015 roku N=1407

Źródło: opracowanie własne na podstawie badań: „Diagnoza uzależnień młodzieży szkolnej w Mieście i Gminie Pleszew, wrzesień 2019 rok” oraz „Problemy uzależnień młodzieży szkolnej w Mieście i Gminie Pleszew, październik 2015 rok”.

W analizowanym okresie ocena sytuacji ekonomicznej w rodzinie w opinii badanej młodzieży uległa ogólnej poprawie (do 2019 roku) o 0,3 punktu procentowego, jednak w ocenie „bardzo dobrej” uległa ona poprawie o 9,9 punktów procentowych. Zmniejszyła się ocena negatywna sytuacji ekonomicznej rodziny o 0,9 punktu procentowego.

Sytuacje rodzinne

Podsumowanie

Często o picciu alkoholu rozmawia z rodzicami tylko 18,8% ankietowanych oraz palenia papierosów 17,3% badanych. **Radko o picciu alkoholu rozmawia z rodzicami 48,3%** ankietowanych oraz paleniu papierosów 41,6% badanych. **W ogóle nie rozmawia z rodzicami o zażywaniu dopalaczy aż 63,1%** i 59,5% o zażywaniu narkotyków oraz cyberprzemocy 57,4%.

Często o picciu alkoholu rozmawia z rodzicami tylko 23,1% uczniów szkół ponadpodstawowych i ponadgimnazjalnych oraz o paleniu papierosów 16,6% badanych. **Rzadko o picciu alkoholu rozmawia z rodzicami 51,9%** ankietowanych oraz o paleniu papierosów 43,0% badanych. **W ogóle nie rozmawia z rodzicami o zażywaniu dopalaczy aż 63,6%** ankietowanych, cyberprzemocy 59,2% oraz zażywaniu narkotyków 59,0% badanych.

Często o paleniu papierosów rozmawia z rodzicami tylko 17,8% uczniów VII i VIII klas szkół podstawowych oraz **o picciu alkoholu 15,0%** badanych. **Rzadko o picciu alkoholu rozmawia z rodzicami 45,2%** ankietowanych oraz palenia papierosów 41,6% badanych. **W ogóle nie rozmawia z rodzicami o zażywaniu dopalaczy aż 62,8%** i narkotyków 60,0% ankietowanych oraz cyberprzemocy 55,8% badanych.

Sytuacje rodzinne

Podsumowanie

Do rodziców w obliczu problemów nadużywania używek i zagrożeń cyberprzemocą zwróciło by się: blisko trzy piąte (59,7%) ankietowanych w obliczu problemów nadużywania alkoholu, 49,0% papierosów, 40,8% narkotyków, 40,3% dopalaczy oraz 56,0% wobec zagrożeń cyberprzemocą. Natomiast do poradni uzależnień zwróciło by się 29,0% ankietowanych mających problem z nadużywaniem narkotyków i 23,2% uczniów z problemami nadużywania dopalaczy. Z kolei problemów z cyberprzemocą (oprócz rodziców) największe zaufanie uzyskali: wychowawcy (23,6%) pedagodzy szkolni (20,6%) oraz Policja (20,3%). Młodzież w obliczu problemów z nadużywaniem używek i cyberprzemocy najmniejszym zaufaniem obdarza: dyrektora szkoły i księdza (średnio niewiele ponad 5 punktów procentowych), psychologa szkolnego, wychowawcę i Policję. blisko trzy piąte (59,2% ankietowanych uczniów szkół ponadpodstawowych i ponadgimnazjalnych w obliczu problemów nadużywania alkoholu zwróciła by się do rodziców. Podobnie w przypadku cyberprzemocy (52,8%) i papierosów (45,7%). Do rodziców zwróciło by się więcej niż jedna trzecia uczniów z problemami z nadużywania narkotyków (35,5%) i dopalaczy (35,7%). Natomiast do poradni uzależnień zwróciło by się 30,4% ankietowanych mających problem z nadużywaniem narkotyków i 24,4% uczniów z problemami nadużywania dopalaczy. Młodzież szkół ponadpodstawowych i ponadgimnazjalnych w przypadku problemów z nadużywaniem używek i cyberprzemocy najmniejszym zaufaniem obdarza: dyrektora szkoły szkół (średnio 5,4), księdza (średnio o 6,6), wychowawcę klasy (8,4), psychologa szkolnego (8,6), pedagoga (8,7) i Policję (8,8).

Sytuacje rodzinne

Podsumowanie

Uczniowie VII i VIII klasy szkół podstawowych największym zaufaniem w przypadku problemów z nadużywaniem alkoholu obdarzają „rodziców” (60,2%) i „koleżanki i kolegów” (21,8%). W przypadku zagrożeń cyberprzemocą ankietowani deklarują, że zwrócą się przede wszystkim do „rodziców” (58,8%) oraz „do wychowawcy” (24,2%). Natomiast uczniowie tych szkół na wypadek nadużywania narkotyków i dopalaczy w pierwszej kolejności zwrócą się do „rodziców” (45,5% i 44,4%) oraz „do poradni uzależnień” (27,7% narkotyki i dopalacze 22,2%). Z kolei uczniowie, którzy znajdują się w kłopotach w związku z nadużywaniem palenia papierosów zwrócą się do rodziców (51,9%) oraz w drugiej kolejności do „koleżanek i kolegów” (20,2%). Najmniejszym zaufaniem na wypadek problemów nadużywania używek i zagrożeń cyberprzemocą ankietowani darzą „księdza” (średnia 6,4) i „dyrektora szkoły” (średnia 7,4). Ankietowani określili, że trzy główne zajęcia poza szkołą to: „słuchanie muzyki” (67,2%) „spotkania z rówieśnikami” (54,8%) i „oglądanie filmów” (32,4%). Uczniowie szkół ponadpodstawowych i ponadgimnazjalnych częściej o 7,6 punktów procentowych od uczniów VII i VIII klas szkół podstawowych „słuchają muzyki” i częściej o 4,1 punkt procentowy „spotykają się z rówieśnikami”. Na ostatnich miejscach w hierarchii zajęć poza szkołą znalazły się „czytanie książek” (13,5%), „chodzenie na spacer” (5,3%) oraz „dodatkowe zajęcia z muzyki” (3,8%).

Sytuacje rodzinne

Podsumowanie

W rankingu relacji z rodzicami na pierwszych czterech miejscach znalazły się twierdzenia: „*dzieci zawiadamiają rodziców o celu wyjścia z domu i o godzinie powrotu*” (87,4%), „*rodzice pomagają nam zawsze rozwiązywać nasze problemy*” (78,6%), „*prawie każdego dnia jeden posiłek spożywamy przy stole, w gronie wszystkich domowników*” (74,1%) oraz „*przed podjęciem ważnych decyzji rodzinnych wszyscy domownicy analizują problem*” (64,0%). Tak ustawiona piramida zwyczajów panujących w domu świadczy o dobrych relacjach z rodzicami i jest wyrazem troski rodziców, jaką obdarzają swoje dzieci.

Natomiast w rankingu relacji z rodzicami uczniów szkół ponadpodstawowych i ponadgimnazjalnych na pierwszych czterech miejscach znalazły się twierdzenia: „*dzieci zawiadamiają rodziców o celu wyjścia z domu i o godzinie powrotu*” (85,8%), „*rodzice pomagają nam zawsze rozwiązywać nasze problemy*” (74,1%), „*prawie każdego dnia jeden posiłek spożywamy przy stole, w gronie wszystkich domowników*” (72,1%) oraz „*przed podjęciem ważnych decyzji rodzinnych wszyscy domownicy analizują problem*” (64,7%).

Uczniowie VII i VIII klasy szkół podstawowych częściej o 3,1 punkt procentowy od uczniów szkół ponadpodstawowych i ponadgimnazjalnych zgadzają się z twierdzeniem, że „*dzieci zawiadamiają rodziców o celu wyjścia z domu i o godzinie powrotu*” (88,9%). Są bardziej przekonani o 8,5 punktów procentowych, że „*rodzice pomagają nam zawsze rozwiązywać nasze problemy*” (82,6%) od swoich starszych kolegów i koleżanki. Również częściej o 3,7 punktów procentowych są zdania że, „*prawie każdego dnia jeden posiłek spożywamy przy stole, w gronie wszystkich domowników*” (75,8%).

Sytuacje rodzinne

Podsumowanie

Uczniowie VII i VIII klasy szkół podstawowych w większym stopniu o 4,5 punktów procentowych od uczniów szkół ponadpodstawowych i ponadgimnazjalnych są przekonani, że „*jestem zwolniona(y) z różnych obowiązków, ale rodzice domagają się bardzo dobrych wyników w nauce*”.

Uczniowie VII i VIII klas szkół podstawowych o 5,5 punktów procentowych ocenili lepiej sytuację ekonomiczną w domu od uczniów szkół ponadpodstawowych i ponadgimnazjalnych („*bardzo dobrze*” i „*raczej dobrze*” 89,3% do 83,8%). Natomiast częściej o 4,9 punktów procentowych „*przeciętnie ani dobrze, ani źle*” ocenili uczniowie szkół ponadpodstawowych i ponadgimnazjalnych sytuację ekonomiczną w domu od respondentów z VII i VIII klas szkół podstawowych.

W analizowanym okresie ocena sytuacji ekonomicznej w rodzinie w opinii badanej młodzieży uległa ogólnej poprawie (do 2019 roku) o 0,3 punktu procentowego, jednak w ocenie „*bardzo dobrej*” uległa ona poprawie o 9,9 punktów procentowych. Zmniejszyła się ocena negatywna sytuacji ekonomicznej rodziny o 0,9 punktu procentowego.

Kluczowe wnioski

Żyjemy w czasach kiedy jednym z największych zagrożeń jest problem uzależnień wśród dzieci i młodzieży. Każdego dnia młodzi ludzie narażeni są na pokusę sięgnięcia po pierwszego papierosa, pierwszy kieliszek alkoholu, narkotyków i dopalaczy.

1.Przeprowadzone badania dowodzą, że najbardziej rozpowszechnioną substancją psychoaktywną używaną zarówno przez uczniów VII i VIII klas szkół podstawowych, jak i uczniów szkół ponadpodstawowych i ponadgimnazjalnych jest **alkohol**.

2.Niepokoić musi fakt, że respondenci nie widzą problemu w spożywaniu używek oprócz palenia papierosów. Ponad jedna trzecia (34,9%) ankietowanych zauważa, że w szkole jest problem **palenia papierosów**. Zdecydowanie mniejszy problem ankietowani widzą w zażywaniu dopalaczy (2,1%), **cyberprzemocy** (13,9%), zażywaniu narkotyków (10,5%) oraz picia alkoholu (12,2%). Można sądzić, że taki odbiór zagrożeń (problemów) przez młodzież w przypadku palenia papierosów jest spowodowany wieloletnią kampanią pokazywania skutków palenia papierosów na opakowaniach i nie tylko oraz zakaz promocji papierosów. Niestety alkoholu szczególnie „piwa” to nie dotyczy.

3. Ponad dwie piąte (43,9%) ankietowanych upiło się alkoholem, w tym 4,9% „bardzo często”. Natomiast wśród uczniów szkół ponadpodstawowych i ponadgimnazjalnych upiło się alkoholem 54,7%, w tym 6,4% „bardzo często”. Z kolei 23,4% uczniów VII i VIII klas szkół podstawowych upiło się alkoholem, w tym 2% „bardzo często”.

Kluczowe wnioski

4. Blisko połowa (49,4%) ankietowanych uczniów zgadza się z twierdzeniem „*w zasadzie cały czas jestem online, na bieżąco otrzymuję informacje i reaguję na wiadomości*”. Wydaje się, że grupa tej młodzieży jest na pewnym etapie fonoholizmu i część z nich powinna być objęta opieką psychoterapeutyczną.

5. Dostęp do alkoholu, papierosów i narkotyków dla większości młodzieży jest bardzo łatwy. Nie stanowi większego problemu. Tylko dla 9,4% ankietowanych alkohol jest „*niemożliwy do zdobycia*” i „*bardzo trudny*”, podobnie papierosy, narkotyki dla 33,7% oraz dopalacze dla 36,1% ankietowanych.

6. Podejście diachroniczne przeprowadzonej analizy, czyli opis zmian postaw dzieci i młodzieży w tych obszarach badawczych z 2015 do 2019 roku wskazuje na pogłębiające się zagrożenia w zakresie: częstotliwości upicia się alkoholem, rodzaju spożywanych alkoholi (blisko dla jednej trzeciej nie ma to znaczenia, w 2015 roku dla 13,3% ankietowanych). W opinii uczniów w okresie pięciu lat wzrosła (o 5,2 punkty procentowe) obawa i szukanie pomocy wobec zagrożeń cyberprzemocą. Jeszcze wyżej obawy te wzrosły wśród uczniów szkół podstawowych (dawniej gimnazjalnych) o 8,8 punktów procentowych.

7. ***Przeprowadzone badania wśród młodzieży szkolnej w gminie Pleszew upoważniają do stwierdzenia, że występuje problem uzależnień młodzieży w tym środowisku a skala ich występowania, powinna budzić obawy dorosłego społeczeństwa.***

Rekomendacje

Wyniki badania zagrożeń uzależnień młodzieży szkolnej w gminie Pleszew skłaniają nie tylko do refleksji ale przede wszystkim do skuteczniejszych działań profilaktycznych w celu optymalnego hamowania rozwoju lub ograniczania skali występujących zjawisk pokazanych w badaniu młodzieży szkolnej.

1. Zaleca się, żeby pierwszym etapem działań było **dotarcie do świadomości społecznej o skali** objawów uzależnienia młodzieży szkolnej ujawnionymi w raporcie poprzez prezentacje wyników badania w następujących środowiskach:

1. Władz samorządu gminnego i powiatowego (spotkania z radnymi)
2. W środowisku społeczności szkolnej: nauczycieli, uczniów i rodziców
3. W gminnych i powiatowych instytucjach zajmujących się przeciwdziałaniem i profilaktyką uzależnień młodzieży,
4. W mediach lokalnych

2. Podjęcie działań z zakresie **zdiagnozowania przyczyn i skali** używania środków psychoaktywnych przez dzieci i młodzież szkolną.

3. **Prowadzenie profilaktyki zachowań ryzykownych** (warsztaty ze specjalistami ds. uzależnień)

4. **Poszerzenie wiedzy** o zagrożeniach spowodowanych uzależnieniami oraz instytucjach niosących pomoc wśród młodzieży i ich rodziców.

5. **Stałe monitorowanie zachowań** uczniów i diagnozowanie skali uzależnień (powtarzanie diagnozy uzależnień młodzieży szkolnej).

6. Uczenie konstruktywnego odmawiania (zajęcia na temat **asertywności**).

Rekomendacje

7. **Współpraca z rodzicami** i wypracowanie metod reakcji na sygnały ostrzegawcze pojawiające się w przypadku zażywania przez uczniów środków psychoaktywnych.
8. Podjęcie działań w zakresie **usprawnienia pomocy lekarskiej** i terapeutycznej dla uczniów na terenie szkół.
9. Wspólne planowanie działań zapobiegawczych z profesjonalnymi placówkami i instytucjami zajmującymi się profilaktyką celem minimalizowania skutków spożywania środków psychoaktywnych przez dzieci i młodzież.
10. Zaleca się, aby w każdej szkole przeprowadzić negatywne kampanie skutków picia alkoholu i zażywania narkotyków poprzez spotkania dzieci i młodzieży z lekarzami, psychologami i terapeutami oraz aktywne formy udziału dzieci i młodzieży – konkursy, plakaty, psychodramy, dyskusje, gazetki ściennie itp.

Spis tablic i wykresów

Charakterystyka badanej próby i populacji

Tablica nr 1. Uczniowie szkół ponadgimnazjalnych i ponadpodstawowych w powiecie pleszewskim w roku szkolnym 2019/2020

Tablica nr 2. Próba uczniów szkół ponadgimnazjalnych i ponadpodstawowych w powiecie pleszewskim N=451

Tablica nr 3. Uczniowie VII i VIII klas szkół podstawowych w Mieście i Gminie Pleszew w roku szkolnym 2019/2020 N=539

Tablica nr 4. Uczniowie z VII i VIII klas szkół podstawowych w gminie Pleszew N=505

Wykres nr 1. Struktura próby i populacji uczniów objętych badaniem

Wykres nr 2. Struktura próby według wieku i płci w % i liczbach N=956

Wykres nr 3. Miejsce zamieszkania badanej młodzieży szkolnej N=956

Wykres nr 4. Miejsce zamieszkania młodzieży z VII i VIII klasy szkoły podstawowej N=505

Wykres nr 5. Miejsce zamieszkania młodzieży ze szkół ponadpodstawowych i ponadgimnazjalnych N=451

Tablica nr 5. Młodzież szkolna według płci i miejsca zamieszkania. N=956

Tablica nr 6. Młodzież szkolna według typu szkoły i miejsca zamieszkania. N=956

Tablica nr 7. Miejsce zamieszkania a liczba rodzeństwa N=956

Wykres nr 6. Wykształcenie rodziców ze względu płeć. N=956

Wykres nr 7. Samoocena respondentów. N=956 Co sądzisz o sobie samym/samej?

Wykres nr 8. Samoocena respondentów. N=451 Uczniowie szkół ponadpodstawowych i ponadgimnazjalnych

Wykres nr 9. Samoocena respondentów. N= 505 uczniowie VII i VIII klas szkół podstawowych

Wykres nr 10. Samoocena wyników w nauce. N=956

Wykres nr 11. Stopień zadowolenie z chodzenia do szkoły. N=956 Czy lubisz chodzić do swojej szkoły?

Wykres nr 12. Stopień zadowolenie z chodzenia do szkoły ze względu na typ szkoły N=451 Uczniowie szkół ponadpodstawowych i ponadgimnazjalnych Czy lubisz chodzić do swojej szkoły?

Korzystanie z używek. Źródła ich pochodzenia. Dostępność i powody

Wykres nr 13. Czy kiedykolwiek w życiu? PIŁEŚ, PALIŁEŚ, PRÓBOWAŁEŚ. N=956

Tablica nr 8. Wiek respondentów, kiedy po raz pierwszy próbowali: alkohol, papierosy, narkotyki i dopalacze w % (pytanie 5) Ile miałeś/miałaś lat, kiedy po raz pierwszy?

Wykres nr 14. Czy kiedykolwiek w życiu? PIŁEŚ, PALIŁEŚ, PRÓBOWAŁEŚ. N=451 Uczniowie szkół ponadgimnazjalnych i ponadpodstawowych (pytanie 4)

Wykres nr 15. Czy kiedykolwiek w życiu? PIŁEŚ, PALIŁEŚ, PRÓBOWAŁEŚ. N=505 Uczniowie VII i VIII klas szkół podstawowych (pytanie 4)

Wykres nr 16. Picie alkoholu ze względu na płeć

Wykres nr 17. Palenie papierosów ze względu na płeć

Tablica nr 9. Miejsce zażywania używek N=956 (pytanie 6)

Tablica nr 10. Miejsce zażywania używek N=451 (pytanie 6) Uczniowie szkół ponadgimnazjalnych i ponadpodstawowych

Tablica nr 11. Miejsce zażywania używek N=505 (pytanie 6) Uczniowie VII i VIII klas szkół podstawowych

Wykres nr 18. Częstotliwość korzystania z używek N=956 Z jakich i jak często, pijesz, palisz i sięgasz używek w %. (pytanie 9)

Wykres nr 19. Częstotliwość korzystania z używek w % N=451 Uczniowie szkół ponadgimnazjalnych i ponadpodstawowych (pytanie 9)

Wykres nr 20. Częstotliwość korzystania z używek w % N=505 Uczniowie VII i VIII klas szkół podstawowych

Wykres nr 21. Rodzaj spożywanych alkoholi N=576 Jeśli piłeś/aś alkohol, to jaki? (pytanie 10)

Wykres nr 22. Rodzaj spożywanych alkoholi N= 378 Uczniowie szkół ponadgimnazjalnych i ponadpodstawowych

Wykres nr 23. Rodzaj spożywanych alkoholi N=201 Uczniowie VII i VIII klas szkół podstawowych

Wykres nr 24. Częstotliwość upicia się alkoholem N=576 (pytanie 11) Czy zdarzało Ci się upić alkoholem?

Wykres nr 25. Częstotliwość upicia się alkoholem N=375 Uczniowie szkół ponadpodstawowych i ponadgimnazjalnych (pytanie 11)

Wykres nr 26. Częstotliwość upicia się alkoholem N=201 Uczniowie VII i VIII klas szkół podstawowych

Wykres nr 27. Częstotliwość picia alkoholu N=576 Czy zdarzało Ci się pić alkohol kilka dni z rzędu? (pytanie 12)

Wykres nr 28. Częstotliwość picia alkoholu N=375 Uczniowie szkół ponadpodstawowych i ponadgimnazjalnych (pytanie 12)

Wykres nr 29. Częstotliwość picia alkoholu N=201 Uczniowie VII i VIII klas szkół podstawowych (pytanie 12)

Tablica nr 12. Substancje odurzające używane przez uczniów, którzy przyznali, że korzystali z narkotyków (pytanie7)

Tablica nr 12. Substancje odurzające używane przez uczniów, którzy przyznali, że korzystali z narkotyków (pytanie7)

Tablica nr 13. Skala korzystania z używek w klasie w % N=956 (pytanie 13)

Tablica nr 14. Skala korzystania z używek w klasie w % N=505 Uczniowie VII i VIII klas szkół podstawowych (pytanie 13)

Tablica nr 15. Skala korzystania z używek w klasie w % N=451 Szkoły ponadpodstawowe i ponadgimnazjalne (pytanie 13)

Tablica nr 16. Powody picia alkoholu przez uczniów N=576 (pytanie 14)

Tablica nr 17. Powody palenia papierosów przez uczniów w % N=354

Tablica nr 18. Powody zażywania narkotyków przez uczniów w % N=64

Tablica nr 19. Powody zażywania dopalaczy przez uczniów w % N=4

Wykres nr 30. Stopień trudności zdobycia alkoholu, papierosów, narkotyków i dopalaczy w %. N=956 (pytanie 15)

Wykres nr 31. Stopień trudności zdobycia alkoholu, papierosów, narkotyków i dopalaczy młodzieży ze szkół ponadpodstawowych i ponadgimnazjalnych w % N=451

Wykres nr 32. Stopień trudności zdobycia alkoholu, papierosów, narkotyków i dopalaczy przez uczniów z VII i VIII klas szkół podstawowych w % N=505

Tablica nr 20. Źródła pochodzenia: alkoholu, papierosów, narkotyków i dopalaczy w % N=956 Jakiego są Twoim zdaniem źródła pochodzenia używek? (pytanie 16)

Tablica nr 21. Źródła pochodzenia: alkoholu, papierosów, narkotyków i dopalaczy w %. N=451 Uczniowie szkół ponadpodstawowych i ponadgimnazjalnych (pytanie 16) Jakiego są Twoim zdaniem źródła pochodzenia używek?

Tablica nr 22. Źródła pochodzenia: alkoholu, papierosów, narkotyków i dopalaczy w %. N= 505 Uczniowie VII i VIII klas szkół podstawowych (pytanie 16) Jakiego są Twoim zdaniem źródła pochodzenia używek?

Tablica nr 23. Obecność przy zażywaniu używek w %. N= 956 Jak często byłeś/aś świadkiem? (pytanie 17)

Tablica nr 24. Obecność przy zażywaniu używek w %. N= 451 Uczniowie szkół ponadpodstawowych i ponadgimnazjalnych (pytanie 17) Jak często byłeś/aś świadkiem?

Tablica nr 25. Obecność przy zażywaniu używek w %. N= 505 Uczniowie VII i VIII klas szkół podstawowych (pytanie 17) Jak często byłeś/aś świadkiem?

Wykres nr 33. Używki i ceberprzemoc jako problem występujący w szkole w opinii młodzieży N=956 Czy uważasz, że w Twojej szkole jest problem? (pytanie 18)

Wykres nr 34. Używki i ceberprzemoc jako problem występujący w szkole w opinii młodzieży N=451 (pytanie 18)

Wykres nr 35. Używki i ceberprzemoc jako problem występujący w szkole w opinii młodzieży N=505 (pytanie 18)

Korzystanie z internetu, postrzeganie i skala cyberprzemocy

Wykres nr 36. Czas spędzony w internecie N=956 Ile czasu dziennie spędzasz korzystając z internetu?

Tablica nr 26. Godziny spędzone w internecie według wieku N=956

Wykres nr 37. Czas spędzony w internecie N=451 Uczniowie szkół ponadpodstawowych i ponadgimnazjalnych Ile czasu dziennie spędzasz korzystając z internetu?

Wykres nr 38. Czas spędzony w internecie N=505 Uczniowie VII i VIII klasy szkół podstawowych. Ile czasu dziennie spędzasz korzystając z internetu?

Wykres nr 39. Sposób korzystania z internetu N=956 Który z opisów najlepiej pasuje do sposobu, w jaki korzystasz z internetu?

Wykres nr 40. Sposób korzystania z internetu N=451

Wykres nr 41. Sposób korzystania z internetu N=505

Wykres nr 42. Opinie młodzieży o występowaniu w szkole cyberprzemocy N=956 Czy uważasz, że w Twojej szkole jest problem cyberprzemocy?

Wykres nr 43. Czy słyszałeś/aś o zjawisku cyberprzemocy N=956

Wykres nr 44. Czy kiedykolwiek spotkałeś/aś się ze zjawiskiem cyberstalkingu lub cyberbullyingu N=956

Wykres nr 45. Czy słyszałeś/aś o zjawisku cyberprzemocy N=451

Wykres nr 46. Czy kiedykolwiek spotkałeś/aś się ze zjawiskiem cyberstalkingu lub cyberbullyingu N=451

Wykres nr 47. Czy słyszałeś/aś o zjawisku cyberprzemocy N=505 Uczniowie VII i VIII klasy szkół podstawowych

Wykres nr 48. Czy kiedykolwiek spotkałeś/aś się ze zjawiskiem cyberstalkingu lub cyberbullyingu N=505 Uczniowie VII i VIII klasy szkół podstawowych

Tablica nr 27. Odczucia wobec cyberprzemocy w % (pytanie 24)

Wykres nr 49. Skala przemocy z użyciem technologii informacyjnych i komunikacyjnych w opinii uczniów N=956 Komentowania wypowiedzi na forum internetowym, w celu ośmieszenia, sprawienia przykrości i wystraszenia

Wykres nr 50. Skala przemocy z użyciem technologii informacyjnych i komunikacyjnych w opinii uczniów N=956 Publikowania w internecie, bądź rozsyłania na komórki do znajomych ośmieszających zdjęć i filmów

Wykres nr 51. Skala przemocy z użyciem technologii informacyjnych i komunikacyjnych w opinii uczniów N=956 Poniżania, obrażania i ośmieszania na czacie na portalach społecznościowych

Wykres nr 52. Skala przemocy z użyciem technologii informacyjnych i komunikacyjnych w opinii uczniów N=956 Szantażowania i zastraszania SMS-ami

Wykres nr 53. Skala przemocy z użyciem technologii informacyjnych i komunikacyjnych w opinii uczniów N=956 Celowego wykluczenia lub niedopuszczenia do grona znajomych w Internecie

Wykres nr 54. Skala przemocy z użyciem technologii informacyjnych i komunikacyjnych w opinii uczniów N=451 Komentowania wypowiedzi na forum internetowym, w celu ośmieszenia, sprawienia przykrości i wystraszenia

Wykres nr 55. Skala przemocy z użyciem technologii informacyjnych i komunikacyjnych w opinii uczniów N=451 Publikowania w Internecie, bądź rozsyłania na komórki do znajomych ośmieszających zdjęć i filmów

Wykres nr 56. Skala przemocy z użyciem technologii informacyjnych i komunikacyjnych w opinii uczniów N=451 Poniżania, obrażania i ośmieszania na czacie na portalach społecznościowych

Wykres nr 57. Skala przemocy z użyciem technologii informacyjnych i komunikacyjnych w opinii uczniów N=451 Szantażowania i zastraszania SMS-ami

Wykres nr 58. Skala przemocy z użyciem technologii informacyjnych i komunikacyjnych w opinii uczniów N=451 Celowego wykluczenia lub niedopuszczenia do grona znajomych w Internecie

Wykres nr 59. Skala przemocy z użyciem technologii informacyjnych i komunikacyjnych w opinii uczniów N=505 Komentowania wypowiedzi na forum internetowym, w celu ośmieszenia, sprawienia przykrości i wystraszenia

Wykres nr 60. Skala przemocy z użyciem technologii informacyjnych i komunikacyjnych w opinii uczniów N=505 Publikowania w internecie, bądź rozsyłania na komórki do znajomych ośmieszających zdjęć i filmów

Wykres nr 61. Skala przemocy z użyciem technologii informacyjnych i komunikacyjnych w opinii uczniów N=505 Poniżania, obrażania i ośmieszania na czacie na portalach społecznościowych

Wykres nr 62. Skala przemocy z użyciem technologii informacyjnych i komunikacyjnych w opinii uczniów N=505 Szantażowania i zastraszania SMS-ami

Wykres nr 63. Skala przemocy z użyciem technologii informacyjnych i komunikacyjnych w opinii uczniów N=505 Celowego wykluczenia lub niedopuszczenia do grona znajomych w Internecie

Sytuacje rodzinne

Tablica nr 28. Częstotliwość rozmów z rodzicami o zażywaniu używek i zagrożeń cyberprzemocą N=956 Jak często rozmawiasz w z rodzicami na temat: picia alkoholu, palenia papierosów, zażywania narkotyków i dopalaczy oraz cyberprzemocy?

Tablica nr 29. Częstotliwość rozmów z rodzicami o zażywaniu używek i zagrożeń cyberprzemocą N=451 Uczniowie szkół ponadpodstawowych i ponadgimnazjalnych Jak często rozmawiasz z rodzicami na temat: picia alkoholu, palenia papierosów, zażywania narkotyków i dopalaczy oraz cyberprzemocy?

Tablica nr 30. Częstotliwość rozmów z rodzicami o zażywaniu używek i zagrożeń cyberprzemocą N=505 Uczniowie VII i VIII klas szkół podstawowych Jak często rozmawiasz w z rodzicami na temat: picia alkoholu, palenia papierosów, zażywania narkotyków i dopalaczy oraz cyberprzemocy?

Tablica nr 31. Deklaracja zaufania w obliczu problemów nadużywania używek i zagrożeń cyberprzemocą N=956 (pytanie 26) Gdybyś zauważył/a, że masz problemy z nadużywaniem używek lub byłeś ofiarą cyberprzemocy do kogo byś się zwrócił/a o pomoc?

Tablica nr 32. Deklaracja zaufania w obliczu zagrożeń nadużywania używek i zagrożeń cyberprzemocą N=451 Tablica nr 33. Deklaracja zaufania w obliczu zagrożeń nadużywania używek i zagrożeń cyberprzemocą N=505 Uczniowie VII i VIII klasy szkół podstawowych

Tablica nr 34. Hierarchia zajęć poza szkołą w% pytanie 27 Wskaż swoje trzy główne zajęcia poza szkołą?

Tablica nr 35. Relacje z rodzicami w opinii dzieci. N=956 (pytanie 28) Czy zgodzisz się z podanymi twierdzeniami w relacjach, które opisują zwyczaje panujące w Twoim domu?

Tablica nr 36. Relacje z rodzicami w opinii dzieci. N=451 (pytanie 28) Uczniowie szkół ponadpodstawowych i ponadgimnazjalnych Czy zgodzisz się z podanymi twierdzeniami w relacjach, które opisują zwyczaje panujące w Twoim domu?

Tablica nr 37. Relacje z rodzicami w opinii dzieci. N=505 (pytanie 28) Uczniowie VII i VIII klasy szkół podstawowych Czy zgodzisz się z podanymi twierdzeniami w relacjach, które opisują zwyczaje panujące w Twoim domu?

Wykres nr 64. Ocena sytuacji ekonomicznej przez uczniów szkół: ponadpodstawowych, ponadgimnazjalnych i podstawowych

Wykres nr 65. Ocena sytuacji ekonomicznej w rodzinie przez uczniów w 2019 i w 2015 roku Jak oceniasz sytuację ekonomiczną w Twojej rodzinie?

Dziękuję za uwagę